

সোণালী

৩০ সংখ্যক সোণারি মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী ২০২০-২১ বৰ্ষ

সোণালী

জৱাহাৰ

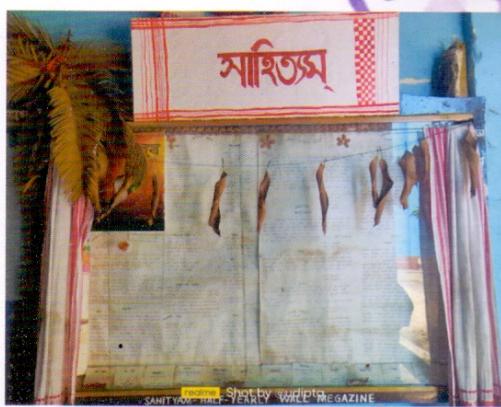
৮৮

সঞ্চা

মন্ত্রাদকঃ পল্লুর কাকতি

মহাবিদ্যালয়ৰ বিভাগীয় প্রাচীৰ পত্ৰিকা মন্ত্ৰ

সোণালী

তেওরিশ সংখ্যক

সোণারি মহাবিদ্যালয়ৰ বার্ষিক আলোচনী ২০২০-২১ বৰ্ষ
সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষ সংখ্যা

প্রতি,

মন্ত্রানালী
পঞ্জীয় বাণুতি

সোণালী

সোণারি মহাবিদ্যালয় বার্ষিক আলোচনী, ২০২০-২১ বর্ষ
৩৩ সংখ্যক প্রকাশ

মস্পাদনা সমিতি

পৃষ্ঠপোষক	:	ড° বিমল চন্দ্র গাঁগে
তত্ত্বাবধায়ক	:	ড° বিজুনাথ কাগজুঁ
উপদেষ্টা	:	অধ্যাপক জ্যোতিপ্রসাদ ফুকন অধ্যাপিকা বেখামণি গাঁগে অধ্যাপক যতিন্দ্রনাথ শইকীয়া
সম্পাদকঃ	:	পল্লব কাকতি
সহযোগী	:	ধনজিৎ গাঁগে নীলোৎপল শইকীয়া
পরিকল্পনা	:	পল্লব কাকতি
প্রচ্ছদ	:	নীলোৎপল শইকীয়া
প্রকাশক	:	ছাত্র একতা সভা সোণারি মহাবিদ্যালয়, সোণারি
প্রকাশ কাল	:	২০২২ চন
অক্ষর বিন্যাস	:	জিয়াউদ্দিন আহমেদ
মুদ্রণ	:	জিয়া অফছেট প্রেছ ধোঁদৰ আলি সোণারি, চৰাইদেউ।

উচ্চাৰণ

বাজীব মহাত

জন্ম : ০১-০৭-১৯৭৭

মৃত্যু : ২৪-০৪-২০২২

সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ
প্ৰাণীৰ চতুৰ্থ বৰ্ষৰ
কৰ্মচাৰী প্ৰয়াত বাজীব মহাত

তথ্য

আত্ম-অজ্ঞাতে পৰালোকগামী

হৈলা মহাবিদ্যালয়ৰ

পৰিয়ালয় সমূহ সচিয়-

সচিয়ালে মহাবিদ্যালয়ৰ

৩৩ মংখ্যক বাৰ্ষিক

আলোচনী

‘সোণাৰি’

উচ্চাৰণ কৰা হ'ল।

প্ৰদাঙ্গলি

বিগত বৰ্ষমুহূৰ্তে আশাৰ মাজৰ পৰা দেশ
তথ্য সমাজৰ বিভিন্ন দিশত অৱস্থাৰ
আগবঢ়াই পৰালোকগামী হৈলা বিশিষ্ট
ব্যক্তি সকলৈল ৩৩ মংখ্যক বাৰ্ষিক
আলোচনী ‘সোণাৰি’ৰ অধিয়ন্ত প্ৰদাঙ্গলি
নিবৃত্তিশুঁ।

মহাবিদ্যালয় সংগীত

শ্রেষ্ঠনা আৰু সুব : ৰঞ্জিত চন্দ্ৰ বুঢ়াগোহাঁই

সাৰে আছো আমি
হেজাৰ সেনানি
জ্ঞানৰ পূজাৰী হৈ,
কলা বিজ্ঞানৰ দুগছি বণ্টি
দুখনি হাতত লৈ।

সেউজী আমাৰ মনৰ পঞ্চিবী
জ্ঞানেৰে জীপাল কৰা,
দুখ দৈন্য দূৰতে বিদূৰি
হৰমে উপচাওঁ ধৰা,
দৃষ্টি আমাৰ দূৰ দিগন্ত
পাখি মেলি উৱি যাওঁ
শান্তিৰ পথী হৈ।।

সৃষ্টিৰ কঁঠিযা আঁহা গুজি দিওঁ
আমাৰ মনৰ পথাৰতে,
অন্ধকাৰৰ প্রাচীৰ ভাঙ্গি
পোহৰৰে তল বোৱাওঁ আমি
জ্ঞানৰ পূজাৰী হৈ
জ্ঞানৰ পূজাৰী হৈ।।

জয় আই অসম

সদৌ অসম ছাত্র সম্প্রদায় ALL ASSAM STUDENTS' UNION

মুখ্য কার্যালয় : গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়

H. O. : GAUHATI UNIVERSITY, GUWAHATI - 781 014

প্রসঙ্গ :

দিনাংক : ০৫/০৯/২০২২

শুভেচ্ছা বাণী

চৰাইদেউ জিলাৰ উচ্চ শিক্ষাৰ অন্যতম অগ্ৰণী শিক্ষানুষ্ঠান সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ে
ইতিমধ্যে সোণালী জয়স্তী বৰ্ষ অতিক্ৰম কৰিলে। গৌৰৱোজুল সোণালী জয়স্তী বৰ্ষ অতিক্ৰম
কৰাৰ লগতে হাজাৰ হাজাৰ মানৱ সম্পদ গঢ়ি তুলিবলৈ সক্ষম হোৱা মহাবিদ্যালয় খনৰ বাৰ্ষিক
আলোচনী “সোণালী”ৰ জৰিয়তেও বিগত সময়ত বহু নতুন লেখক-লেখিকাৰ সৃষ্টি হ'ল। তেনে
সময়তে মহাবিদ্যালয় খনৰ বাৰ্ষিক আলোচনী “সোণালী”ৰ নতুন সংখ্যা প্ৰকাশৰ প্ৰস্তুতি চলা
বুলি জানিব পাৰি অতিশয় সন্তোষিত হৈছো।

আশা কৰিছো বাৰ্ষিক আলোচনীখনত ছাত্র-ছাত্রী সকলৰ বিভিন্ন লেখা প্ৰকাশৰ লগতে
ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ সুপুঁ প্ৰতিভা বিকাশত সহায়ক হ'ব।

মহাবিদ্যালয়খনৰ শিক্ষাগুৰু, কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ শ্ৰদ্ধা আৰু ছাত্র-ছাত্রীসকললৈ আন্তৰিক
শুভেচ্ছা জনালোঁ।

শেষত আলোচনীখন সকলোৰে মনোগ্ৰাহী তথা প্ৰতিটো প্ৰজন্মৰ বাবে প্ৰেৰণাৰ উৎস
হওঁক। তাৰ শুভকামনাৰে.....

মৈচ মৈষে ৩০
(দীপাংক কুমাৰনাথ)

সভাপতি

শ্ৰবণকুমাৰ

(শংকৰজ্যোতি বৰুৱা)
সাধাৰণ সম্পাদক

।। সদৌ অসম ছাত্র সম্প্রদায় ।।

Topon Kumar Gogoi

MEMBER OF PARLIAMENT

(**LOK SABHA**)

12 No. Jorhat, HPC, Assam

Member

**Standing Committee on
Petroleum and Natural Gas**

Member

**Consultative Committee
For Ministry of Power,
New & Renewable Energy**

Ref. শুভেচ্ছাবণী/৮০/২০২২

সাম্রাজ্য জয়তে

Off. Add. 127-128
South Avenue
New Delhi-110001
Ph. 01123012123
Mob. 9435012570

Date ০৩/০৯/২০২২

শুভেচ্ছাবণী

সোণাবি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাই সোণাবি মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক মুখ্যপত্ৰ ‘সোণালী’ৰ ২০২০ আৰু ২০২১ চনৰ সংখ্যাটি প্ৰকাশ কৰিবলৈ লোৱা বুলি জানিব পাৰি অতিশ্ৰুত আনন্দিত হৈছো। ১৯৭০ চনৰ ৫ আগষ্ট তাৰিখে প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা এই সোণাবি মহাবিদ্যালয় খনিৱে বৃহস্পতি অক্ষলটোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ শৈক্ষিক প্ৰতিভাৰ লগতে ব্যক্তিগত প্ৰতিভা বিকাশৰ ক্ষেত্ৰতো এক উন্নেৰবোগ্য অবদান আগবঢ়াই আহিছে।

সোণাবি মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাই বাৰ্ষিক মুখ্যপত্ৰ ‘সোণালী’ৰ এই সংখ্যাটি প্ৰকাশৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ সুপু প্ৰতিভাসমূহ বাইজৰ আগত দাঙি ধৰিবলৈ সক্ষম হ'ব বুলি আশা কৰিলোঁ। শ্ৰেষ্ঠ মুখ্যপত্ৰ খনিত মহাবিদ্যালয়ৰ ইতিহাস আৰু শৈক্ষিক দিশসমূহ সুন্দৰভাৱে উপস্থাপন হোৱাৰ লগতে মুখ্যপত্ৰ খনি মহাবিদ্যালয়খনিব ইতিহাসৰ সাক্ষী হৈ ব'ব বুলি আশা কৰিলোঁ।

বিমীত

Topon Kumar Gogoi

(তপন কুমাৰ গোগৈ)

সাংসদ

১২ নং যোৰহাট লোকসভা সমষ্টি

অধ্যক্ষ - ডॉ বিমল চন্দ্র গোপী

উপাধ্যক্ষ - শ্রীযুত দিলীপ বৰুৱা

ମୂଳପାଦନା ମର୍ମିତି

ଡାକ୍ତର ବିନୋଦ ଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଗୋଇ
ମୁଖ୍ୟ ପୃଷ୍ଠପୋଷକ

ଡାକ୍ତର ବିଶୁନାଥ କାର୍ମାକାର
ତତ୍ତ୍ଵାବସ୍ଥାଯାକ

ଅଧ୍ୟାପକ ଜ୍ୟୋତିପ୍ରସାଦ ଫୁକନ
ଉପଦେଷ୍ଟା

ଅଧ୍ୟାପିକା ରେଖାମଣି ଗୋଗୋଇ
ଉପଦେଷ୍ଟା

ଅଧ୍ୟାପକ ବତୀପ୍ରକାଶ ଶୁକ୍ଳା
ଉପଦେଷ୍ଟା

ପଲ୍ଲବ କାକତି
ସମ୍ପାଦକ

ନିଲୋତ୍ପଳ ଶୁକ୍ଳା
ସଦସ୍ୟ

ଧନଜିତ ଗୋଗୋଇ
ସଦସ୍ୟ

কৃতিজ্ঞতা

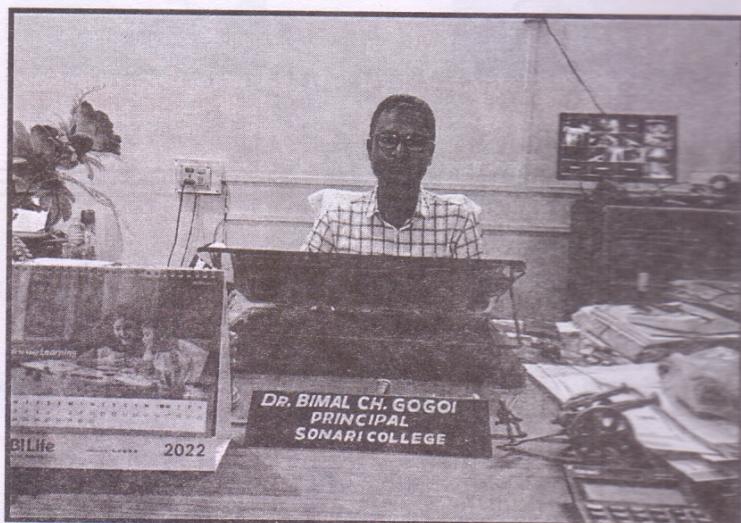
- ❖ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ ড° বিমল চন্দ্ৰ গঙ্গে আৰু উপাধ্যক্ষ শ্ৰীযুত দিলীপ বৰুৱা মহোদয়।
- ❖ আলোচনীৰ সকলো লেখক লেখিকা।
- ❖ তত্ত্বার্থায়ক ড° ৰঘূনাথ কাগজুঁ
- ❖ উপদেষ্টা শ্ৰীযুত জ্যোতিপ্রসাদ ফুকন, শ্ৰীযুত যতীন্দ্ৰনাথ শইকীয়া, শ্ৰীযুতা বেখামণি গঁগে।
- ❖ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সমূহ বিষয়বৈয়া আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী।
- ❖ জিয়া অফছেট প্ৰেছৰ পৰিয়ালবৰ্গ।

অধ্যক্ষৰ একলম

ড° বিমল চন্দ্ৰ গঙ্গৈ

অধ্যক্ষ

সোণাৰি মহাবিদ্যালয়

চৰাইদেউ জিলাৰ সদৰ সোণাৰি নগৰৰ সৌমাজিত অৱস্থিত সোণাৰি মহাবিদ্যালয় খনে ২০২০ চনত পঞ্চাশ বছৰ অতিক্ৰম কৰিলৈ। সীমিত সা-সুবিধাৰ মাজেৰে মহাবিদ্যালয়খনে সমগ্ৰ চৰাইদেউ অঞ্চলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক উচ্চ শিক্ষা প্ৰদান কৰিবলৈ চেষ্টা চলাই আহিছে। মহাবিদ্যালয়ৰ কৃত্পক্ষ, অধ্যাপক অধ্যাপিকা, কৰ্মচাৰী সকলে ইয়াত এটা শৈক্ষিক পৰিবেশ গঢ়ি তুলিছে। শিক্ষাপথহনৰ পৰিৱেশ বক্ষা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰো যথেষ্ট ভূমিকা আছে। শ্ৰেণীকোঠাৰ ভিতৰে বাহিৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বহুত কৰিব লগ'গা কাম থাকে, সেইবোৰক তেওঁলোকৰ কতব্য বুলিব পাৰি। বিশেষকৈ প্ৰস্থাগাৰ, জিৰণি কোঠা, বাইক ষ্টেণ্ড, কেন্টিন, তরলেট, পানীৰ টেপ আদিৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত নিজৰ দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য থাকে।

বৰ্তমান সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰস্থাগাৰত একেশ হাজাৰৰো অধিক গুঞ্জ আছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ইয়াৰ পৰা কিতাপ নি ঘৰত পঢ়িৰ পাৰে অথবা প্ৰস্থাগাৰৰ পঢ়াকোঠাত

পঢ়িৰ পাৰে। তেওঁলোকে অফ-পৰিয়ন্ত প্ৰস্থাগাৰত পঢ়াৰ অভ্যাস কৰা উচিত। “পঢ়ে, পঢ়াৱ ৰোৱেপোৱ ই নিনিয়ে নিচিস্তে আন”। কিতাপবোৰ নিজে পঢ়ি জ্ঞান অৰ্জন কৰাৰ পাচত ভৱিষ্যতে আনে পঢ়িৰ পৰাকৈ বৰ্খাত গুৰুত্ব দিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত কিতাপবোৰ ফলা-চৰা কৰিব নালাগে। এঠাইত থকা কিতাপ আন ঠাইত থব নালাগে। লাইব্ৰেৰীত পঢ়োতে শব্দ কৰি পঢ়িৰ নালাগে। প্ৰস্থাগাৰত থকা বাতৰিকাকত আৰু আলোচনী সমূহৰ সম্যক অধ্যয়নে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক যিকোনো বিষয়ৰ জ্ঞান লাভত সহায় কৰিব। অৱশ্যে গ্ৰন্থাগাৰত গৈ লগৰীয়াৰ লগত কথা পাতি থাকিব নালাগে আৰু নিৰৱতা বক্ষা কৰি পঢ়াৰ পৰিবেশ গঢ়ি তোলিব লাগে। ঘৰলৈ নিয়া কিতাপ-বিলাক নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ পাছত ঘূৰাই দিব লাগে।

জিৰণি কোঠাৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বিশেষভাৱে কিছুমান কথাত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব লাগে। ছাত্ৰ বা ছাত্ৰীৰ জিৰণি কোঠাটো পৰিস্কাৰকৈ ৰাখিবলৈ যত্ন কৰিব লাগে। কাগজ পলিথিনৰ পেকেট

চিপচৰ পেকেট আদি কোঠাটোত পেলাৰ নালাগে। সেইবোৰ ডাষ্টবিনত পেলোৱাৰ অভ্যাস কৰিব লাগে। বহা চকী বেঞ্চ আদিত লিখিব নালাগে আৰু বেক্য-বেকীকৈ ঈথে আহিব নালাগে। কোঠাৰ পৰা ওলাই যাওঁতে কোনো নাথাকিলে লাইট আৰু ফেনৰ চুইছ বন্ধ কৰি যাব লাগে। বেৰৰ চুকত পিক বা থু পেলোৱা অনুচিত ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ ভেন্দি মেচিন আৰু ইনচিনাৰেটে ব্যৱহাৰ ভালদৰে কৰিবলৈ শিকি ল'ব লাগে। মুঠতে কোঠাটোৰ সকলো বন্ধ বেয়া নোহোৱাকৈ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

চাইকেল বা বাইক স্টেগুৰ ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে মন কৰিব লাগে যাতে বাসকসমূহ শাৰী শাৰীকৈ সুন্দৰ ভাৱে বাখে। গেটৰ সন্মুখত খেলি মেলিকৈ বাইক স্কুটিৰ বৰ্খা অনুচিত। হেলমেট পিঙিহে বাইক চলাব লাগে। বাইক স্কুটিৰ লগত বাখিব লাগে। সদায় কম স্পীডত বাহন চলোৱা উচিত। চাইলেনচাৰৰ শব্দ ডাঙুৰ কৰি আনক আমনি কৰিব নালাগে। এনে কৰাৰ সকলে প্ৰকৃততে নিজৰ ইৰামন্যতাহে প্ৰকাশ কৰে। যান-বাহন আইন মানিহে মটৰ চাইকেল গাড়ী আদি চলাবলৈ অভ্যাস কৰিব লাগে।।

কলেজৰ কেন্টিন খন ব্যৱহাৰৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে কেইটামান কথা মনত বাখিব লাগে। গোটেই দিনটো মহাবিদ্যালয়ত থাকি ক্লাচ কৰাৰ পাছত লাগিলৈ খাৰ পৰাকৈ সামগ্ৰী কেন্টিনত যোগান ধৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে কেতিয়াৰা আগতিয়াকৈ দি থ'ব পাৰে নাইবা নিজৰ পছন্দৰ খাদ্য তৈয়াৰ কৰিবলৈ কেন্টিন পৰিচালকৰ অনুৰোধ কৰিব পাৰে। অৱশ্যে কোনো ছাত্ৰ বা ছাত্ৰীয়ে এনেয়ে বহু সময় কেন্টিনত বহি কথা পাতি থাকিব নালাগে। তেনে কৰিলে আন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আহি বহিৰলৈ বা খাৰলৈ অসুবিধা হ'ব। আমি সদায় নিজতকৈ আনক বেছি সুবিধা দিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। আনক অসুবিধা নিদিয়াকৈ জীৱনটো জীয়াই থাকিবলৈ শিকিব লাগে। কেন্টিনৰ ভিতৰত বা কাষত পিক, থু আদি পেলাৰ নালাগে। কেন্টিনখন পৰিষ্কাৰকৈ বৰ্খাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ গুৰুত্ব দিব লাগে।

মহাবিদ্যালয়ৰ বয়বস্তু সমূহ ব্যৱহাৰ কৰোঁতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে খুউৰ সতৰ্ক হ'ব লাগে। মহাবিদ্যালয়ৰ

চৌপাশ চাফ চিকুনকৈ বৰ্খাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে বিশেষ যত্ন ল'ব পাৰে। উদাহৰণ স্বৰূপে - কাগজৰ টুকুৰা, পাণ মচলাৰ পেকেট আদি প্ৰস্তাৱগাৰত পেলোৱা পৰা বিৰত থাকিব লাগে। কাৰণ এনে জাৰিৰ প্ৰস্তাৱগাৰত পৰিলে পানী ঢালিলেও আঁতৰাৰ নোৱাৰি। আনহাতে মহাবিদ্যালয়ত ব্যৱস্থাত বা সেই পদবীৰ চাকৰি নাথাকে। গতিকে বাহিৰৰ পৰা আনি শকত মাননি দি চাফা কৰিব লগা হয় আৰু তেওঁলোকে নহালৈকে আমি দুৰ্গন্ধৰ মাজত থাকিব লাগে। সেয়ে আমি ব্যৱহাৰ কৰাৰ পাচত পানী ঢালি চাফা কৰি আহিব পাৰোহক। স্বচ্ছতাৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে সদায় মাত মাতি আহিছে। প্ৰতিজন শিক্ষার্থীয়ে নিজৰ দায়িত্ব পালন কৰিলে মহাবিদ্যালয়খন নিশ্চয় স্বচ্ছ হৈ থাকিব।

মহাবিদ্যালয়ত ব্যৱস্থা আছে আৰু এই ব্যৱস্থাৰ পানীৰ টেপৰোৰ ব্যৱহাৰ কৰোতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বিশেষ সাৰধানত অৱলম্বন কৰিব লাগে। পানীৰ টেপৰ পৰা পানী খোৱাৰ পাছত বা হাত ধোৱাৰ পাচত টেপটো ভালদৰে বন্ধ কৰিব লাগে। পানীৰ টেপ বন্ধ নকৰাকৈ এৰি আহিব নালাগে। অসাৰধান বশত খুলি ঈথে আহিলে পানী গৈ গৈ টেক্ষী খালী হৈ যায় আৰু পাচত আন কোনোবাই ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ নাপাৰ। পানীৰ টেপৰ পৰা পানী পৰি থকা দেখিলে বন্ধ কৰি দিয়াৰ অভ্যাস কৰিব লাগে। কেতিয়াৰা টেপত পানী নাপাই টেপটোকে ভাঙি ঈথে যোৱা দেখা যায়। কিন্তু তেনে কৰিব নালাগে।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰা বিষয়ৰ উপৰিও সৃষ্টিশীল লেখা-মেলা কৰা উচিত। কবিতা, গল্প, প্ৰবন্ধ আদি লিখি নিজৰ প্ৰতিভা বিকাশ তথা প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত মহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনী “সোণালী” য়ে বিশেষ ভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সহায় কৰিছে। “সোণালী” ৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য হ'ল ইয়াৰ ধাৰাৰাহিকতা। ২০২০-২১ বৰ্ষত ছাত্ৰএকটা সভাৰ নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা ন'গল যদিও বিগত বৰ্ষৰ বিষয়বৰীয়া সকলকেই এই বৰ্ষৰ সোণালীখন প্ৰকাশৰ ব্যৱস্থা কৰি ইয়াৰ ধাৰাৰাহিকতা বক্ষা কৰিলে। তাৰ বাবে আলোচনীখনৰ এই সংখ্যাটো প্ৰকাশৰ লগত জড়িত সকলোলৈকে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি অধ্যক্ষৰ একলম সামৰিলো।

সম্পাদকীয়

স্পষ্ট ভাষারে সঁচা কথা কবলৈ গ'লে -
৫৩ টা শৰৎ গৰকা মহাবিদ্যালয় এখনৰ বাৰ্ষিক
পত্ৰিকা বা আলোচনীখনৰ সম্পাদকীয়টো
কেনেকুৱা হোৱা উচিত মোৰ কোনো ধৰণ
নাই। কথা পাতি আছিলো। ককাইদেউ এজনে
ক'লে- জাত গুণে কঠীয়া, বেজী গুণে বটীয়া-
মই বুলো হা- তেওঁ আওৰালে -

জন্মলাই যায় কাঁহৰ বাটিত
মোৰ হালধি বটা বাতি

তাৰ পিছত তেওঁ কেই ছেকেগুমান
নিতাল মাৰি আকৌ আৰম্ভ কৰিলে।

গোটেই আহিন মহীয়া বাতিটো
ইন্দ্ৰমালতি ফুলবোৰে কান্দি আছিল
উঠি গৈ দেখিলোগে
গাঁৰি এটা গধুলিৰ দৰে
তোমাৰ হাঁহিটো
তামোল জোপাত ওলমি আছিল।

মই মুখেৰে টু শব্দ এটাও নকৰিলো।
মন ন'গল। তেওঁ ঘোৰ লক্ষ্য কৰিলে চালে
তাকে কিবা এটা ন ভাৰে কুটিছে তেওঁৰ মনত।
মই মন কৰিলো অকস্মাত তেওঁৰ চকুহাল তৰাৰ
দৰে ত্ৰিবিবাই উঠিছে। কিনো বুলি ভাৰোতে
তেওঁ সাউতকৈ ভিতৰলৈ গ'ল। তেতিয়া সঙ্গিয়া
নামিছিলহে মাত্ৰ। অৱশ্যে তেওঁ তাৰ পৰা ঘূৰি

আহোঁতে ন মানেই বাজিল। মিছা নো কি কম
-? জীৱনত প্ৰথমবাৰ অনুভৱ হ'ল আমাক
জীয়াবলৈ নীলমণি ফুকনে কেনেকৈ আতে-বাঢ়ে-

জোঙা এটা শিলত পৰি
চিনা মাটিৰ প্ৰেটৰ দৰে কাণ্ডণৰ জোন
ভাঙি বোৱা দেবি
কেনেকৈ
চৰাইবোৰে কালে।

এতিয়া বাতি এক বাজিছে। জ্ঞানপীঠ
ব'ঠা প্ৰহণৰ মূৰ্ছতত কবি নীলমণি ফুকনে
আগবঢ়োৱা ভাবণটো পঢ়ি আছো। পঢ়ি আছো
মানে ডুবি আছো। এক কথাত উলমি আছো।
ভাবিছো কিমান বেছি সঁচা হ'লে জীৱনে নিৰ্মাণ
কৰে হিমালয় সম ওখ উদ্ঘাপনৰ বাট।

তোমাৰ তিতা চুলি কোচাৰ আগেৰে মই
টোপ টোপ কৈ সৰোঁ....

আহুন টো স্পষ্ট। শব্দৰে জীৱন আঁকিব
খোজাসকলে, অনুভৱেৰে দেউল সাঁজিৰ
খোজাসকলে নীলমণি অধ্যয়ণ বিজ্ঞান সন্মতভাৱে
কৰক। স্বাভিমান বুজক। শিপা চিনক। এইয়াই
হ'ব সূর্য নামি অহাৰ বাট। পথাৰবোৰ সেউজীয়া
হোৱাৰ অঁত।

ধন্যবাদেৰে
-পল্লৰ কাকতি

সূচীপত্র

- ভারতৰ শিক্ষা নীতিৰ পৰিৱৰ্তন আৰু উচ্চ শিক্ষা
 অৱনী চক্ৰবৰ্তীঃ অসমীয়া প্ৰগতিশীল কাৰ্য-্যাত্ৰাৰ এক বিশ্ময় খোজ
 শিক্ষক ছাত্ৰৰ কথোপকথনত শংকৰদেৱৰ বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গী
 ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু মূল্যবোধ শিক্ষাৰ
 এটা পিশাচৰ লগত এনিশা
 ড° ভূপেন হাজৰিকা আৰু নদী
 গ্ৰহ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা
 নাৰীত্ৰ আৰু নাৰীবাদ
 উজ্জ্বল ঘোৰন আৰু জীৱনৰ
 ফাণুন
 জ্ঞানপীঠ কবি নীলমণি ফুকন
 কপকোৰৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা
- TOPIC INTRODUCTION TO POSITIVE PSYCHOLOGY**
- “চিন্তাধাৰা বনাম নৱপ্ৰজন্ম” “নৱপ্ৰজন্ম
 পদাৰ্থ বিজ্ঞানত নৱ-পৰিক্ৰমা আৰু এলবাট আইনষ্টাইন
 কলাজ
 মনোজগত
 “অসমীয়া চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ কৰম পূজা”
 নাৰী
 ১৯ শ শতিকাৰ ভাষা বিৰ্তক
Article on Child Labour
 টাইফাকে জনগোষ্ঠীৰ পৰম্পৰাগত খাদ্যাৱলী

- শ্ৰদ্ধলীপ বঞ্জন বৰুৱা ১৪
 শ্ৰ ড° বঢ়ুনাথ কাগয়ুৎ ১৯
 শ্ৰ ড° বীতা দত্ত ২৩
 শ্ৰ যতীন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া ২৫
 শ্ৰ বীণা বৰঠাকুৰ ২৭
 শ্ৰ কেশৰী ভূঞ্জ ৩৩
 শ্ৰ বেখামণি গাঁগৈ, ৩৪
 শ্ৰ হোমেন গাঁগৈ ৪০
 শ্ৰ হেম্পী গাঁগৈ, ৪১
 শ্ৰ পুজাশ্ৰী চেতিয়া ৪২
 শ্ৰ প্ৰজাশ্ৰী দুৰৱী ৪৩
 শ্ৰ অনুপম শইকীয়া ৪৫
 শ্ৰ Surojit Konwar ৪৭
 শ্ৰ সীমান্ত হাজৰিকা ৫০
 শ্ৰ লক্ষ্মী বৰুৱা ৫০
 শ্ৰ বিতামণি বৰগোঁহাই ৫২
 শ্ৰ দীপাঞ্জলি ডেকা ৫৪
 শ্ৰ বিষুণ প্ৰধান, ৫৫
 শ্ৰ বেবী নায়ক ৫৬
 শ্ৰ মানস প্ৰতিম গাঁগৈ ৫৮
 ৬০
 শ্ৰ ধনজিৎ গাঁগৈ ৬১

ভারতৰ শিক্ষা নীতিৰ পৰিৱৰ্তন আৰু উচ্চ শিক্ষা

দিলীপ বঙ্গন বৰুৱা
অৱস্থপ্রাপ্ত উপাধ্যক্ষ,
সোণাৰি মহাবিদ্যালয়

ভাৰতীয় দৰ্শন আৰু চিন্তাধাৰাই জ্ঞান (Pursuit of Knowledge), প্ৰজ্ঞা (wisdom) আৰু সত্য (Truth)ক মানৱ জাতিৰ সৰ্বোচ্চ লক্ষ্য হিচাপে স্থীকৃত কৰিছে। এই জ্ঞান, প্ৰজ্ঞা আৰু সত্যৰ অবেষণত প্ৰাচীন কালৰে পৰা আমাৰ দেশখনে এক ঐতিহ্য বহনকৰি আছিছে। এইক্ষেত্ৰত এলবাৰ্ট আইনষ্টাইনৰ এখাৰি উক্তি মনকৰিবলগীয়া। তেখেতে উল্লেখ কৰিছিল - “আমি ভাৰতীয় সকলৰ ওচৰত যথেষ্ট পৰিমাণে ঝণী, যি আমাক কেনেকৈ গণনা কৰিব লাগে শিকালে, যাৰ অবিহনে কোনোধৰণৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈজ্ঞানিক উদ্ভাবন কৰিব পৰা নহ'লহেতেন।” প্ৰাচীন ভাৰতৰ নালন্দা, তক্ষশীলা আদি বিশ্বমানৰ শৈক্ষিক প্ৰতিষ্ঠান সমূহে বহুধাৰিয়ক (Multidisciplinary) শিক্ষণ আৰু গৱেষণাৰ দ্বাৰা দেশখনৰ বিভিন্ন অঞ্চলৰ আৰু বিভিন্ন পৰিৱেশৰ ছাৰ্ছ-ছাৰ্ছী আৰু গুণী-জ্ঞানী ব্যক্তি সকলক উদ্ভাসিত কৰিছিল। একোটা প্ৰজন্মই গঢ় দিয়া বৌদ্ধিক ভেটি আৰু গাঁঠনিৱে পৰৱৰ্তী প্ৰজন্মৰ বিকাশ নিৰ্ণিত কৰে।

স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পাছত আমাৰ দেশখনৰ শিক্ষাব্যৱস্থাত এক নতুন ধাৰাৰ সূচনা হয়। ১৯৫১ চনত দেশখনে আৰম্ভ কৰা অৰ্থনৈতিক পৰিকল্পনা সমূহত শিক্ষাব্যৱস্থাৰ উন্নয়ন আৰু সম্প্ৰসাৰণৰ বাবে বিনিয়োগৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰা হয়। ইয়াৰ সমান্বালকৈ সমাজৰ বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ লোকসকলক সামৰি আধুনিক শিক্ষাৰ প্ৰয়োগ আৰু দেশীয় লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যৰ লগত খাপ খাব পৰাকৈ ভাৰতীয় শিক্ষাব্যৱস্থাক এক উন্নত পৰ্যায়লৈ নিয়াৰ বাবে

প্ৰচেষ্টা কৰা হয়। ১৯৬৮ চনত ‘কোঠাৰী আয়োগ’ৰ অধীনত প্ৰথম ‘ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি’ গ্ৰহণ কৰা হয়। এই নীতিৰ আধাৰত প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সাৰ্বজনীনকৰণ, ত্ৰি-ভাষা সূত্ৰৰ প্ৰয়োগ, উচ্চ শিক্ষাত আঞ্চলিক ভাষাৰ প্ৰয়োগ, কৃষি আৰু উদ্যোগিক শিক্ষাৰ বিকাশৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হয়। পৰৱৰ্তী সময়ত পৰিৱৰ্তিত আৰ্থ-সামাজিক প্ৰয়োজনীয়তাৰ লগত খাপ খাব পৰাকৈ ১৯৮৬ চনত পুনৰ এক ‘ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি’ ঘোষণা কৰা হয়। পূৰ্বতে গ্ৰহণ কৰা প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ সাৰ্বজনীনকৰণ লক্ষ্যৰ উপৰিও এই শিক্ষা নীতিয়ে মাধ্যমিক শিক্ষাক বৃত্তিমুখী কৰা (Vocationalisation) আৰু উচ্চ শিক্ষাক বিশেষীকৰণ কৰা (Specialisation)ৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰে। পাঠ্যক্ৰমৰ মান বৰ্তাই ৰাখিবৰ বাবে ‘ৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ত ‘ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা, গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ (National Council for Education, Research and Training or NCERT)’ আৰু ৰাজ্যিক পৰ্যায়ত ‘ৰাজ্যিক শিক্ষা, গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ (State Council for Education, Research and Training or SCERT)’ স্থাপন কৰা হয়। উচ্চ শিক্ষাৰ মান বৰ্তাই ৰাখিবৰ বাবে ‘বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগ (University Grants Commission or UGC)’ গঠন কৰা হয়। সাধাৰণ শিক্ষাৰ উপৰিও বিভিন্ন ধৰণৰ মানৱ মূলধন গঠনৰ বাবে কাৰিকৰী শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হয়। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে সমগ্ৰ দেশত যথেষ্টসংখ্যক IIT,

Polytechnique, Engineering College, Medical আৰু Dental College গঢ়ি তোলা হয়। কৃষি শিক্ষা, নাৰী শিক্ষা, বৃত্তিমূলক শিক্ষা, অনানুষ্ঠানিক শিক্ষা, প্রাপ্তবয়স্ক শিক্ষা, ভাৰতীয় ভাষা আৰু সংস্কৃতিক উদ্দৃষ্টিক কৰা, বিজ্ঞান শিক্ষাব উন্নতি ইত্যাদি দিশত বিভিন্ন আঁচনি গ্ৰহণ কৰা হয়। সকলোৱে বাবে শিক্ষাব লক্ষ্য আগত বাখি ২০০১ চনত ‘সৰ্বশিক্ষা অভিযান অভিযান (Sarva Shiksha Abhijan or SSA)’ আৰম্ভ কৰা হয়। পৰৱৰ্তী সময়ত ২০০৯ চনত ‘ৰাষ্ট্ৰীয় মাধ্যমিক শিক্ষা অভিযান (Rashtriya Madhyamic Shiksha Abhijan or RMSA)’ আৰু শেহতীয়াকৈ উচ্চ শিক্ষাব ক্ষেত্ৰখন সামৰি লব পৰাকৈ ২০০৯ চনত ‘ৰাষ্ট্ৰীয় উচ্চতৰ শিক্ষা অভিযান (Rashtriya Uchchatar Shiksha Abhijan or RUSA)’ ব ব্যৱস্থা কৰা হয়।

এতিহাসিক দৃষ্টিকোণেৰে এই কথা ক'ব পাৰি যে ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাই মূলতঃ দুটা উদ্দেশ্য পূৰণ কৰি আহিছে। সেই দুটা হ'ল - (১) জ্ঞান আৰু দক্ষতা প্ৰদান কৰা বা মানৰ উন্নয়নৰ ভূমিকা গ্ৰহণ আৰু (২) উচ্চতৰ শিক্ষা আৰু দক্ষতা নিহিত জীৱিকাৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মূল্যাঙ্কন, শ্ৰেণীকৰণ আৰু বাছনি কৰা যিটোক Sorting and Selection ভূমিকা আখ্যা দিয়া হয়। দীৰ্ঘদিন ধৰি ভাৰতীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাই মানৰ উন্নয়নৰ বিপৰীতে Sorting and Selection বা Filtration ৰ ভূমিকা গ্ৰহণ কৰি আহিছে। এনে পটভূমিত শিক্ষাক মানৰ উন্নয়নৰ দিশত ধাৰিত কৰাৰ বাবে ভাৰতীয় শিক্ষা নীতিৰ পৰিৱৰ্তন আৱশ্যকীয় হৈ পৰিছে।

পৰিৱৰ্তনৰ আন এটা নাম হ'ল সংস্কাৰ। ইয়াক উন্নয়নৰ এক ভাল চিন হিচাপে গণ্য কৰিব পাৰি। ভাৰতবৰ্ষৰ শিক্ষাব্যৱস্থাৰ ক্ষেত্ৰতো একে কথাই পৰিলক্ষিত হৈছে। ধীৰ গতিত অৱধাৰিতভাৱে আমাৰ দেশখনৰ শিক্ষাব্যৱস্থাত বছতো পৰিৱৰ্তন ঘটিছে। বিশেষকৈ যোৱা লক্ষকটোত ই কিছু ব্যাপকতা লাভ কৰিছে য'ত Blended শিক্ষা, Online শ্ৰেণী, সকলো পৰ্যায়ত এক আৱশ্যকীয় চৰ্ত হৈ পৰিছে। অভিজ্ঞতাপুষ্ট শিক্ষা (Experience Learning) প্ৰকল্প ভিত্তিক

(Project-based Learning) শিক্ষা আদিয়ে শৈক্ষিক বিষয় সমূহৰ লগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে কৰা আন্তঃক্ৰিয়াত পৰিৱৰ্তন আনিছে। শিক্ষক-কেন্দ্ৰীক শিক্ষাৰ পৰিৱৰ্তে শিক্ষার্থী-কেন্দ্ৰীক শিক্ষাৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰা হৈছে। উচ্চতৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰখনত বাৰ্ষিক পাঠ্যক্ৰমৰ আধাৰত শিক্ষন-শিকন আৰু মূল্যায়নক ষাণ্মাসিক (Semester) ব্যৱস্থালৈ পৰিৱৰ্তন কৰা হয়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বিষয়-বাচনিৰ ক্ষেত্ৰত নমনীয়তা সৃষ্টি কৰাৰ লগতে নম্বৰ ভিত্তিক মূল্যাঙ্কনৰ পৰিৱৰ্তে গুণগত মান নিৰ্ধাৰণৰ বাবে বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ নিৰ্দেশাৰলী অনুসৰি বিশ্ববিদ্যালয় আৰু মহাবিদ্যালয় পৰ্যায়তপছন্দ-ভিত্তিক মান ব্যৱস্থা (Choice Based Credit System or CBCS) সূচনা কৰা হ'ল। এই ব্যৱস্থাৰ অধীনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বাচনি কৰা মূল বিষয়ৰ শিক্ষা আইঁৰণ কৰাৰ উপৰিও উচ্চ বিষয়ৰ বাহিৰৰ আন বিষয়ৰ (Interdisciplinary) শিক্ষা, সামৰ্থ বৃদ্ধিৰ পাঠ্যক্ৰম (Ability Enhancement Compulsory Course or AECC), দক্ষতা বৃদ্ধিৰ পাঠ্যক্ৰম (Skill Enhancement Course or SEC) আদি বাধ্যতামূলক ভাৱে অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। এই ব্যৱস্থাত প্ৰতিটো বিষয়ৰ পাঠ্যসূচীৰ বিপৰীতে একোটা মানবিশিষ্ট সংখ্যা (Credit Point) নিৰ্ধাৰিত কৰি দিয়া হয়। একোটা পাঠ্যক্ৰমৰ আটাইকেইটা ষাণ্মাসিকত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অধ্যয়ন কৰিব লগা কাকত সমূহৰ সৰ্বনিম্ন মুঠ Credit Point নিৰ্ধাৰিত কৰি দিয়া হয়। একোখন কাকতত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পোৱা নম্বৰ আৰু কাকতখনৰ বাবে থকা Credit Point ৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি Letter Grade আৰু Grade Point প্ৰদান কৰা হয়। এগৰাকী শিক্ষার্থীয়ে এটা ষাণ্মাসিকত থকা আটাইখিনি কাকতৰ Grade Point ৰ গড় নিৰ্ণয় কৰি শিক্ষার্থী জনক Semester Grade Point Average or SGPA প্ৰদান কৰা হয়। পৰৱৰ্তী পৰ্যায়ত আটাইকেইটা ষাণ্মাসিকৰ SGPA ওপৰত ভিত্তি কৰি Cumulative Grade Point Average or CGPA প্ৰদান কৰা হয়। এই CGPA ৰ সংখ্যাৰ দ্বাৰা শিক্ষার্থী গৰাকীৰ শিকনৰ মান মূল্যায়ন কৰা হয়।

ভারত চৰকাৰে দেশখনত ৩৪ বছৰ ধৰি চলি থকা “শিক্ষাব বাস্তীয় নীতি, ১৯৮৬ (National Policy on Education or NPA, 1986) সলনি কৰি ‘বাস্তীয শিক্ষা নীতি, ২০২০ (National Education Policy or NEP, 2020)” গ্ৰহণ কৰিছে। প্ৰৱেশ (Access), সমতা (Equity), গুণ (Quality), আয়ত্ত কৰিব পৰা (Affordability) আৰু দায়বদ্ধতা (Responsibility)-এই চাৰিটা বুনিয়াদী সৌধৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত এই শিক্ষা নীতি দেশখনে গ্ৰহণ কৰা বহনক্ষম উন্নয়নৰ এজেণ্টা, ২০৩০ ৰ লগত মিলাই প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। এই নীতিৰ লক্ষ্য হ'ল ভাৰতবৰ্ষক এখন উজ্জীৱিত জ্ঞানৰ সমাজলৈ পৰিবৰ্তন কৰা আৰু গোলকীয় জ্ঞানৰ মহাশক্তি (Global Knowledge Superpower)ত পৰিগত কৰা। ইয়াৰ বাবে ২১ শতিকাৰ প্ৰয়োজনীয় দক্ষতা সমূহৰ লগত খাপ খুৱাই আৰু প্ৰতিগ্ৰাকী ছাত্ৰ বা ছাত্ৰীৰ একক সক্ষমতা সমূহক উদ্ভাসিত কৰাৰ লক্ষ্যৰে বিদ্যালয় শিক্ষা আৰু উচ্চতৰ শিক্ষা উভয়তে অধিক সৰ্বাত্মক(Holistic), নমনীয় (Flexible) আৰু বহুধাৰিয়ক (Multidisciplinary) কৰিব বিছৰা হৈছে। উচ্চতৰ শিক্ষাত স্থূল নামভৰ্তিৰ অনুপাত (Gross Enrollment Ratio) ২০১৮ চনৰ ২৬.৩ শতাংশৰ পৰা ২০৩৫ চনত ৫০ শতাংশলৈ বৃদ্ধিৰ লক্ষ্য আগত খৰ্থা হৈছে। এই নীতিয়ে বহল-ভিত্তিক, বহুধাৰিয়ক, সৰ্বাত্মক “নিম্ন স্নাতক শিক্ষা (Undergraduate Education)”ৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। ইয়াৰ বাবে নমনীয় পাঠ্যক্ৰম, বিষয় সমূহৰ সৃষ্টিশীল সংযোজন, বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ সংহতকৰণ আৰু উপযুক্ত প্ৰমাণ পত্ৰৰ সৈতে স্নাতক ডিপ্রী লাভ কৰালৈকে এটা পৰ্যায়ৰ অন্তত শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰা ওলাই ঘোৱা আৰু পুনৰ পৰবৰ্তী পৰ্যায়ত শিক্ষানুষ্ঠানত নামভৰ্তি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। মুঠ ১০ টা পৰ্যায়ত বিভক্ত কৰা শিক্ষাৰ প্ৰথম ৪ টা পৰ্যায় বিদ্যালয় শিক্ষাত অন্তৰ্ভুক্ত হোৱাৰ বিপৰীতে অৱশিষ্ট ৬ টা পৰ্যায় উচ্চতৰ শিক্ষাই সামৰি লৈছে।

এই নতুন ব্যৱস্থা অনুসৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ৪ বছৰীয়া অথবা ৩ বছৰীয়া নিম্নস্নাতক পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰিব

পাৰিব। যদিহে ৩ বছৰীয়া নিম্নস্নাতক পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰে, তেতিয়া স্নাতকোভৰ পাঠ্যক্ৰম ২ বছৰীয়া হ'ব। আনহাতে, ৪ বছৰীয়া নিম্নস্নাতক পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰা সকলৰ বাবে স্নাতকোভৰ পাঠ্যক্ৰম ১ বছৰীয়া হ'ব। সমগ্ৰ পাঠ্যক্ৰম পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা CBCS পদ্ধতিৰে ঘানাসিক ভিত্তিত হ'ব। এই ৪ বছৰীয়া নিম্নস্নাতক পাঠ্যক্ৰমক (Four Year Undergraduate Programme or FYUGP) মুঠতে ৮ টা ঘানাসিকত বিভক্ত কৰা হৈছে। ইতিমধ্যে, বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুমতি আৱোগে পাঠ্যক্ৰম আৰু মান ব্যৱস্থাৰ খচৰা প্ৰস্তুত কৰিছে। সেই অনুসৰি, ইয়াৰ ঘানাসিক ১, ২ আৰু ৩ ৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ মাজত শিক্ষাৰ প্ৰধান ক্ষেত্ৰসমূহৰ ধাৰণা আৰু মোল বুজাটো গঢ় দিব বিছৰা হৈছে বিবিলাকে জ্ঞান আৰু শিক্ষাৰ বিভিন্ন দিশ সামৰি ল'ব। প্ৰথম তিনিটা ঘানাসিকৰ অন্তত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে একেটা বিষয়ক বা একোটা আন্তঃবিষয়ৰ ক্ষেত্ৰক মূল বিষয় (Major) হিচাপে বাচনি কৰি শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিব। ঘানাসিক ৪, ৫ আৰু ৬ ৰ সময়ছোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই মূল বিষয়ৰ উপৰিও দুটা বিষয়ভিত্তিক বা আন্তঃবিষয়ৰ ক্ষেত্ৰক পাতলীয়া বিষয় (Minor) হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। ঘানাসিক ৭ আৰু ৮ ৰ সময়ছোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে গ্ৰহণ কৰা একোটা মূল বিষয় বা আন্তঃবিষয়ৰ ওপৰত উন্নত পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণৰ উপৰিও গৱেষণা প্ৰকল্পৰ পাঠ্যক্ৰম থাকিব।

বিদ্যালয় শিক্ষাৰ পৰ্যায় - ৪ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ পাছত অৰ্থাৎ দ্বাদশ শ্ৰেণী উত্তীন হোৱাৰ পাছত এগৰাকী ছাত্ৰ বা প্ৰথম বছৰটোত প্ৰায় ৪০-৪৫ Credit-hours ৰ বিভিন্ন বিষয়ৰ কাকত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অধ্যয়ন কৰিব লাগিব। উক্ত দুটা ঘানাসিকৰ উপৰিও তৃতীয় ঘানাসিকত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সাধাৰণ কাকত (**Common Course**) হিচাপে দুটা ভাষা (ইংৰাজী আৰু এটা আঞ্চলিক ভাষা), ভাৰত সম্পর্কত ধাৰণা, পৰিৱেশ শিক্ষা, ডিজিটেল আৰু প্ৰযুক্তিগত সমাধান, গাণিতিক আৰু গণনাসম্পর্কীয় ধাৰণা আৰু বিশ্লেষণ, স্বাস্থ্য আৰু কৰ্মক্ষমতা, যোগ শিক্ষা, খেল আৰু শাৰীৰিক সক্ষমতা আদিৰ কাকত ল'ব লাগিব। তাৰোপৰি, প্ৰথম তিনিটা ঘানাসিকৰ প্ৰতিটোত এটাকৈ মুঠ তিনিখন প্ৰাৰম্ভিক

কাকত (Introductory Courses) বাছনি কৰিব লাগিব। এইক্ষেত্রে প্রাকৃতিক বিজ্ঞান (বসায়ন বিজ্ঞান, জীৱ বিজ্ঞান, পদাৰ্থ বিজ্ঞান, কম্পিউটাৰ বিজ্ঞান, পৰিৱেশ বিজ্ঞান, জ্যোতিৰ্বিজ্ঞান, পৰিসংখ্যা বিজ্ঞান, গণিত আদি), সমাজ বিজ্ঞান (নৃতত্ত্ব, বুৰঞ্জী, ৰাজনীতি বিজ্ঞান, অৰ্থনীতি, সমাজশাস্ত্ৰ, মাধ্যম আৰু সংযোগ, ভাষা তত্ত্ব আদি), মানবতা সম্পর্কীয় বিষয় (কলা আৰু সূজনীমূলক প্ৰকাশ, তুলনামূলক সাহিত্য, সূজনীমূলত লেখা, সাহিত্য, দৰ্শন আদি), বৃত্তিগত শিক্ষাৰ অধ্যয়ন (জৈৱিক খেতি, উদ্যান শস্য, ফুলৰ খেতি, বেংকিং, বিভীষণ সেৱা আৰু বীৰা, নিৰ্মাণ, স্বাস্থ্য সেৱা, খাদ্য উদ্যোগ, পৰ্যটন আদি)ৰ মাজৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বাছনি কৰি অধ্যয়ন কৰিব লাগিব। এই পাঠ্যক্ৰম সফলতাৰে সমাপ্ত কৰাৰ পাছত ১০ Credit ৰ দক্ষতা বৃদ্ধিৰ কাকত সম্পূৰ্ণ কৰি এগৰাকী শিক্ষাৰ্থীয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা ওলাই যাৰ বিছৰিলে তেওঁ নিম্নলাভক চার্টিফিকেট লাভ কৰিব আৰু উক্ত চার্টিফিকেটৰ সহায়ত চাকৰি বা আন কৰ্মক্ষেত্রত নিয়োজিত হ'ব পাৰিব।

৪ বছৰীয়া নিম্নলাভক পাঠ্যক্ৰমৰ দ্বিতীয় বছৰটো হ'ল পৰ্যায় - ৬ (Level - 6)। ইয়াক নিম্নলাভক ডিপ্ল'মা (Undergraduate Diploma) পাঠ্যক্ৰম বুলি নামকৰণ কৰা হৈছে। এই পাঠ্যক্ৰমৰ সময় হ'ল ১ বছৰ বা ২টা যান্মাসিক আৰু নিৰ্ধাৰিত Credit-hours হ'ব প্ৰায় ৪০-৪৫। প্ৰথম বৰ্ষত অধ্যয়ন কৰা সাধাৰণ বিষয়ৰ আৰু প্ৰাৰম্ভিক কাকতৰ এটা অংশ পৰ্যায় - ৬ ত থকা তৃতীয় যান্মাসিকত থাকিব। এই পৰ্যায়ত থকা চতুৰ্থ যান্মাসিকত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে প্ৰথম তিনিটা যান্মাসিকত অধ্যয়ন কৰা প্ৰাৰম্ভিক বিষয় সমূহৰ এটা নিৰ্দিষ্ট বিষয় বা আন্তঃবিষয় প্ৰধান বিষয় (Major) হিচাপে বাছনি কৰিব। তাৰোপৰি, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে এই মূল বিষয়ৰ উপৰিও দুটা বিষয়ভিত্তিক বা আন্তঃ-বিষয়ৰ ক্ষেত্ৰক পাতলীয়া বিষয় (Minor) হিচাপে গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। তৃতীয় বৰ্ষত যান্মাসিক ৫ আৰু ৬ ৰ সময়ছোৱা হ'ল পৰ্যায় - ৭ (Level - 7) য'ত ৪০-৪৫ Credit-hours নিৰ্দিষ্ট কৰা হৈছে। এই পৰ্যায়ত চতুৰ্থ যান্মাসিকত গ্ৰহণ কৰা Major আৰু Minor বিষয়ৰ ওপৰত বিভিন্ন

কাকত থাকিব। ইয়াক স্নাতক ডিগ্ৰী (Bachelor's Degree) পৰ্যায় বোলা হৈছে। ৪ বছৰীয়া নিম্নলাভক পাঠ্যক্ৰমৰ চতুৰ্থ বছৰটোক পৰ্যায় - ৮ (Level - 6) আখ্যা দিয়া হৈছে। ইয়াক গৱেষণা/সন্মান সহিতে স্নাতক ডিগ্ৰী (Bachelor's Degree with Honours/ Research) পৰ্যায় আখ্যা দিয়া হৈছে। প্ৰথম তিনিটা বছৰৰ দৰে চতুৰ্থ বছৰতো ৪০-৪৫ Credit-hours থাকিব। যান্মাসিক ৭ আৰু ৮ ত বিভক্ত এই পৰ্যায়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পূৰ্বতে গ্ৰহণ কৰা Major বিষয়ৰ ওপৰত উন্নত পাঠ্যক্ৰম (Advanced Courses) গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। এই পৰ্যায়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে গৱেষণা পদ্ধতিৰ (Research Methodology) কাকত অধ্যয়ন কৰিব লাগিব। একেদৰে, ক্ষেত্ৰ নিমজ্জন (Field Immersion) ধাৰণাৰে জীৱনৰ বাস্তৱিক সমস্যা সমূহৰ সমাধানৰ বাবে ক্ষেত্ৰ-ভিত্তিক শিক্ষা আৰু স্থানীয় উদ্যোগ, ব্যৱসায়ী, কলা-কুশলী, কাৰিকৰী বৃত্তিৰ লগত জড়িত ব্যক্তিৰ সৈতে অস্তৰীণ (Internship) পাঠ্যক্ৰম ল'ব লাগিব। এই পৰ্যায়ৰ অন্তিম যান্মাসিক অৰ্থাৎ যান্মাসিক ৮ ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে বাছনি কৰি লোৱা বিষয়ৰ ক্ষেত্ৰ সামৰি এটা গৱেষণা প্ৰকল্প (Research Project) দাখিল কৰিব লাগিব। এই বিলাকৰ উপৰিও NSS, NCC, বয়স্ক স্বাক্ষৰতা, ছাত্ৰ পৰামৰ্শদাতা আদি সামৰি সমুদায়ৰ লগত জড়িত কাৰ্যকলাপৰ বাবে Credit Hours নিৰ্ধাৰিত কৰি দিয়া হৈছে।

মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষা সমাপ্ত কৰাৰ পাছত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে পৰ্যায় - ৯ (Level - 9)ত স্নাতকোন্তৰ ডিগ্ৰী/ডিপ্ল'মা পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব। ৪ বছৰীয়া নিম্নলাভক পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰা সকলৰ বাবে স্নাতকোন্তৰ পাঠ্যক্ৰম ১ বছৰৰ হ'ব। আনহাতে, ৩ বছৰীয়া নিম্নলাভক পাঠ্যক্ৰম গ্ৰহণ কৰা সকলৰ বাবে স্নাতকোন্তৰ পাঠ্যক্ৰম ২ বছৰৰ হ'ব। উচ্চতৰ শিক্ষাৰ পৰৱৰ্তী পৰ্যায় হ'ল Doctorate Degree ৰ পাঠ্যক্ৰম।

ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি, ২০২০ ৰ সফল কাৰ্যকৰীতাৰ বাবে শিক্ষানুষ্ঠান সমূহৰ বৌদ্ধিক আৰু পার্থিৰ আন্তঃগাঁথনি সৱল হ'ব লাগিব। আটাইতকৈ ডাঙৰ বিষয়টো হ'ল এই পৰিৱৰ্তিত ব্যৱস্থা সম্পর্কে শিক্ষক

আৰু ছাত্ৰ উভয়ে স্পষ্ট ধাৰণা আয়ত্ত কৰিব লাগিব। এইফ্রেত দীৰ্ঘদিনৰ পৰা প্ৰহণ কৰি অহা মানসিকতা সলনি হ'ব লাগিব। সংশ্লিষ্ট সকলো পক্ষই নিজকে এই ব্যৱস্থাৰ লগত সংহতকৰণ কৰিব লাগিব। এই নীতিয়ে আগন্তক ১৫ বছৰৰ ভিতৰত মহাবিদ্যালয় সমূহক বহুধাবিষয়ক স্বতন্ত্র অনুষ্ঠান (Multidisciplinary Autonomous Institution) হিচাপে গঢ় দিয়াৰ আহুন জনাইছে। ইতিমধ্যে, বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আৱোগে উচ্চতৰ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান সমূহ বহুধাবিষয়ক অনুষ্ঠানলৈ পৰিৱৰ্তন কৰাৰ বাবে এক নিৰ্দেশাবলীৰ খচৰা(Draft Guidelines for Transforming Higher Education Institutions or HEI into Multidisciplinary Institutions) প্ৰস্তুত কৰিছে। এই খচৰাৰ প্ৰস্তাৱনাত উল্লেখ কৰা হৈছে যে প্ৰাচীন ভাৰতৰ উচ্চতৰ শিক্ষাৰ কেন্দ্ৰসমূহত গান গোৱা, বৎ কৰা, বসায়ন বিজ্ঞান, অঞ্চ আদি বিষয়, কাঠৰ সামগ্ৰী ছাত্ৰীয়ে মহাবিদ্যালয়ত পৰ্যায় - ৫ (Level - 5)ত নামভৰ্তী কৰিব পাৰিব। এই পৰ্যায়ৰ নাম দিয়া হৈছে নিম্নমাত্ৰক চাৰ্টিফিকেট (Undergraduate Certificate) পাঠ্যক্ৰম। এই পাঠ্যক্ৰমৰ সময় ১ বছৰ (২ টা শান্মাসিকৰ) হ'ব। প্ৰস্তুত কৰা, কাপোৰ চিলোৱা আদি বৃত্তিগত শিক্ষা, উষধ আৰু অভিযান্ত্ৰিকতা দৰে পেছাদাৰী ক্ষেত্ৰ, যোগাযোগ, আলোচনা, তৰ্ক আদিৰ দৰে সহজ দক্ষতা আদি জ্ঞানৰ প্ৰতিটো শাখাৰ শিক্ষা প্ৰদান কৰা হৈছিল। কালক্ৰমত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ বাবে ব্যাপক শিক্ষনৰ সুযোগ ঠেক হৈ পৰিল আৰু ক্ৰমাগতভাৱে উচ্চতৰ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান সমূহ একেটা নিৰ্দিষ্ট বিষয়ত বিশেষীকৰণ কৰা এটা শাখাৰ অনুষ্ঠানত পৰিণত হ'ল। বাস্তীয় শিক্ষা নীতি, ২০২০ এ এই বহুধাবিষয়ক শিক্ষাক পুনৰ সংস্থাপন কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিব বিচাৰিষে। এই নীতি অনুসৰি উচ্চতৰ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান সমূহ আগন্তক দিনত বহুধাবিষয়ক বিশ্ববিদ্যালয়, বহুধাবিষয়ক মহাবিদ্যালয় আৰু সংযুক্ত অনুষ্ঠান আৰু জ্ঞানৰ

কেন্দ্ৰ হ'ব লাগিব। উল্লেখিত বচৰাত মহাবিদ্যালয় সমূহৰ বাবে তিনিধৰণৰ সহযোগিতাৰ ব্যৱস্থা আগবঢ়োৱা হৈছে। সেই কেইটা হ'ল -

(১) দুটা প্ৰধান বিবৰ লৈ ডিগ্ৰী(Degree with dual Major) প্ৰদান কৰা আনুষ্ঠানিক সহযোগিতা য'ত মহাবিদ্যালয়ে সমৰ্হিত শিক্ষাৰ পাঠ্যক্ৰম প্ৰয়োগ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক একেটা অনুষ্ঠানতে দুটা ডিগ্ৰী প্ৰদান কৰিব। যেনে, বি.এ.বি.এড.

(২) একেলগে দুটা ডিগ্ৰী (Dual Degree)প্ৰদানৰ বাবে দুখন উচ্চতৰ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠানৰ মাজত সহযোগিতা য'ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিজা বা ঘৰৱাৰ অনুষ্ঠানত এটা ডিগ্ৰী লোৱাৰ লগেলগে অংশীদাৰীত্ব থকা আন এটা অনুষ্ঠানৰ পৰা আন এটা ডিগ্ৰী প্ৰাপ্ত কৰাৰ ব্যৱস্থা। যেনে, বি.এচ.চি, বি.চি.এ।

(উল্লেখযোগ্য যে এই ব্যৱস্থা সোণাৰি মহাবিদ্যালয়ে ২০০৯ চনৰ পৰাই আগবঢ়াই আহিছে য'ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ডিগ্ৰেড বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত বি.এ. বা বি.এচ.চি, পাঠ্যক্ৰম লোৱাৰ সমান্তৰালকৈ কৃতকান্ত সন্দিকৈ বাজিয়ক মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা বি.এম.ছি বা বি.চি.এ পাঠ্যক্ৰম প্ৰহণ কৰি বি.এ., বি.এম.চি অথবা বি.এচ.চি., বি.চি.এ দুটা ডিগ্ৰী লৈ ওলাই বাব পৰাৰ ব্যৱস্থা আছে)।

(২) কম সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থকা এটা শাখাৰ অনুষ্ঠান সমূহৰ মাজত জোট স্থাপন য'ত কলা, বিজ্ঞান, শিক্ষা, সুকুমাৰ কলা আদিৰ প্ৰথক অনুষ্ঠান সমূহে জোটবন্ধনৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বহুধাবিষয়ক শিক্ষা প্ৰদান কৰিব।

পৰিৱৰ্তিত সময়ৰ লগত খাপ খুৱাই শিক্ষক, ছাত্ৰ উভয়ে নিজকে প্ৰস্তুত কৰিব লাগিব। মহাবিদ্যালয় সমূহে এই প্ৰত্যাহানৰ সফলতাৰে মোকাবিলা কৰাৰ বাবে আগবঢ়া অহাৰ সময় সমাগত। ইয়াৰ অবিহনে এই উচ্চতৰ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান সমূহ তিস্থি থকা সন্তুৰ নহ'ব।

অৱনী চক্ৰবৰ্তীঃ অসমীয়া প্ৰগতিশীল কাব্য-যাত্ৰাৰ এক বিস্ময় খোজ

ড° ৰঘুনাথ কাগয়ং

সহযোগী অধ্যাপক আৰু মুৰৰুী

অসমীয়া বিভাগ

অৱনী চক্ৰবৰ্তী এগৰাকী প্ৰগতিশীল কৰি
আছিল। অসমীয়া প্ৰগতিশীল কৰিতাৰ ধাৰাক তেওঁ সদৰ্থক
শক্তিশালী ৰূপ প্ৰদান কৰিছিল। সাম্যবাদী চিন্তাৰ প্ৰতি তেওঁ
আছিল অনুৰক্ত। তেওঁ শ্ৰেণীহীন সমাজ প্ৰতিষ্ঠাৰ স্বপ্নত
জীৱন উৎসৱৰ্গা কৰিছিল। মাৰ্ক্সীয় দৰ্শনৰ প্ৰতি অৱনী
চক্ৰবৰ্তীৰ আছিল অগাধ বিশ্বাস। অসমীয়া কাব্য সাহিত্যৰ
ইতিহাসত অৱনী চক্ৰবৰ্তীয়ে তুলনামূলকভাৱে অধিক সময়
বিচৰণ কৰিবলৈ সুযোগ নাপালৈ যদিও অসমীয়া কাব্য
সাহিত্যৰ ইতিহাসৰ তেওঁ যে এক উজ্জ্বল নক্ষত্ৰ সেয়া
অনস্মৰণীকাৰ্য।

অসমীয়া কাব্য সাহিত্যৰ ইতিহাস অতি প্ৰাচীন।
অসমীয়া লোক-কাব্যৰ ইতিহাসৰ প্ৰসংগ বাদ দি কেৱল
লিখিত অসমীয়া কাব্যৰ প্ৰসংগ এই প্ৰসংগলৈ আনি ‘প্ৰহৃদ
চৰিত’ৰ ৰূপত প্ৰথম আৱশ্যকাশ কৰা অসমীয়া কৰিতাৰ
পৰিক্ৰমা সাম্প্ৰতিক সময়লৈ নিৰৱৰ্ধি বৈ আছে অল্পান
অক্ষয় ৰূপত। মন্ত্ৰকাব্য, চৰ্যাপদৰ ৰূপত অসমীয়া কাব্যৰ
নমুনা পোৱা যায় যদিও এইবোৰক একচেতন্যা অসমীয়া
কাব্য আখ্যা দিব পৰা নাযায়।

হাজাৰোধিক কৰিৰ আৱশ্যকাশেৰে অসমীয়া
কৰিতাৰ জয়জয়কাৰ যাত্ৰা অব্যহত আছে যদিও অসমীয়া
কৰিতাৰ এই দীৰ্ঘ-পৰিক্ৰমাত প্ৰগতিবাদী কৰিৰ সংখ্যা
আঙুলিৰ মূৰত লেখিব পৰা যায়। দুই-এক কৰিৰ এক-দুই
কৰিতাৰ প্ৰগতিবাদী সুৰ দেখা যায় যদিও কেৱল এইখনি
কাব্য-সুৰৰ ভিস্তুত তেওঁলোকক প্ৰগতিবাদী কৰি বা

প্ৰগতিশীল কৰি আখ্যা দিব পৰা নাযায়। উদাহৰণ হিচাপে
শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱক ল'ব পাৰেঁ। তেওঁৰ ভালেমান
কাব্যাংশত প্ৰগতিবাদী সুৰ প্ৰকাশ পাইছে যদিও তেওঁ
প্ৰগতিশীল কৰি নহয়। কাৰণ, তেওঁৰ কাব্য মূলতঃ
ভাৱবাদী। প্ৰগতিবাদী সুৰ তেওঁৰ কাব্যৰ প্ৰধান সুৰ নহয়।
তেওঁৰ পৰৱৰ্তী ভালেকেইজন ভাৱবাদী কৰিব ক্ষেত্ৰটো
একেখনি কথাই খাটে।

অসমীয়া কৰিতাৰ বৰ্মন্যাস যুগত কেইবাগৰাকীও
ৰোমান্টিক কৰিৰ কৰিতাত শক্তিশালী ৰূপত প্ৰগতিবাদী
সুৰ ফুটি উঠাৰ পিছতো এই একেখনি কথাৰ ভিস্তুত এই
কৰিসকলকো প্ৰগতিশীল কৰি আখ্যা দিব পৰা নাযায়।

দৰাচলতে, শ্ৰমিক, কৃষক, বনুৱা, দৰিদ্ৰ পীড়িত,
শোষিত শ্ৰেণী মানুহৰ কল্যাণাৰ্থে কাব্য সাধনা কৰা
কলাকাৰ বা কৰিকে প্ৰগতিশীল কৰি বুলি ক'ব পৰা যায়।
এই কৰিসকলে ‘কলা কলাৰ বাবে’ এই দৰ্শনতকৈ ‘কৰিতা
সমাজৰ বাবে’ চিন্তা-দৰ্শনেৰে আৰু দায়বদ্ধতাৰে কৰিতা
ৰচনা কৰে। কলা বা কৰিতাৰ সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ সাধনা
কৰা আদৰ্শটোকে চমুকে প্ৰগতিবাদী বা প্ৰগকিশীল আখ্য
দিব পৰা যায়। এই কথাখনিৰ আধাৰতে বহু কেইগৰাকী
কৰিৰ কিছু কৰিতাত প্ৰগতিবাদৰ ধৰনি প্ৰতিধ্বনিত হোৱাৰ
পিছতো তেওঁলোকক প্ৰগতিশীল কৰি বুলি ক'ব পৰা
নাযায়।

অসমীয়া কৰিতাৰ ৰোমান্টিক যুগত অন্বিকাগিৰি
ৰায়চৌধুৰী, প্ৰসন্নলাল চৌধুৰী, কমলাকান্ত ভট্টাচাৰ্য ইত্যাদি

কবিসকলৰ বোকোচাত উঠি অসমীয়া প্ৰগতিবাদী কবিতাই যাত্ৰাৰন্ত কৰে। অমূল্য বৰুৱা, ভৱানন্দ দণ্ডই এই ধাৰাক অধিক দৃৰাহিত কৰে। অসমীয়া কবিতাৰ আধুনিক যুগত ৰাম গঁগৈ, হেম বৰুৱা, চৈয়দ আন্দুল মালিক আৰু বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্যই প্ৰগতিবাদী ধাৰাটো এক শক্তিশালী কপ দিয়ে। ৰাম গঁগৈ এইসকলৰ ভিতৰতো এইটো ধাৰাৰ অধিক শক্তি কৰি।

ৰাম গঁগৈৰ প্ৰায় সমসাময়িক অৱনী চক্ৰবৰ্তী প্ৰগতিশীল অসমীয়া কবিতাৰ সাৰুৱা ক্ষেত্ৰে এক নৱ সংযোজন। তেওঁ ৰাম গঁগৈৰ একনিষ্ঠ অনুগামী তথা বিশ্বস্ত সহযোগী। দৰাচলতে, অসমীয়া প্ৰগতিশীল কাব্য-যাত্ৰাৰ এক বিস্ময় খোজ অৱনী চক্ৰবৰ্তী। ৰাম গঁগৈৰ পিছত অসমীয়া প্ৰগতিশীল কাব্য-ধাৰাক যথাৰ্থ সমৃদ্ধি আৰু অৰ্থৱহ কৰা কবিগবাকীয়ে হৈছে অৱনী চক্ৰবৰ্তী।

‘দেহা ৰমেৰমাই মোৰ’(১৯৭০), ‘শ্ৰোগন’(১৯৮০) আৰু ‘কবিকঞ্চ’(১৯৭) - অৱনী চক্ৰবৰ্তীৰ তিনিখন কবিতাৰ পুঁথি। ইয়াৰ বাদেও বিভিন্ন আলোচনী-বাতৰি কাকতত তেওঁৰ ‘ভালেমান কবিতা সিঁচৰতি হৈ আছে। তদুপৰি, তেওঁ সম্পাদিত কেইবাখনো কবিতাপুঁথি আছেঃ ‘বৃন্ত ভঙ্গ সময়’(১৯৭২, নিৰ্বাচিত কবিতাৰ সংকলন) আৰু ‘এই সময়’(১৯৭০, সমসাময়িক অসমীয়া কবিতাৰ সংকলন)। ইয়াৰোপৰি, ‘পৰশু গোস্বামীৰ কবিতা’(১৯৮২) আৰু ‘অমূল্য বৰুৱাৰ জীৱন আৰু কবিতা’(১৯৮৯) নামৰ দুখন পুঁথি তেওঁ সম্পাদনা কৰিছিল। ইয়াৰ বাদেও তেওঁ কেইবাখনো কবিতাপুঁথি যুটীয়াভাৱে সম্পাদিত, অনুদিত আৰু সংকলিত কপত প্ৰকাশ কৰিছিল; সেইবোৰ হৈছেঃ ‘মাও চে তুঙ্গৰ কবিতা’(১৯৭৯), টুং পি টুৰ কবিতা’(১৯৭৯), ‘হো চি মিনৰ কবিতা’(১৯৭৯), ‘কৃষ্ণংগ কবিৰ কবিতা’(১৯৮২), ফয়জ আহমদ ফয়জৰ কবিতা’ (১৯৮৫) আৰু মুছা জালিলৰ কবিতা’(১৯৮৭)।

তেওঁ ৰচিত-সংকলিত-অনুদিত কবিতাপুঁথিসমূহৰ নামবোৰলৈ এবাৰ চুকু ফুৰালেই তেওঁৰ প্ৰগতিশীল কাব্যসন্তাৰ আভাস সুন্দৰকৈ পাব পৰা যায়।

অৱনী চক্ৰবৰ্তীৰ কাব্য ৰচনাৰ সময়লৈ মন কৰিলে দেখা যায় যে, সেই সময়ছোৱাই আছিল আধুনিক অসমীয়া কবিতাৰ স্বৰ্ণিল যুগ। নৱকান্ত বৰুৱা, বীৰেশ্বৰ বৰুৱা, অজিৎ বৰুৱা, ভৱেন বৰুৱা, নীলমণি ফুকন, হোমেন

বৰগোহাত্ৰি আদি অসমীয়া কবিতাৰ দিগ়গঞ্জ কবিসকলৰ পদধ্বনিত এই সময়ত অসমীয়া কবিতাৰ চোতালখন বজন্জনাই আছিল। কিন্তু, এইসকলৰ কাব্য দৰ্শনৰ পৰা যোজন যোজন বাটত অৱস্থান গ্ৰহণ কৰিছিল অৱনী চক্ৰবৰ্তী। কাৰণ, তেওঁ দেখিছিল দৰিদ্ৰ পীড়িত মানুহৰ ভোকৰ তাড়না। তেওঁ দেখিছিল স্বাধীনতাই ভাৰতৰ নিপীড়িত সাধাৰণ জনতাক ক্ৰমে ক্ৰমে দৰিদ্ৰতাৰ অতল গতুৰলৈ লৈ যোৱা দৃশ্য। স্বাধীনতাই যে অসমৰ কৃষক-বনুৱা, শ্ৰামজীৱী মানুহক দিনক দিনে পৰাধীন কৰি তুলিছে, সাতামপুৰুষীয়া অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতাৰ শিপাডাল যে লাহে লাহে সোলোকচোলোক হৈ পৰিছে - সেৱা তেওঁ চুকুৰ আগত দেখা পাইছিল; যাৰ ফলত তেওঁৰ বিপ্ৰী মনটো সাৰ পাই উঠিছিল ক্ৰমশংকৰ পৰা ক্ৰমশংকৰ কপত।

এফালে আমেৰিকা বুক্কৰাষ্টকেন্দ্ৰিক পুঁজিবাদ আৰু আনফালে তথাকথিত সৰ্বহাৰাৰ পোছাকধাৰী কমিউনিষ্ট শাসিত বাহিয়াৰ শোকবাদ - কোনো এটা পথেই মানুহৰ মুক্তিৰ পথ দেখুৱাৰ পৰা নাছিল। বাহ্যিক দৃষ্টিত যদিও বাহিয়াৰ শাসকসকলক সাম্যবাদী দৰ্শনত বিশ্বাসী আছিল যেন লাগে, কিন্তু তেওঁলোকৰ এই সাম্যবাদৰ অন্তৰালত অৱনী চক্ৰবৰ্তীয়ে দেখা পাইছিল শোণ আৰু নিষ্পেষণৰ বীজ। সেইয়ে, তেওঁ বিশ্বেই হৈ উঠিছিল। এই দুয়োটা শাসন প্ৰণালী আৰু দৰ্শনৰ প্ৰতি তেওঁ আস্থা আৰু বিশ্বাস হেৰুৱাইছিল।

অৱনী চক্ৰবৰ্তী মূলতঃ সাম্যবাদী দৰ্শনত বিশ্বাসী আছিল যদিও ৰহ গণৰাজ্যৰ শোণকেন্দ্ৰিক সাম্যবাদৰ পৰা তেওঁৰ সাম্যবাদে বহু নিলগত অৱস্থান গ্ৰহণ কৰিছিল। মাৰ্ক্ৰ্স, লেলিন, মাও-চে-তুং, হো-চি-মিনৰ সমাজবাদী দৰ্শনত অৱনী চক্ৰবৰ্তীৰ আছিল অগাধ বিশ্বাস। দ্বন্দ্বাত্ৰক বন্ধুবাদেই মাৰ্ক্ৰ্সৰ দৰ্শনৰ মূল আধাৰ। কাৰ্ল মাৰ্ক্ৰ্সৰ মতে, পৃথিৰীত দুই শ্ৰেণীৰ মানুহ আছেঃ এটা শোষক শ্ৰেণী আৰু আনটো শোষিত শ্ৰেণী। শোষক শ্ৰেণী আৰু শোষিত শ্ৰেণীৰ মাজৰ বেৰ ভাঙি এখন শ্ৰেণীহীন সমাজ প্ৰতিষ্ঠা কৰাটোৱে হৈছে কাৰ্ল মাৰ্ক্ৰ্সৰ দৰ্শনৰ মূল আধাৰ। অৱনী চক্ৰবৰ্তীয়ে মাৰ্ক্ৰ্সৰ এই দৰ্শনৰ প্ৰতি আপুত হৈয়ে কমিউনিষ্ট আন্দোলনত জড়িত হৈ পৰিছিল। অৱনী চক্ৰবৰ্তীৰ কাব্য দৰ্শনৰ মূল আধাৰো এইখনিয়ে।

অসমৰ নিষ্পেষণত কৃষক সমাজ আৰু নিপীড়িত জাতিগোষ্ঠীসমূহৰ দুখ-দুর্দশা দেখি অৱনী চক্ৰবৰ্তীৰ মনটো

হাহাকাৰ কৰি উঠিছিল। উমি উমি জলি থকা তেওঁৰ
বিদ্রোহী মনটোৰ জুইকুৰা এদিন দপ্দপ্তকে জলি উঠিছিল;
আৰু সেইয়ে চিএগৰ চিএগৰ কৈছিল এইদৰে-

‘কাৰ সহায়ত সিহঁতে যুঁজে
মোৰেই কান্ধত বন্দুক দৈ
বিদু কৰে মোৰ ভাইৰে উমাল বুকু।’
(কাৰ সহায়ত সিহঁতে যুঁজে)

‘মোৰ ভাই’ বুলি তেওঁ নিপীড়িত জনগোষ্ঠী আৰু
নিষ্পেষিত কৃষক সমাজৰ কথাই ক’ব বিচাৰিছে; যিসকলে
তেওঁৰ ওপৰতে ভৰসা কৰি আশাপালি বৈ আছে বুলি
প্ৰকাশ কৰিছে - ‘মোৰেই কান্ধত বন্দুক দৈ’। এইবিলাক
কথাৰ মাজেদি তেওঁৰ শোষকবিৰোধী মন আৰু সমাজবাদী
দৰ্শনৰ আভাস পাৰ পৰা যায়।

অৱনী চক্ৰবৰ্তীৰ বিপ্লবী মনটোৰ পূৰ্ণ বিকশিত
ৰূপটো দেখা পোৱা যায় ‘কলচেন্ট্ৰেছন কেম্পত’ শৰ্যক
কবিতাটোৰ মাজত-

‘অক্ষমতাৰ অসহায় আৰ্তনাদেৰে
আপোন সন্তাৰ আশ্রয় বিচাৰি কাওঁবাওঁ কৰোঁ।
কিন্তু আপোন সন্তাই বা ক’ত?
ক’তেইবা আশ্রয় ?’
(কলচেন্ট্ৰেছন কেম্পত)

‘অক্ষমতাৰ অসহায় আৰ্তনাদেৰে’ বুলি কৈ কৰিয়ে
যেন নিজৰ অস্থিৰ বিদ্রোহী মনটোৰ বঢ়িপ্ৰকাশহে ঘটাইছে।
মনৰ ভিতৰতে গুজৰি গুমৰি থকা বিপ্লবী সন্তাটোয়েন সাৰ
পাই উঠিছে, অথচ নিজৰ অক্ষমতাৰ কাৰণে ভৰা মতে
একোৱে কৰিব পৰা নাই; সেইয়ে ‘আপোন সন্তাৰ আশ্রয়
বিচাৰি কাওঁবাওঁ’ কৰিছে। কিন্তু কাৰ ওচৰত কাওঁবাওঁ
কৰিব ? ‘আপোন সন্তাই বা ক’ত ?’

কৰিয়ে তাৰ পিছত নিজৰ ওচৰত আত্মসমৰ্পণ
কৰি ‘আত্মাতাী’ হোৱাৰ বাসনা কৰিছে। অথচ, কবিক
আত্মাতাী হ’বলৈয়ো নিদিয়ে; কাৰণ জীৱনৰ প্ৰতি
সকলোৰে লালসা থাকে। কৰিয়ে কৈছে-

‘আপোন ইচ্ছাৰ এনে ক্ৰীতদাস মই
মুক্তি মোৰ - ইচ্ছাৰ যি মইমতালি
এনে লাগে যেন আত্মাতাী হওঁ
অথচ কি সতৰ্ক পহৰা।
(কলচেন্ট্ৰেছন কেম্পত)

কৰি হতাশ হয়। অন্তিম সিদ্ধান্ত ল’ব বিচাৰে;

অথচ, তাকো নিজ ইচ্ছামতে কৰিবলৈ নিদিয়ে।

কৰিয়ে অসহায় আৰু অক্ষমতাক জয় কৰিব
বিচাৰে।

‘মজিয়া ভক্তেভকায়’ নামৰ কবিতাটিত পোৱা যায়
প্ৰগতিশীল চিঞ্চা-চেতনাৰ অনুপম প্ৰকাশ-

‘ঘৰ মোৰ কাৰাগাব
স্বদেশ বিদেশ একাকাৰ
মাটি কামুৰি মৰো
মাটি কামুৰি জীয়াতু ভোগো
বিচাৰি আশ্রয়
মোৰ কি ভয় ?’
(মজিয়া ভক্তেভকায়)

‘স্বদেশ বিদেশ একাকাৰ’ বুলি কৈ আচলতে
কৰিয়ে কি ক’ব বিচাৰিছে? স্বাধীনতাৰ পিছতো স্বদেশী
আৰু বিদেশীৰ মাজত যেন একোৱেই পাৰ্থক্য নাই। দেশ
স্বাধীন হ’লৈও নিষ্পেষিত, নিপীড়িত শ্ৰেণীৰ মানুহে কষ্ট
ভূগিব লাগিবই - ‘মাটি কামুৰি জীয়াতু ভোগো’।

প্ৰগতিশীল কবিসকলৰ ভাবনাৰ পৰিমণ্ডল আন
দহজনৰ ভাবনাৰ পৰিমণ্ডলতকৈ পৃথক। একেদৰে, সচৰাচৰ
মানুহৰ দৃষ্টিৰ পৰিধি আৰু প্ৰগতিশীল কবিব দৃষ্টিৰ পৰিধি
বেলেগ।

প্ৰগতিশীল কবিসকল স্ফপ্তদষ্টা। সমাজ পৰিৱৰ্তনৰ
কাৰণে তেওঁলোকে আনে ভৰাৰ আগতেই বহু কথা ভাবিব
পাৰে। সচৰাচৰ আন লোকে নেদেখা পথৰ সন্ধান
তেওঁলোকে বহু আগতেই দিব পাৰে। আত্মবিশ্লেষণৰ
মাজেৰে সেয়ে কৰি অৱনী চক্ৰবৰ্তীয়ে ক’ব খোজে-

‘তই মোক দেখিছ
মই তোক দেখিছো
মই তই কি কৰিছ তাকো দেখিছো।’
(কলচেন্ট্ৰেছন কেম্প)

প্ৰগতিবাদী কবিসকল যথাৰ্থই ভৱিষ্যৎ দ্রষ্টা; সেয়ে
কৰিয়ে ক’ব পাৰিছে-

‘যদিৰে চকু গজিলে আমি দেখো
সমুখৰ পাহাৰ পিচৰ পৰ্বত এৰি অহা গাঁত
মেঘ ছায়া ব’দ দিন ৰাতি সাঁজ সন্ধ্যা পূৰা গধুলি।’
(কলচেন্ট্ৰেছন কেম্প)

শাসক পক্ষৰ দুটা রূপ থাকে; বাহিৰত এটা আৰু
মনৰ ভিতৰত এটা। বাহ্যিক দৃষ্টিত তেওঁলোকে মিঠা মিঠা

କଥାରେ ସକଳୋରେ ମନ ଜୟ କରିବ ବିଚାରେ; କିନ୍ତୁ ଭିତରର ମନଟୋ ସଦା ସର୍ତ୍ତକ ହେ ଥାକେ - କିନ୍ତୁ ଦରିଦ୍ରର ସମ୍ପଦି-
ସାମଗ୍ରୀ ସରକାବ ପରା ଯାଏ । ପ୍ରଗତିଶୀଳ କବି ଅରଣୀ ଚଞ୍ଚର୍ତ୍ତୀର
କବିତାତ ଏଣେ ଭାବର ପ୍ରକାଶ ବହୁତ ପୋରା ଯାଏ-

‘ଆଚଲତେ କଥା ପାତୋ ରମାଲେଖେ
ଜେପତ ମେରିଆଇ ଛୁବୀ’

শোষকৰ প্রতীক 'ছুৰী'। শোষকৰ হাথিয়াৰৰ
প্রতীক এই 'ছুৰী'। এই ছুৰী কেতিয়াবা শোষকে নিপীড়িত
মানুহক দিয়া ঢমকি হ'ব পাৰে, কেতিয়াবা ভৌতি প্ৰদৰ্শন
হ'ব পাৰে আৰু এই 'ছুৰী' কেতিয়াবা শোষকে পীড়িতক
অস্ত্র প্ৰদৰ্শনো হ'ব পাৰে।

‘ভেব্ভেৰীত এৰাতি’ নামৰ কবিতাত কবিয়ে
দৰিদ্ৰ সমাজৰ প্রতিচ্ছবি আঁকিছে অতি মৰ্মস্পন্দণী ঝগত-

‘ইস্কুলৰ মজিয়াত নাওঠ-পিঙ্গল এজাক শিশুৰে
কাঁমিজ খামুচি থাকে এতিয়াও মোৰ’

তাৰ পিছত নিঃস্ব জীৱনৰ ছবি অতি কৰণভাৱে
অংকণ কৰিছে-

‘କେବାଚିନିର ଚାକିତ ଇଚ୍ଛାଇଲ ଦର୍ଜୀୟେ
ତଥାପି କାମିଜ ସୀଯେ’

(ତେବେତେବୀତ ଏବାତି)

‘কবিকঠ’ নামৰ কবিতাটিত প্রকাশ পাইছে কবিৰ
প্ৰকৃত প্ৰগতিশীল চিন্তা-দৰ্শন। ভোগবাদী সমাজৰ এখন
নিৰ্খৃত ছবি কবিয়ে অতি সন্দৰকৈ আঁকিছে-

‘প্রতিটো নজমা শিশুকে বেঁচি
তুমি কেনেকৈ টেলিভিশনৰ ৰঙীন নিচাত
মাতাল হোৱা’

(କବିକଠ)

ধনী শ্রেণীয়ে ভোগবাদী জীরনকে জীরন হিচাপে
উদ্যাপন করিব বিচারে। কিন্তু শ্রমজীবী সাধাৰণ জনতাৰ
বাবে, দৰিদ্ৰপীড়িত নিঃকিন মানুহৰ বাবে ৰঙীন
টেলিভিছনৰ কল্পনা এক দুঃস্বপ্ন। বিলাসী সামগ্ৰীতকৈ
ভোকৰ ভাত, ৰাতিৰ আশ্রয় আৰু পিয়াহৰ এটুপি পানীহে
তেওঁলোকৰ বাবে আটাইতকৈ প্ৰয়োজনীয় বস্ত। কবিয়ে
কৈছে-

‘ତାର ଆଗତେ ଲାଗେ ମୋକ ପିଯାହର ପାନୀ
ଭୋକର ଭାତ ବାତିର ଆଶ୍ରୟ
ଆରୁ ଉଶାହର ଅଳ୍ପଜାନ...’
(କବିକଞ୍ଚ)

কবিয়ে পুজি পতি, বহজাতিক কোম্পানীৰ
আগ্রাসনত সাধাৰণ লোকৰ সপোন কিলৰে চূচৰ্মে হৈ গৈছে
- তাৰ ছবি আঁকিছে কৰুণ কৃপত-

‘যেতিয়া বহুজাতিক নিগম’র নলী হ্রদি

ନିର୍ଗତ ହୋଇବା ଦେଖା ବିବରାଙ୍ଗ

উদগীরণত ভপাল হয় ভক্তবল্লভ বিশ্বাস্মা

କୁଳେ ଚାପଲି ମେଲିର

କୃତ ଗାଁରୀ ଭାଷାର ସାପନ

ଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି

ପ୍ରକାଶକ
(ହରିହରୀ)

সান্নাজ্যবাদী শ্রেণীর আগ্রাসনত দুর্ঘাতা দেশবোর
পতনমুখী হৈছে; নিজৰ পৰিচয়, জাতীয় অস্তিত্ব বিপন্ন হৈ
পৰিছে। সাধাৰণ জনতা, শ্ৰমজীবী লোকৰ সপোনবোৰ
আধাতে পঁয়া লাগিছে। চাৰিওফালে শোষকৰ দপ্দপনি
আৰু অট্টুহাস্য। দৰিদ্ৰ জনগণ, দৰিদ্ৰ সমাজ আৰু দৰিদ্ৰ
মানুহবোৰ আশাহত হৈছে। তথাপিও কবি আশাৰাদী;
মাৰ্ক্স, লেলিন, মাও-চে-তুং, হো-চি-মিনৰ আদৰ্শ আৰু
দৰ্শন তেওঁৰ গাত আছে। নাজিয় হিকমতৰ সপোন-
সেউজীয়াবোৰ বুকুত সানিছে কবিয়ে, মায়াকভন্স্কিৰ অঞ্জন
সাজ গাত পিন্ধি আছে কবিয়ে আৰু গার্হিয়া লৰ্কাৰ
পোহৰমন্ত্ৰে দীক্ষিত হৈ আছে কবি। কবি অৱনী
চক্ৰবৰ্তীয়ে সেয়ে তেওঁলোকক দিছে আশ্বস্তৰ বাণী - 'মই
আছোঁ'। মইয়ে দেখৰাম তোমালোকক পৰিত্রাণৰ পথ -

‘স্পর্শ’ করো লোকার সেউজীয়া নাজিমৰ পোহৰ
পৃথিবীত অভিযন্ত হওঁ। মায়াকভস্তৱ সাজত
মেঘৰ কাঠোনেৰে ঘূৰো সেই অমল বাটেদি
আৰু কণ্ঠঃ

আকাশত ত্বাবোৰ এনেয়ে নজুলে

ষষ্ঠি আছো

କର୍ତ୍ତତ ତୋମାର ହଦ୍ୟ ମରେ ଉନ୍ମୋଚିତ କରୋ ।

(କବିକଣ୍ଠ)

(১৯৯৪ চনৰ ১২ নৱেম্বৰ, সঞ্জিয়া ৫ বজাত
গুৱাহাটীৰ খাৰয়লিৰ স্ব-গৃহৰ পৰা সান্ধ্য ভ্ৰমণলৈ যোৱা
কবিগৰাকী পুনৰ উভতি নাহিল। তেওঁ য'তেই নাথাকক
কশলে থাক)।

শিক্ষক ছাত্রৰ কথোপকথনত শংকৰদেৱৰ বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গী

শ্ৰী ড° ৰীতা দত্ত

অসমীয়া বিভাগ, সোণারি মহাবিদ্যালয়

(শিক্ষক শ্ৰেণীকোঠালৈ হাঁহি সোমাই
আহে। ছাত্র-ছাত্রীবিলাক থিয় হয় আৰু সুপ্ৰভাত জনায়।
শিক্ষকেও প্ৰতি সন্তোষগ জনাই চক্ পেঁথিলভাল লৈ ব্ৰহ্মত
বৰ্ডত সেইদিনাৰ পাঠটোৰ বা বিষয়টোৰ নাম লিখে।)

ছাত্র-ছাত্রীঃ চাৰি নমস্কাৰ।

শিক্ষকঃ নমস্কাৰ। আজি মই তোমালোকক
নৱবৈষণেৰ ধৰ্মৰ প্ৰৱৰ্তক শ্ৰী শংকৰদেৱৰ বৈজ্ঞানিক
মানসিকতাৰ বিষয়ে পাঠ আগবঢ়াম। তোমালোকে
জানানে ‘বৈষণে’ শব্দটোৰ আগত কিয় ‘নৰ’ শব্দটো
ব্যৱহাৰ কৰা হয়?

ছাত্রঃ ‘নৰ’ মানে নতুন। কিন্তু কিয় ব্যৱহাৰ কৰা
হয় নেজানো ছাৰ।

শিক্ষকঃ তেন্তে শুনা। দ্বাদশ শতিকাৰপৰা
পঞ্চদশ ঘোড়শ শতিকাৰ ভিতৰত একেলগে বা অলপ
অগা-পিছাকৈ ভাৰতৰ ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈ বিষুণ্ডক্ষি
আন্দোলনে প্ৰবলভাৱে দেখা দিছিল। এই বিষুণ্ডক্ষিৰ
দৰ্দানক সৰলীকৃত কৰি শংকৰদেৱেৰ সমাজ কল্যানৰ
উদ্দেশ্য আগত বাখি নতুনকৈ কিছু দিশ নিজে সংযোজন
কৰি নতুনত্ব প্ৰদান কৰিছিল। কেৱল শংকৰ দেৱেই নহয়,
বঙ্গদেশত চৈতন্যদেৱ, উৰিয়াত বলৱাম দাস, সৰলা দাস,
জগন্মাথ দাস আদিয়েও নৰ বৈষণৱীধৰ্মৰ প্ৰচাৰ কৰিছিল।

ছাত্রঃ ছাৰ, আমি শুনিবলৈ পোৱা মতে
মহাপুৰুষজনাৰ উদ্গুৰ কালত বোলে অসমত এক
বিশৃংখল অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছিল? এই বিষয়ে আমাক জনাব
নেকি ছাৰ?

শিক্ষকঃ হয় হয়। তোমালোকে ঠিকেই শুনিছা

সেইসময়ত নানা উপভাষা, নানা ধৰ্ম নানা নৈতিক আদৰ্শ
আধ্যাত্মিক সাধনা আৰু সত্যধৰ্ম আচৰণ কৰাৰ কোনো
সুযোগ আৰু সুবিধা নাছিল বাবে ব্যতিচাৰ আৰু কু-আদৰ্শই
গা কৰি উঠিছিল।

ছাত্রঃ এইবোৰ কাৰণতেই মহাপুৰুষজনাৰ মনলৈ
ৰোধহয় সহজ ভক্তিমার্গৰ কথা মনলৈ আহিছিল। নহয়নে
ছাৰ?

শিক্ষকঃ ও তুমি ঠিকেই কৈছা। শংকৰদেৱেৰ নাম,
দেউ (উপাস্য), গুৰু আৰু ভক্ত (সংসঙ্গ) অঙ্গস্বৰূপে
‘একশৰণ নাম-ধৰ্ম’ প্ৰচাৰ কৰিছিল। আটাইতকৈ ভালগা
কথাটো হৈছে আজিৰ পৰা হেজাৰ হেজাৰ বছৰৰ আগৰ
হৈ ও শংকৰদেৱৰ ধৰ্মত বিজ্ঞান আছিল।

ছাত্রঃ বিজ্ঞান আৰু শংকৰদেৱ ? ই কেনেকৈ
সম্ভৱ ছাৰ?

শিক্ষকঃ বৰ আমোদজনক আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা
নহয়নে ? শুনা-

(ক) নামঘৰ মহাপুৰুষৰ সৃষ্টি বুলি
তোমালোকে জানাই। তাত বহি ভক্ত সমাজে বিষুণ্ড নাম
গুণ গায়। তোমালোকে নিশ্চয় মন কৰিছা ভক্ত সকল
চাৰি-পাটীত যে বহে, সেয়া আসন। আসন মানে
একপ্ৰকাৰৰ ব্যায়াম।

(খ) হাত-চাপৰি বজোৱা দেখিছ নহয়?
বাউসী ওপৰলৈ তুলি তুলি হাত-চাপৰি বজাওঁতে বক্ত
সঞ্চালন হয়। সিও একপ্ৰকাৰৰ ব্যায়াম।

(গ) ভক্তই নিৰামিষ বা ফলাহাৰ
ভোজন কৰে। দুয়োটাই হৈছে সাত্ত্বিক আহাৰ। শক্তিকাৰক

বিজ্ঞানসম্মত।

(ঘ) নামৰ শেষত মাহ-প্ৰসাদ প্ৰহণ কৰে। মাহ-প্ৰসাদৰ লগত কল, কুঠিয়াৰ, নাৰিকল, মণি, অন্যান্য ফলমূলবোৰে শৰীৰত প্ৰচৰ পৰিমাণে ভিটামিনৰ যোগান ধৰে নহয় জানো? ই ও বিজ্ঞান

(ৰ) বুট আৰু মণ্ডাহত উচ্চ মাত্ৰাত প্ৰটিন থাকে। ই তেজ বৃদ্ধিকাৰক বাত বিষ নিবাৰক। বুটে বক্ত দোষ নাশ কৰে।

(ঙ) প্ৰসাদ বিলোৱা ভক্তজনলৈ মন কৰাচোন তেখেতে মুখত এখন গামোচা বান্ধি লয়-যাতে থু-থেকাৰ আদি বতাহত মিহলি হৈ খাদ্যত মিহলি নাযায়

ছাত্ৰঃ ছাৰ আজিকালি যে আমি মুখত মাঝ লগাও, তেখেতলোকেচেন সেই তেতিয়াই লগাইছিল়? আচাৰিত ছাৰ।

শিক্ষকঃ হয় হয় তুমি ঠিক কথাই ভাবিছা ভক্তে নামঘৰত বা গোসাই ঘৰত প্ৰৱেশ কৰাৰ পূৰ্বে গা-পা থোৱা, নিৰ্দিষ্ট এযোৰ পোছাক (ত্ৰি-বস্ত্ৰ) পৰিধান কৰা, ভৰি-হাত থোৱা, মাহ প্ৰসাদ কলপাত- পাচি - খৰাহি সকলো পৰিস্কাৰকৈ ধুই থোৱা, দৈনিক নামঘৰীয়াৰ সহায়ত নামঘৰত মনিকোট আৰু মজিয়া (ৰ) চাফা কৰা- এইবিলাক জানো বৈজ্ঞানিক মানসিকতাৰ পৰিচয় নহয়?

আনকি নাম গাওঁতে জিভাৰ ব্যায়াম মন কৰিলগীয়া, আজিকালি সততে হোৱা এটা ৰোগ হৈছে এলজাইমাৰ, অথাথ পূৰ্বৰ কথা মনত থাকিলেও তাৎক্ষণিক কথা বোৰ ৰোগীয়ে খুব ক্ষীপ্ৰগতিত পাহাৰি যায়। চিকিৎসা বিজ্ঞানৰ মতে, জিভাৰ সংঘালন দৈনিক কৰি থকা মানুহৰ ক্ষেত্ৰত এই ৰোগ কমকৈ হয়। কেৱল নাম-গুণ গোৱাই নহয়, গীত-মাত, কথা-বতৰা, তামোল-চালি খেশৱা সকলোতে জিভাৰ কাম থাকে।

(চ) ইয়াৰ উপৰিও জিভাৰ সংঘালনে উচ্চাবণ আৰু বাকপটুতাৰ মান উন্নত কৰাত সহায় কৰে।

ছাত্ৰঃ কীৰ্তন, শ্ৰবন আৰু স্মাৰণ কি? তাতো বিজ্ঞান আছে নেকি?

শিক্ষকঃ হয়। কীৰ্তন কৰোতে মূল ভাগৰতৰ পাঠ্টো বৰ মনোযোগেৰে কৰা হয়। ইংৰাজীত যাক ট্ৰিপ্লস্ট্ৰেক্ট্ৰুনক্স বুলি কোৱা হয়। ই এক প্ৰকাৰৰ ধ্যান বা মনোযোগ।

ঠিক তেনেদৰে, বিষুৱে নাম উচ্চাবণ

কৰিব নোৱাৰা সকলে শ্ৰবণ বা শুনি থাকিলেও ভগৱানক অনুভৱ কৰিব পাৰে। ই এক প্ৰকাৰৰ ধ্যান বা মনোযোগ।

আৰু স্মাৰণ হৈছে মনত পেলোৱা ত পুনঃ পুনঃ স্মাৰণ কৰা বা কৰাৰ কথা তোমালোকে পঢ়িবলৈ পাইছা। পাঠত থকা কথাবোৰ বাবে বাবে মনত পেলালৈ যিদৰে স্মৃতিশক্তি বাড়ে, তালৈ চাই ইয়াকো একপ্ৰকাৰৰ সাধনা বুলিয়েই ক'ব লাগিব। শংকৰদেৱে ব্যয়বহুলতাৰ পৰা আঁতবি সকলো সুৰৰ ভন্তেই যাতে সহজেই ভগৱানক অনুভৱ কৰিব পাৰে, তাৰ বাবেন বিধি ভক্তিৰ কথা কৈছিল। এয়া প্ৰথান তিনিবিধি।

ছাত্ৰঃ ছাৰ, মহাপুৰুষ মাধবদেৱ অবিহনে শংকৰদেৱে সম্পূৰ্ণনে?

শিক্ষকঃ বৰ সুন্দৰ প্ৰশ্ন কৰিছা। নহয়, মাধবদেৱক বাদ দি শংকৰদেৱে সম্পূৰ্ণ নহয়, মাধবদেৱ তেবাৰ প্ৰথান আৰু প্ৰিয়তম শিষ্য।

ছাত্ৰঃ এই বিষয়ে বিস্তৃতভাৱে ক'ত পোৱা যায় ছাৰ?

শিক্ষকঃ কথা গুৰু চৰিত বিলাকত পাবা শংকৰ-মাধবৰ শিয়সকলে গুৰু দুজনাৰ দৈনন্দিন কৰ্মকলাপ সমূহ যিবোৰ পুথিত লিখি হৈ গৈছিল, সেই বোৰেই হৈছে কথা গুৰু চৰিত। কথা গুৰু চৰিত শংকৰৰোপৰ যুগৰ অৱদান।

ছাত্ৰঃ ছাৰ শংকৰদেৱ আৰু মাধবদেৱে পূৰ্বৰ কৰি সকলক কেনেদৰে সম্মান প্ৰদৰ্শন কৰিছিল ক'ব নেকি?

শিক্ষকঃ আ তোমালোকে দেখিছো বহুত খবৰেই-ৰাখিছা। শংকৰ- মাধবৰ আগৰ সাহিত্যৰ যুগটোক প্ৰাক-শংকৰী যুগ বুলি কোৱা হয়। এই কথা নিশ্চয় তোমালোকে জানা। এই যুগৰ শ্ৰেষ্ঠ কৰি কোন আছিল বাৰু কোনোবাই ক'ব পাৰিবানে?

ছাত্ৰঃ ছাৰ, মাধব কন্দলি।

শিক্ষকঃ তেওঁ অসমীয়ালৈ কি অনুবাদ কৰিছিল আৰু কোৱাচোন?

ছাত্ৰঃ বাল্মীকীৰ বামায়ণ নেকি ছাৰ? শুনামতে সেই বামায়ণখনত সাতটা কাণ আছিল বুলি মাধবৰ কলদলিয়ে নিজে কৈ গৈছিল। পিছত বোলে পোৱা নগ'ল ছাৰ?

শিক্ষকঃ হয় হয়। পোৱা নগ'ল। তেতিয়া শংকৰদেৱ আৰু মাধবদেৱে পূৰ্ব কৰিজনাৰ কথাবাৰৰ সত্যতা অটুট বখাৰ মানসেৰে বামায়ণৰ আদি কাণ মাধবদেৱে আৰু উভৰাকাণ শংকৰদেৱে সম্পূৰ্ণ কৰি

তেখেতক সমান জনায়।

ছাত্রঃ ছাব, আপুনি আগতে শংকরদেরে সমাজ কল্যানৰ কথা চিন্তা কৰা বুলিও কৈছিল। এই বিষয়ে যদি অকলমান কয়?

শিক্ষকঃ অ' পাহবিছিলোৱেই। মনত পেলাই দিয়াৰ বাবে ধন্যবাদ। শংকরদেৰ নৰ-বৈষ্ণব ধৰ্ম একেৰূপ বাদত বিশ্বাসী আছিল। সেয়ে বহু দেৱ-দেৱীৰ পূজা কৰা নহৈছিল। ফলত অৰ্থব্যয়ৰ সুযোগ নাছিল। এয়া কল্যান নহয় জানো? নামঘৰত থকা দুখীয়া দৰিদ্ৰ জনক পাচি-খৰাহী-শৰাই আদি বনাবলৈ শিকাই আঢ়া নিৰ্ভৰশীলতাৰ শিক্ষা দিয়া, প্ৰতিভাসম্প্ৰজনক উপযুক্ত মৰ্যাদা দিয়া আদি সমাজ কল্যানৰে একোটি অংশ নহয় জানো? জাতি-ধৰ্ম-নিবিশেৰে নামঘৰত প্ৰৱেশ কৰিবলৈ দি সমাজখনক তৰাই একত্ৰিত কৰি ৰাখিছিল। ইয়াতকৈ কল্যানকৰ আৰু কিবা

থাকিব পাৰেনে বাৰু ?

ছাত্রঃ ধন্যবাদ ছাব। আজি আপোনাৰ পৰা আমি বহু নজনা কথা শিকিলোঁ। পৰৱতী শ্ৰেণীত শংকৰ-মাধৰ বিৰচিত গীত-মাত-নাট আদিৰ বিষয়ে বহলাই ক'লে আমি অধিক উপকৃত হ'ম ছাব।

শিক্ষকঃ এঘন্টা সময়ে তোমালোকে অতি মনোযোগেৰে পাঠ গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে তোমালোককো মই ধন্যবাদ ডাঙ্গৰ কৰিছো। তোমালোকৰ ভাৰ চিন্তনৰ বিনিময়তহে একোটি শ্ৰেণীয়ে সাৰ্তকতা লাভ কৰে। আশা কৰো পৰৱতী শ্ৰেণীলৈ তোমালোক সাজু হৈ আহিবা।

ছাত্র-ছাত্রীঃ নমস্কাৰ ছাব।

শিক্ষকঃ নমস্কাৰ।।।

ছাত্র-ছাত্রী আৰু মূল্যবোধ শিক্ষাৰ

এ যতীন্দ্ৰ নাথ শইকীয়া

প্ৰতি বছৰে উচ্চ মাধ্যমিকৰ চুড়ান্ত পৰীক্ষা আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ চুড়ান্ত পৰীক্ষা আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিকৰ চুড়ান্ত পৰীক্ষাত বহুতো ছাত্র-ছাত্রীয়ে পাৰদৰ্শিতাৰে উন্নীৰ হোৱা আমি দেখিবলৈ পাওঁ হাজাৰজনে ষ্টাৰ লেটাৰসহ প্ৰথম, বহুহাজাৰজনে দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় স্থান পায়। আমাৰ দেশ আৰু জাতিৰ বাবে এইসকল মূল্যবান সম্পদ বুলি বিবেচিত হ'ল। দুয়োটা পৰীক্ষাতে শীৰ্ষস্থান পোৱাসকলক লৈ সকলোৱে গৌৰৰ কৰিছে। বাতৰি কাকততো ডাঙৰ ফটো ওলাইছে বিভিন্ন জাতীয় সংগঠন, বিভিন্ন অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠানে তেওঁলোকক সমৰ্দ্ধনা ডাঙ্গৰ কৰিছে। অভিনন্দন জনোৱাটো বেয়া হৈছে বুলি আমি কৰ বিচৰা নাই। কিন্তু শীৰ্ষস্থান পোৱাসকলৰ বাদে আন ছাত্র-ছাত্রীসকলক সমাজে সিলান গুৰুত্ব দিয়া দেখা নাযায়। বিশেষকৈ দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় স্থান প্ৰাপ্তসকলক কোনেও অভিনন্দন নজনায়। এইসকলৰ প্ৰতিভা নথকা নহয়। প্ৰতিভাৰ প্ৰকাশত হয়তো সফল হ'ব পৰা নাই। আমি প্ৰতিভাবান সকলোকে অভিনন্দন জনাব লাগে।

পৰীক্ষাত শীৰ্ষস্থান লাভ কৰা অথবা পৰীক্ষাত সফল হোৱা ছাত্র-ছাত্রীসকলে বঙ্গীন সপোন দেখিছে। কিন্তু ডাঙৰ কথা এইটো যে শীৰ্ষস্থানৰ ছাত্র-ছাত্রীসকলে পৰৱৰ্তী সময়ত শীৰ্ষস্থান অদিকাৰী হৈ থাকেনে নাথাকে তাৰ খবৰ পোৱা নাযায়। এইসকল ছাত্র-ছাত্রী জন অৱণ্যৰ ক'ত হৈৰাই যায়? আনকি দক্ষ সামাজিক নেতা, শ্ৰেষ্ঠ ৰাজনীতি বিদ, আদৰ্শকৰ ধৰ্মীয় নেতাসকলৰ মাজতো এই শীৰ্ষস্থানৰ লোকসকলক প্ৰায় দেখা নাযায়। প্ৰতিবছৰে শতাধিক ছাত্র-ছাত্রীয়ে চমক প্ৰদ সফলতাৰে শীৰ্ষস্থান লাভ কৰিছে। বহু হাজাৰজন প্ৰথম হৈছে। সমাজত উচ্চ-শিক্ষিত লোকৰ সংখ্যা উদ্বৃগতি বাঢ়িছে। সকলোৱে আশা কৰে শিক্ষিত লোক বঢ়াৰ লগে লগে সমাজৰ সৰ্বাংগীন উন্নতি হ'ব। কিন্তু পূৰ্ব তুলনাত সমাজত দুনীতি, অষ্টাচাৰ, অন্যায়, অত্যাচাৰ, হত্যা-ধৰ্ষণ বহুগুণে বাঢ়িছে। মানুহৰ লগত মানুহৰ সম্পৰ্ক কমি গৈছে। এই কথাই নিশ্চিত কৰে সমাজত ক'ৰবাত কেগো লাগিছে।

পরীক্ষা দুইপ্রকারের এবিধ স্কুল-কলেজের পরীক্ষা আৰু আনবিধ জীৱন পৰীক্ষা। স্কুল-কলেজত শীৰ্ষস্থান পোৱা সকলোৱে জীৱনৰ পৰীক্ষাত শীৰ্ষস্থান লাভ কৰিব নোৱাৰিবও পাৰে, অথবা স্কুল-কলেজত নিম্নস্থান পোৱাজনে হয়তো কেতিয়াৰা জীৱনৰ পৰীক্ষাত শীৰ্ষস্থান পাৰও পাৰে। যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে নিদিষ্ট কেইখনমান পঠ্যক্ৰম পঢ়ি মুখস্থ কৰি পৰীক্ষাত শীৰ্ষ স্থান পাইছে, জীৱনৰ বাবে যিথিনি জ্ঞানৰ প্ৰয়োজন সেই জ্ঞানৰ সন্ধান কৰা নাই সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দেশ আৰু জাতিক নেতৃত্ব দিব পৰা নাই। বহুতো শীৰ্ষস্থান পোৱা মেধাৰী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে।

অসমৰ বাহিৰত উচ্চ শিক্ষা লবলৈ গৈ ড্ৰাগছ আসক্ত হোৱা এইছ.আই.ভি.পজিটিভ ধৰা পৰা উদাহৰণ বাতৰিত পটিবলৈ পোৱা যায়। এনে পৰিস্থিতিৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নিজে দায়ী। কাৰণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পৰীক্ষা বাবে শিক্ষা ললে, কিন্তু জীৱনৰ বাবে জ্ঞান নললে।

মূল্যবোধৰ শিক্ষাই জীৱনৰ জ্ঞান দিব পাৰে, জীৱনৰ পৰীক্ষাত শীৰ্ষস্থান প্ৰাপ্তি কৰাৰ পাৰে। মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ অভাৱতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পথ এৰি বিপথে যায় আৰু তেতিয়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱনৰ ৰং সলনি হৈয়ায়। মূল্যবোধৰ শিক্ষা মহামূল্য শিক্ষা গুণবিশিষ্ট শিক্ষা। যি শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক গুণৱান কৰে, আদৰণীয় আৰু সন্মানীয় কৰি তোলে তেনে শিক্ষাকে মূল্যবোধ শিক্ষা বোলে। এই শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱন গড়ে, জীৱন সুন্দৰ কৰে জীৱন নান্দনিক কৰি তোলে। ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মূল্য দিবপৰা সকলো বিয়েকে মূল্যবোধৰ শিক্ষাই সামৰি লয়। ব্যক্তি জীৱনৰ আচাৰ-ব্যৱহাৰ চাল-চলন, নীতি-সদাচাৰ, ধৰ্ম জ্ঞান, সত্য, প্ৰেম, কৰণা, অহিংসা, সহিষ্ণুণ, সাধুতা, নৃত্ব এই সকলোৰেই মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ অন্তর্গত। মূল্যবোধ শিক্ষা সত্য, শিৰ, সুন্দৰৰ আধাৰত প্ৰতিষ্ঠিত। মূল্যবোধৰ শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী।

শুন্দৰ দৃষ্টিভঙ্গী, ভাল-বেয়া বিচাৰ ক্ষমতা, সত্য আৰু অসত্যৰ সম্বন্ধ দিয়ে। এনে শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সমাজমুৰী কৰি তোলে। সমাজৰ দলিত পতিত বোগী নিষ্পেষিতজনৰ প্ৰতি সহানুভূতিশীল আৰু পৰোপকাৰী কৰে। মূল্যবোধৰ শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সামাজিক দায়িত্ববোধৰ কথা শিকায় সমাজৰ প্ৰতি কৰিব লগায় ত্যাগ আৰু সেৱাৰ কথা শিকায়, এনে শিক্ষাই মানুহৰ প্ৰতি থকা মানুহৰ দায়বদ্ধতাৰ কথা শিকায়। মূল্যবোধৰ শিক্ষাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱনটো সংয়মী কৰি তোলে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ

জীৱনটো হাঁহি, মাতি, নাচি-বাগি ফুৰা পাখিলাই পথিলাৰ জীৱন। এই সময়ত মনৰ চক্ষুলাভাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কেতিয়াৰা বিপথে লৈ যায়, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ চক্ষুল ভূৱা জীৱনৰ বিষয়ে সাৱধান কৰি প্ৰকৃত জীৱনৰ মিঠা অনুভূতি উপলব্ধি কৰাত মূল্যবোধৰ শিক্ষাই সহায় কৰে।

মূল্যবোধৰ শিক্ষা জন্মগত নহয়। শিশু জন্ম হৈ আহোতে এইবোৰ শিক্ষা লৈ নাহে। এই শিক্ষা অৰ্জন কৰিব লাগে। জীৱনৰ পঢ়াশালিৰ পৰা এই শিক্ষা লাভ কৰিব পাৰি। সমাজৰ বিভিন্ন পটভূমিত বিভিন্ন ব্যক্তিৰ ভাৰতীয় সংবিধান ভাৰতীয় সংস্কৃতি আৰু ভাৰতীয় ধৰ্ম আদিৰ উৎসৰ পৰা এই শিক্ষা পোৱা বায়। দেশ, জাতি, আৰু সমাজ সুশ্ৰান্তিত কৰি পৰিচালনা কৰিবলৈ আমাৰ দেশৰ সংবিধান আছে। দেশৰ উন্নত সভ্যতা - সংস্কৃতি, জাতীয় ঐতিহ্য আৰু পৰম্পৰা আছে। পৃথিবীৰ আন দেশবোৰ অনুকূলত ডুব গৈ থকাৰ সময়তে ভাৰতীয় সভ্যতা - সংস্কৃতিয়ে উন্নতিৰ শিখৰত আছিল। কিন্তু দুৰ্ভাগ্যৰ কথা আজিৰ সমাজৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ উৎসবোৰ নজনা হ'ল। অথবা জানিলৈও সেইবোৰত গুৰুত্ব নিদিয়া হ'ল। বাৰীৰ বাহে গোহালিৰ গৰুৰ বাহি নহা হ'ল। আমাৰ দেশত মূল্যবোধৰ শিক্ষা লবলৈ বিদেশৰ পৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল আহে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যান্ত্ৰিক শিক্ষা লবলৈ বিদেশলৈ যায়। উন্নত শিক্ষাৰ বাবে বিদেশলৈ যাব লগা হ'ব পাৰে, যোৱাত বাধা নাই। কিন্তু দেশৰ ঐতিহ্যপূৰ্ণ মূল্যবোধৰ শিক্ষা লগত লৈ যাবা কৰিলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱন সফল হ'ব লগতে জাতিৰ অস্তিত্ব বক্ষা হ'ব।

বৰ্তমান বিদ্যালয় মহাবিদ্যালয়ত দেখা পোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উশ্মাখল মানসিকতাৰ পৰিবৰ্তন আনিব পাৰে মূল্যবোধৰ শিক্ষাই। মূল্যবোধৰ শিক্ষা বিস্তাৰৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে পদ্ধতিগতভাৱে আগবঢ়িৰ লাগিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ কাৰণে শিক্ষানুষ্ঠানত শিক্ষকসকল আৰু ঘৰত অভিভাৱকসকল আদৰ্শৰ প্ৰতীক। তেওঁলোকৰ সৎ আদৰ্শ সৎ আচাৰ আচৰণ অনুকৰণ কৰিব লাগিব সেইদৰে মহাপুৰুষসকলৰ জীৱনী আৰু কৰ্মবাজি আলোচনা-পৰ্যালোচনা আৰু ভালেখিনি জীৱনত প্ৰয়োগ কৰিব লাগিব। মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ বাবে মহাপুৰুষৰ সৎ গ্ৰন্থ, ধৰ্মীয় অীদৰ্শমূলক গ্ৰন্থ অধ্যয়ন কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে। তেনেবিলাক গ্ৰন্থ অধ্যয়নে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৌদ্ধিক উত্তৰণ ঘটাৰ পাৰে, সৎ আদৰ্শপূৰ্ব জীৱনৰ সন্ধান দিব পাৰে। ঠিক

তেনেদেরে মহাপুরুষ সকলৰ বিভিন্ন উৎসৱ-পার্বণ, ধর্মীয় আলোচনা সভা আদিত ছাত্র-ছাত্রীৰ সক্রিয় অংশ গ্ৰহণে, ছাত্র-ছাত্রীৰ মনত মূল্যবোধৰ জ্ঞান বৃদ্ধাই তুলিব পাৰে। ইয়াৰ উপৰি সমাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন ধৰ্মৰ গুৰুসকলে প্ৰচাৰিত ধৰ্মীয় ৰীতি নীতিৰ মাজত মূল্যবোধৰ শিক্ষা লাভ কৰিব পাৰি। শিক্ষানুষ্ঠানত আৰু পুৱা-সন্ধ্যা নিজৰ ঘৰত

কৰা ঈশ্বৰ প্ৰার্থনাই, উৎসৱ পাৰ্বনত পিতৃ-মাতৃ তথা গুৰুতুল্য ব্যক্তিক কৰা সেৱা সৎকাৰে ছাত্র-ছাত্রীৰ নৈতিক আৰু আধ্যাত্মিক মূল্যবোধৰ শিক্ষা লাভ কৰাত সহায় কৰে। মূল্যবোধৰ শিক্ষা অবিহনে ছাত্র-ছাত্রীৰ জীৱন মূল্যহীন হৈ পৰিব। ছাত্র-ছাত্রীৰ জীৱন বিফল হ'ব। কিন্তু মূল্যবোধৰ শিক্ষাই প্ৰতিজন ছাত্র-ছাত্রীৰ জীৱন মধুৰ কৰি তুলিব।

এটা পিশাচৰ লগত এনিশা

॥ বীণা বৰঠাকুৰ

ৰাতিপূৰাতে ড০ চিন্নস্বামীৰ ফ'নটো পালো। ম'বাইলৰ স্ক্রীনত তেওঁৰ নামটো ভাঁহি আহাৰ লগে লগে আচৰিত আৰু আনন্দিত দুয়োটাই হৈছিলো। আচলতে বহুত দিনেই তেওঁৰ লগত সংযোগবিহীন হৈ আছিলো। ড০ চিন্নস্বামী, মাৰ কেইদিনমানৰ বাবে লগ পোৱা এটা মধুৰ সামৰিধৰ নাম। তেখেতৰ প্ৰতি থকা এক অনুবিল আকৰ্ষণৰ বাবেই তেওঁৰ নামটো ইমানদিনে মোৰ ফ'নবুকত সাঁচি ৰাখিছো। হয়তো তেখেতৰো মোৰ প্ৰতি একেধৰণৰ অনুভূতি থাকিব পাৰে। আপোনজনৰ লগত মন সংযোগৰ বাবে কোনো কণিকা তৰংগৰ শক্তিশালী ইন্টাৰেকচন থাকিবও পাৰে। আমাৰ মগজুৰ নিউৰণ কণিকাৰোৰে কিমান জটিল কাম সমাধা কৰি থাকে সেয়া শুন্দৰূপত জনাটো এতিয়াও সহজসাধ্য নহয়।

আজি চাৰিবছৰ আগৰ কথা। মোৰ মামাৰ এক জটিল অষ্টোপচাৰ চেন্নাইৰ এপল' হস্পিতেলত কৰাব লগা হৈছিল। মামা আৰু মামীৰ লগত ময়ো এই যাত্ৰাৰ অংশীদাৰ। মই পুত্ৰবৎ মৰম পাইছিলো। সেয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ পৰা কেইদিনৰ ছাঁটি লৈ চেন্নাই পাইছিলোগৈ গৈ পোৱাৰ পিছতে মামাৰ যাৱতীয় শাৰীৰিক পৰীক্ষা নিৰীক্ষা চলি আছিল আৰু সেই সময়তে ড০ চিন্নস্বামীক লগ পাইছিলো। পত্নীৰ চিকিৎসাৰ বাবে আহিছে। তেনেই সাধাৰণ বেশভূষাৰে সহজ সৰল যেন লগা মানুহজনৰ চকুযোৰত কিন্তু এক অমোঘ সন্মোহন আছিল। হস্পিতালৰ নানা তৰহৰ পৰীক্ষাৰ বিপৰ্তি আদি সংগ্ৰহৰ বাবে অপেক্ষাৰত সময়খনি দুঃ চিন্তাৰ পৰা সাময়িক সকাহ বিচাৰি মই তেখেতৰ লগত

কথা আৰম্ভ কৰিলো। মোৰ আন্তৰিক প্ৰান্ত তেখেতে কিছু সময় তক্ক মাৰি থাকিল, কিন্তু তাৰ পিছতে সহজয়তাৰে কথা পাতিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। মোক অসমৰ বুলি জানি আলফা, এন এছ চি এন আদি সংগঠনৰ কথা সুধিলো। (অসমৰ বাহিৰত এটা সমস্যা। সমগ্ৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ অঞ্চলক উপগঠী আধুনিকত অঞ্চল বুলি ভাৱে।) কিন্তু এই মানুহজনে উভৰ পূৰ্বাঞ্চলৰ ইতিহাসত অজ্ঞ নহয়। কিছু ব্যক্তিগত অধ্যয়ণৰ বাবে তেখেতে অসম হৈ অৰণাচল আৰু ষিলং পৰিভ্ৰমণ কৰিছে। প্ৰাকৃতিক সৌন্দৰ্যৰে ভৱপূৰ এই সেউজ ভূমিৰ কথা ক'বলৈ যাওঁতে কেঁচা পকা দাঢ়ি ভৰ্তি মুখখনত এক আনন্দৰ বেখা ফুটি উঠিল, ঠিক কেইবাদিনো মেঘে ঢাকি থোৱা আকাশখনিত সুৰক্ষ্যে ভুমুকিওৱাৰ দৰেই। তেখেতৰ ঘৰৱা কথা মাৰ ইমানেই জানিলো যে তেখেতৰ পত্নী অসুস্থ। তামিলনাড়ুৰ অৱশ্যে চৰকাৰী খণ্ডৰ চিকিৎসা সেৱাও ভাল। তাতেই পত্নীৰ চিকিৎসা কৰাইছিল। কিন্তু বাবেহে ইয়ালৈ আনিছে। অকলশৰীয়া মানুহজনক ল'ৰা ছোৱালীৰ কথা সুধিম বুলি ভাবিও বৈ গলো। ক'বলগীয়া থাকিলে তেখেতে নিজেই ক'ব। নিঃসন্তানো হ'ব পাৰে বা উচ্চ শিক্ষিত হৈ বিদেশত থাকিব পাৰে ব্যৰ্থতা তথা প্ৰতিযোগিতাৰ পৃথিৰীখনত থাউতি হেৰুৱা আজিৰ প্ৰজন্মই অনিচ্ছকৃত ভাৱেও পিতৃ-মাতৃৰ হৃদয়ত কেঁচা ঘাৰ সৃষ্টি কৰে, আৰু তেনেধৰণৰ ঘা বুকুত লৈ আজিৰ কিমানজন পিতৃ মাতৃ নিসংগতাৰ চিকাৰ হৈ পৰিষে তাৰ সংখ্যা কেতিয়াবা হিচাবৰ বাহিৰত হৈ পৰিষে।

मात्र सातोटा दिन, इयार माजते भिन्नवयसी आमि दुर्योजनर माजत एक अदृश्य अर्थात् अभिन्न सूतार बाह्योन आहि परिचिल। एकेखन देशरे एजन पूबर आनजन दक्षिण। किंतु प्रत्येक दिनाई आमि लग हैचिलो, खोज काढिछिलो एकेलगे एजने आनजनर डाक्तरी कामत सहयोग करिचिलो। विदायर आग दिना तेंदुळ घरले गैचिलो, अति कम समयर वाबे। इतिमध्ये मई सकलो जानि पेलाईचिलो।

प्रकृतिर प्रति थका तेंदुळ अमोघ आकाशर्णव कथा। तेखेतर घरखने मोक इतिहासत पोरा मूनिर तपोवीनलैहे मनत पेलाईचिल। नाना तरबर गच विविधर माजत सरु अर्थात् परिपाटी घरखने किय जानो वाबे वाबे कथमूनिर आश्रमखनलैहे मनत पेलाईचिल, यि आश्रम दृष्यस्त शकुन्तलार मिलनर थल आचिल। तेतियाई गम पाईचिलो, चिन्मार्मी निःसन्तान। पत्नीर एक जटिल अपारेश्यने सन्तान जन्मर प्रतिक्षिया वियार दुबूचर पिछते बन्ध करि दिचिल। अरश्ये मोक कैचिल तेंदुळ असुवी नहय। एই उद्यानर प्रतिजोपा गच, प्रतिटो प्राणी तेंदुळ सन्तान। आरु आचे एजन विश्वस्त सहायकारी यार प्रकृतनाम उच्चरण करा वा मनत रथा मोर सन्तर नहळ। नामटोर शेष अंशर उच्चरण आश्वा। सेये तेंदुळ कथा भाविले मई आश्वा बुलियोइ भाविचिलो। आश्वाई प्रस्तुत करा इदलि खाइ खुउर सोनकाले घूरि आहिचिलो।

सेई चिन्मार्मीर आमन्त्रण। प्रथमते चलि थका फैकलबोरब द्वावाई मई इतिमध्ये गम पाईचिलो तेंदुळ पत्नीर वियोगर कथा। लाहे लाहे कथोपकथनर मात्रा कमि आहिचिल। योरा दुबूचर एकेवारे संयोगरहित आरु आजि एया खरतकीया आमन्त्रण, फैकल वाबे वाबे कैचे, मई योराटो हेनो खुउर जरबी।

फैकले पोराव दहदिन पिछत मई चेमाईर विमानकोठत नामिलो डायेवीत ठिकलाटो लिखाई आचिल। अट' एखन लै चालकजनक ठिकनाटो बुजाई दिलो। चेमाईत साधारण मानुहे हिन्दी नाजाने। इंराजी शब्द केइटामाने काम चलाव पावि। आजिकाली अरश्ये व्यरसायर स्वार्थत दुइ एटा शब्द शिकिवर चेष्टा करिचे। एपल' हस्पितालर गरेवणागारर सहायक सकलेओ दुइ एटा शब्द शिकिवर चेष्टा करिचे। एपल' हस्पितालर गरेवणागारर सहायक सकलेओ दुइ एटा शब्दर हिन्दी ॲपल्सर मोक सुधिचिल। यि नहळक अट'चालकजने मोक सठिक स्नानते नमाई दिले। घरर सम्मुखते चिन्मार्मी थिय है आचिल।

मानुजनक किंचुपरिमाणे उद्भ्रान्त वेन लागिचिल। येन प्रबल धुमुहा एजाके कोवाई यो-एजोपा गच। किंतु मोक देखार लगे लगे मुख्यवनत सेई सुन्दर हाँहिटो येन अलप फुटि उठिब खुजिचिल। दुरोहाते मोर हात दुखनत धरिले। ‘थेंक यु शब्द दूटा तेंदुळ केहिवावारो उच्चारण करिले।

मई आचलते भित्रि भित्रि तुमुल उद्दिप्तात भुगिचिलो। इमान जरबी निष्क्रिय तेखेते कियवा करिले। सूदूर दक्षिणर एই प्रसिद्ध विज्ञानीजन निजर ठाईत संचाकेऱे निसंग है परिचे नेकि? अरश्ये मनर भित्रत एटा कन्त्रबै गा करि उठिचिल, असम्बरासी एই सबल बन्धजनक पाविले किवा सहाय कराव इच्छा जागिचिल। सेयेहे इमान कमदिनते कर्मस्तुल आक बासस्तुल दुरोटा कोनोमते मेनेज करि अर्थव्यार करिओ तेंदुळ चपलियास आहिचे। आश्वाई मोर स्नान आक आरामर व्यरस्ता करिचिल। पिछेचाह खोराव पिछते आरामर कथा पाहवि मई लाहे लाहे उद्यानखनलैहे खोज पेलाईचिलो। कथमूनिर आश्रम येन लगा एই आश्रमे मोकटो माजे माजे निस्त्रण दियोइ आचिल। उद्यानखन प्राय एकेह आचे। सामान्य अयत्न पालित येन बोध हळ। उद्यानखनर उत्तर-पश्चिम कोणत एटा गोल सेउज काचर घर देविले। घरटो आगरबाबर देखा मनत नपरिल, सेसफाले अग्नसर हওते डठां क'रबाबर परा चिन्मार्मीये मोक बाबण करिले। सामान्य आहत हळो। यार वाबे किलोमिटार चपलियाई आहिलो, तेंदुळ मोक एकेवाबे आपोन ज्ञान करा नाई नेकि? निजर ओपरत अलप खंडो उठिल। लंबाटोर वच्चेवेकीया परीक्षा चलि आचिल। पत्नीर ओपरत, समस्त दायित्व दि यार वाबे उराजाहाजर तৎकालीन टिकटर इमान खरच करि चपलियाई आहिलो तेंदुळ देखोन एतियालैके मनटोक खोलाब भित्रते सुमुराई राखिचे।

९ वजात निशर आहार खालो। निजर विच्छात आकाश पाताल भावि वहि थाकोते चिन्मार्मी मोर झामलै सोमाई आहिल दुहातत दुकाप धोंवा ओलाई थका कफि लै।

‘कफिकाप खाइलेव, आजि राति किंचु टोपनि खति करिव लागिव। आपोनाक क'बले मोर एटा सुदीर्घ काहिनी आचे। बोधव्य देखुरावलैव किवा आचे।’

एको नामाति कफिकाप हातत ललो। किंचुसमय निमाते थाकि तेखेते यि काहिनी आरस्त करिले, तार सारमर्मटो एनेधरणर -

এবাব যাদৰপুৰ বিশ্ববিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত কৰা এখন ছেমিনাৰত অংশগ্রহণ কৰিবলৈ তেখেত পঞ্চমবংগলৈ গৈছিল। ছেমিনাৰত ভাৰণ প্ৰদান কৰিতেও এটা অতিথিশালত জিৰণ লৈ থাকোতে এজন গৱেষক ছাত্ৰই তেওঁক পেকেট কৰা এখন ডায়েৰী দি এটা গোপন অনুৰোধ কৰিছিল।

“আপুনি বাবু প্ৰথাত প্ৰকৃতিবিদ ডো বেনাজীৰ নাম শুনিছিল নেকি?”

কথাৰ মাজতে তেখেতে প্ৰশ্ন কৰিছিল।

“ডো বৰীণ বেনাজী নেকি, যিজনে জীৱনৰ পিছৰ কালছোৱা অসমৰ প্ৰকৃতিত বিচৰণ কৰিছিল। অসমতে মৃত্যুৰ বৰণ কৰা তেখেতে এজন দূৰস্ত পক্ষীবিদ আছিল।”

“নহয়, নহয়। এইজন বেনাজীৰ জীৱনৰ শেষকাল বৰ দুখ লগা আছিল। মানুহে কৈছিল তেখেতে মগজুৰ ভাৰসাম্য হেৰুৱাই পেলাইছে। তেখেতৰ এখন ডায়েৰী এসময়ৰ ছাত্ৰজনে মোৰ হাতত অৰ্পণ কৰিছিল। বোধহয় ডো বেনাজীৰ বৰ মৰমৰ ছাত্ৰ আছিল। ডায়েৰীখন দিওতে তেওঁৰ চকুয়োৰ বাস্পাকুল হৈ পৰিছিল। মহান গুৰুৰ প্ৰিয় এই ছাত্ৰজনৰ লগত মোৰ যোগাযোগ আছে, কিন্তু নিৰাপত্তাৰ স্বার্থতে মই তেওঁৰ নামটো গোপন কৰি যাম।”

পুনৰ আৰম্ভ হৈছিল কাহিনী। ডো বেনাজীৰ কাহিনী।

“ডায়েৰীখন পঢ়ি মই আশ্চৰ্য হৈ পৰিছিলো। কিছুমান কথা সাংকেতিক ভাষাত লিখা আছিল যদিও এজন উদ্ধিদ বিজ্ঞানী হিচাপে বহু কথা মই বুজি পাইছিলো। ডো বেনাজী পৃথিৰীৰ চুকে কোণে ঘুৰিফুৰা এজন সংসাৰবিৰাগী মানুহ। গচ পাতৰ আকৰ্ণত তেওঁ দুৰাবকৈ আফ্রিকা পৰিভ্ৰমণ কৰিছিল। আগোনালোকৰ চুবুৰীয়া অৰূপাচলো তেওঁৰ প্ৰিয় ভ্ৰমস্থলীৰ এটা আছিল। আফ্ৰিকাত প্ৰথমবাৰ ভ্ৰমণ কৰোতে এজন জনজাতীয় গাহিডে তেওঁক এটা আচৰিত সংৰক্ষিত এলেকা দূৰৰ পৰা আঙুলিয়াই দেখুৱাইছিল। সেই এলেকা জনবসতি শূন্য আছিল আনকি জনজাতীয় যুৱকজনৰ মতে তাত গছৰূপী চৈতান থাকে, তাৰবাৰেই মানুহ নালাগে পশু পক্ষীয়েই পৰাপক্ষত সেইফালে নাযায়।

বেনাজী চৈতান বিশ্বাসী কৰা পুৰুষেই নাছিল। তেওঁৰ মনটো লকলকাই উঠিছিল, কিন্তু সেবাৰ সময়ৰ অভাৱত মনৰ ইচ্ছা মনতে সামৰি ভাৰতলৈ ঘূৰি আহিছিল।

মনত কিলবিলাই থকা অনুসন্ধিৎসু পোকটোৰ

বাবেই ডো বেনাজীয়ে দিতীয়বাৰ আফ্ৰিকা ভ্ৰমণ কৰিছিল। অৱশ্যে ভ্ৰমণ বুলি ক'লে সঠিক নহ'ব, কাৰণ তেওঁৰ লক্ষ্যস্থান কেৱল এটুকুৰা ঠাইতে আৱদু আছিল। এইবাৰ বৰ চুতুৰতাৰে তেওঁ আগবাঢ়িছিল। প্ৰাণৰ ভয় তেওঁৰ নাছিল। সেয়েহে অত্যন্ত আঁচনি কৰি তেওঁ সেই এলেকাৰ ওচৰ জচাপিছিল। বহু উপহাৰ আদি দি ওচৰ জনজাতীয় লোকসকলৰ লগতে বন্ধুত্ব স্থাপন কৰিছিল। আগৰ ভ্ৰমণৰ অভিজ্ঞাতাই তেওঁক কিছু অভিজ্ঞ কৰি তুলিছিল।

বহু চলচাতুৰীৰে তেওঁ সেই নিষিদ্ধ এলেকা পৰিভ্ৰমণ কৰিছিল। আৰু তাতেই পৰিদৰ্শন কৰিছিল সেই অন্তৃত গছজোপাৰ, জনজাতীয় লোক সকলৰ মতে তৈন কৰ্পী গচ' সেউজ ৰঙৰ কোনো বৰণ নথকা অলপ বেঙুনীয়া আৰু কলা ৰঙৰ সংমিশ্ৰণৰ এটা ৰং। নাই কোনো সেউজ ডাল পাত। ওপৰৰ অংশত কেৱল ছাতিৰ আকাৰৰ এটা চক্ৰ। যেন কোনো মানুহহে ছাতি লৈ মুখ ঢাকি থিৰ হৈ আছে। আচলতে বেনাজীয়ে ঠিক কৰিব পৰা নাছিল অন্তৃত আকৃতিৰ এইজোপা গচনে কিবা অন্তৃত জন্ত। বহু সময় আঁতৰৰ পৰা লক্ষ্য কৰি ঠিবাং কৰিছিল বস্তুটোৰ চলন ক্ষমতা নাই। কিছুদূৰত কেইজোপামান বৃহৎ আকাৰৰ গচ দেখা পাইছিল। সেইবোৰ স্বাভাৱিক আছিল। সঁচাকৈ এলেকাটোত কোনো বনৰীয়া জীৱ-জন্তু বা চৰাইৰ মাত তেওঁ শুনা নাছিল।

বেনাজীয়ে আঁতৰৰ পৰা অনুসন্ধান আৰম্ভ কৰিলে। নাই, তেনেধৰণৰ গচৰ বা তাৰ কোনো পুলিৰো সংস্থান নাপালে। গছজোপাৰ কিছু কঠিন মূল (আদাৰ দৰে) ওপৰতে ওলাই আছিল মৰসাঁহ কৰি তাৰে সৰু টুকুৰা দুটা মান সংগ্ৰহ কৰি জেপত ভৰালে। আৰু কাষ্টম অভিচাৰৰ সন্মুখত ধূলি মাৰি বেনাজী ভাৰত পালেহি।

পিছৰ সময়ছোৱাত তেখেতে সেই মূলকেইটাক লৈ ব্যস্ত হৈ পৰিল। তেওঁৰ এখন সুন্দৰ বটানিকেল গাৰ্ডেন আছিল। তাৰে এটা প্ৰস্তুত কেইয়ামান বৃহৎ আকাৰৰ টাৰ স্থাপন কৰি তেওঁ মূলকেইটা ৰোপন কৰিছিল আৰু পৰ্যাপ্ত পৰিমাণে ৰদ পৰাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল। বেনাজীৰ নেৰালেপোৰা প্ৰচেষ্টাত কেৱল এটা মূলৰ পৰা এটা অংকুৰণ ঘটিছিল। অহৰহ নিৰীক্ষণৰ পিছত তেওঁ সিদ্ধান্তত উপনীত হৈছিল গছজোপাৰ পুলিটো মাংসহাৰী ঠিক কলচি উদ্ধিদৰ দৰে কেৱল পাত নাছিল। ওপৰৰ ধেনুৰ আকাৰৰ সৰু ডালৰে তৈয়াৰী চক্ৰটোত কোনো পোক পতংগ পৰিলেই চক্ৰযোৰ ছিদ্ৰবোৰ বন্ধ হৈ পদ্ধিচিল। পুনৰ যেতিয়া ওপৰৰ ছিদ্ৰ খোল খাইছিল পোক পতংগৰ অৱশিষ্ট একোৱেই নাছিল।

ক্রমে পুলিটো ডাঙ্গৰ হৈ আহিছিল আৰু ই তাৰ চিকাৰৰ মান সলনি কৰিছিল। গছজোপাই কিষ্ট সদায় চিকাৰ নকৰিছিল, ডাঙ্গৰ হৈ অহাৰ লগে লগে ইয়াৰ চিকাৰ সমৃহৰ মাজত গেপটো বাঢ়ি আহিছিল। চিকাৰৰ ইচ্ছা হ'লৈ ওপৰৰ চক্ৰটো মেল খাইছিল, ঠিক ছতি এটা ওলোটাই লাহে লাহে মেলিবলৈ ধৰাৰ দৰে। সেইসময়ত মন মতলীয়া কৰা এটা মিথ গোক্ষে অঞ্চলটো আমোলমোলাই উঠিছিল। উৰি ফুৰা চৰাইবোৰ ইয়াৰ আকৰ্ষণত ওচৰ চাপিছিল আৰু কেনেবাকে চক্ৰত স্পৰ্শ কৰিলৈই কঠিন বন্ধনত আবদ্ধ হৈ পৰিছিল।

গছজোপা ডাঙ্গৰ হৈ অহাৰ লগে লগে তেওঁৰ উদ্যানৰ পক্ষীকুলৰ সংখ্যা কমি আহিছিল। গছজোপাৰ চাৰিওফালে তাঁৰৰ বেৰ দি তেওঁ চৰাইবোৰ বক্ষা কৰাৰ চিন্তা কৰিছিল আৰু বজাৰৰ পৰা কুকুৰা কিনি আন সময়মতে তাক যোগান ধৰিছিল। কিষ্ট এদিন এটা ডাঙ্গৰ অধ্যন ঘটিল। আমি আগতে উল্লেখ কৰিছিলো তেওঁ অবিবাহিত বাঘা নামৰ দেশী কুকুৰাটো তেওঁৰ একান্তসংগী আছিল। এদিন অসৰ্তক মুহূৰ্তত বাঘাৰ গছৰ সেই সন্মোহনী গোক্ষত আক্রান্ত হৈ তেওঁ দিবলৈ যোৱা কুকুৰায়োৰ লগতে গছৰ ওপৰৰ চক্ৰৰ অভিমুখে জাঁপ মাৰি দিলে। বছ চেষ্টা কৰি টানি আঁজুৰি তাক সেই চৈতান গছৰ কৰলৰ পৰা আতৰাই আনিলেও বাঘা আঘাত প্রাপ্ত হৈ পৰিল। তিনিদিন ছটফট কৰি বাঘা মাৰিল। আৰু ৮০ বেনাজী? তেওঁ যেন নিৰ্বাক প্রতিমা হৈ পৰিল। মানুৰ সংগ সমূলি ত্যাগ কৰাৰ বাবে মানুহে ইতিমধ্যে পঁগলা বিজ্ঞানীৰ উপাধিটো তেওঁৰ নামৰ লগত যুক্ত কৰিছিলেহে। এদিন তেওঁ সিদ্ধান্ত লৈছিল সেই চৰম পৰিকল্পনাৰ। উদ্যানসহ সকলো বস্তু তেওঁ ভুলাই দিছিল আৰু নিজেই আত্মহননৰ দৰে নিষ্ঠুৰ সিদ্ধান্ত লৈ পেলাইছিল। অৱশ্যে তাৰ কেইদিন মানুৰ পূৰ্বে কিছু মূল্যবান প্ৰস্তুত লগতে এই ডায়েৰীখনো প্ৰিয় শিষ্যৰ হাতত দি গৈছিল।

তেন্তে সেই চৈতান গছজোপাৰ বাবেই তেওঁ মৃত্যুবৰণ কৰিলে?

ইমানদেৰি ৮০ বেনাজীৰ কথা মন্ত্রমুক্তিৰ দৰে শুনি থকা মোৰ মুখৰ পৰা হঠাতে স্বতঃস্ফূর্তভাৱে ওলাই গৈছিল। গছজোপাৰ ক্ষেত্ৰত চৈতান শব্দটো ব্যৱহাৰ কৰি নিজে আচৰিত হৈছিলো।

- এৰা চৈতানেই দিয়কচোন। সেই জনজাতি মানুহসকল কাৰোবাৰ নিশ্চয় তেনে চাক্ষুস অভিজ্ঞতা হৈছিল। আৰু বাঘাৰ মৃত্যুৰ বাবে বেনাজীয়ে হয়তো নিজেক

ক্ষমা কৰিব পৰা নাছিল। বাঘাৰ কুকুৰ বুলিলে ভুল কৰা হ'ব, সি বেনাজীৰ পোষ্য পুত্ৰৰ দৰে আছিল।

“গুড নাইট” হংৎ চিন্মামীৱে মোক নিশাৰ শেষ সন্তান জনালে।

“আজি আপুনি বছ কট কৰি আহিছে। এতিয়া বাতি বছতেই হ'ল। আপোনাৰ বিশ্রাম প্ৰয়োজন আছে।”

মোক কোনো কথা কোৱাৰ সুবোগ নিদি চিন্মামী কোঠাটোৰ পৰা ওলাই গ'ল।

“আপুনি নিশ্চয় উৎকঠিত হৈ আছে-?”

মই একো উত্তৰ নিদিলো। আজিৰ দিনৰ দিনটো তেওঁ নিজৰ কামত ব্যস্ত হৈ আছে। পুৱাৰ কফিকাপ খেশৱাৰ পিছতে আপ্লাৰকথামতে (হৱতো চিন্মামীৰ নিৰ্দেশ) তেখেতৰ লাইবেৰীত বছত সমৰ কটালো। মই নপঢ়া কোনোদিনে নামো নুশুনা বহগ্রহ মেটমৰা সম্ভাৰ লৈ তেখেতৰ লাইবেৰীটো নিঃসন্দেহে এটা শ্ৰেষ্ঠ সংগ্ৰহালয়। উপ্শিদ বিদ্যাৰ বছ মূল্যবান গ্ৰন্থ লগতে প্ৰাণীবিদ্যা, ৰসায়ণ বিদ্যাৰ লগতে বছ প্ৰখ্যাত ইংৰাজী ঔপন্যাসিকৰ বছ নামী দামী গ্ৰন্থ। এটা আলমাৰিত কেৱল ব্ৰহ্ম কাহিনীৰ কিতাপেই ভৰি আছে। কিতাপৰ সংগ্ৰহ দেৰি লগতে এই জ্ঞানপিগাম্য আপোনভোলা বিজ্ঞানীজনৰ ওচৰত নিজকে বৰ নিঃকিন অনুভৱ কৰিলো। আমাৰ সহকৰ্মসকলৰো বেছিভাগেই মোৰ দৰে, অথাৰ্থ প্ৰথমে অধ্যয়ণ, তাৰ পিছতে নাৰী, বাৰী আৰু গাড়ী লৈ এক বসুৰী ভাবৰ জীৱন যাপন। পিছে চিন্মামীয়েনো মোৰ মাজত কি বিচাৰি পালে যে নিজৰ প্ৰদেশৰ অতবোৰ বিজ্ঞানী, জ্ঞাতি কুটুম্বক একায়াৰ কৰি মোলৈ জৰুৰী তলব পঠালে। দিনটোৰ অপেক্ষাবে লাহে লাহে ময়ো অধৈৰ্য হৈ পৰিছিলো। আজি দিনটো মানুহজন নিজৰ কামত ব্যস্ত। হয়তো মোৰ কথা তেওঁ পাহবিলৈ। দন্তৰমত মোৰ খৎ উঠিছিল। আৰু এয়া গধুলি কফিকাপ হাতত লোৱাৰ সময়তহে তেওঁৰ দৰ্শন লাভ কৰিলো।

“মোৰ হিচাপত আজি বাতিটোতে মই আপোনাক কিবা এটা দেখুৱাৰ পাবিম। অৱশ্যে কেতিয়াৰা আকৌ ই হিচাপ মতে কাম নকৰে।

আকৌ প্ৰহেলিকা, কোনে হিচাপমতে কাম নকৰিব পাৰে একোকে নুবুজিলো। তথাপি মনে মনে থাকিলো।

“- আজিৰ দিনটোতে মই মোৰ যাৰতীয় কাম কিছু কৰি ললো। এই উদ্যানখনৰ লগত যুক্ত কৰি মই এখন বৃন্দাশ্রম খোলাৰ সিদ্ধান্ত কৰিছো। ইতিমধ্যে এটা এন জি অৰ লগত এই সম্পর্কে চুক্তি হৈ গৈছে। জীয়াই

থাকোতে মোৰ পত্নীক মই একো নিদিলো, আনকি প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰ্যও তেওঁ নাপালে। সেয়েহে পত্নীৰ নামতে ‘আশ্রমখন’ খোলাৰ সিদ্ধান্ত কৰিলো। অৱশ্যে তেওঁ এগৰাকী মহিয়সী মহিলা আছিল। কোনো বিষয়সম্পত্তি বিচাৰি কোনোদিন মোক ব্যতিব্যস্ত কৰা নাছিল। মোৰ দৰে তেওঁো গচ্ছনি ভাল পাইছিল”।

নিশাৰ আহাৰৰ পিছতে পুনৰ লগ হোৱাৰ কথাৰে সেমেকা চুক্তাল মচি তেখেত আঁতিৰি গৈছিল।

নিশাৰ আহাৰৰ পিছতে তেখেতে মোক তেখেতৰ শোৱনি কোংলৈ লৈ গ’ল। কোঠাটোপ পত্নীৰ এখন বৃহৎ আকাৰৰ ফটো সজাই থোৱা দেখিলো। আঁশাক দুকাপ কফি দিবলৈ কৈ তেখেতে পুনৰ আৰন্ত কৰিলো।

“—আচলতে ড০ বেনাজীয়ে তেওঁৰ ছাত্ৰজনক একো নকলেও ছাত্ৰজনে তেওঁক সেই চৈতান গচ্ছজোপাৰ লগত লাগি থকা লক্ষ্য কৰিছিল। শেষৰ দিনা লগ পাওতে বেনাজীৰ গচ্ছজোপালৈ আঙুলিয়াই ইয়ে মোক শেষ কৰি দিলে বুলি এবাৰ উল্লেখ কৰিছিল। গুৰুৰ অজ্ঞাতে তেওঁো দুটামান মূল সংগ্ৰহ কৰিছিল, কিন্তু কিবা কাৰণত তাক বোপন কৰিব খোজা নাছিল। নতুনকৈ সংসাৰ আৰন্ত কৰিছে। গতিকে গুৰুৰ শেষ দশা দেখি হয়তো সাহস গোটাৰ পৰা নাছিল। ডায়েৰীখনৰ লগতে মূল কেইটা মোৰ হাতত গটাই দিছিল।

চিন্মন্দামীয়ে তেওঁৰ তোলমাবিৰ পৰা এটা বৰ দামী কেমেৰা উলিয়ালে। কেমেৰাটো অন কৰি মোৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিলো।

—পথমতে কেইটামান মূল, এটা মাথো আকুৰিত পুলি, পুলিটোৱে জপতিয়াই ধৰি পোক পতংগ ধৰি খোৱাৰ দৃশ্য, ক্ৰমে ক্ৰমে এজোপা ডাঙৰ গচ্ছ ঠিক গচ্ছ বুলি ক’বলৈ দিগদাৰ কিবা এটা যেন অস্তুত জন্তু ঠিয় হৈ আছে।

— এইজোপাই সেই মাংসহাৰী গচ্ছজোপা নেকি?

“—আহক, মোৰ লগত, বোধহয় আজিয়েই মই আপোনাক কিবা এটা দেখুৱাৰ পাৰিম।”

মোৰ কৌতুহলে ইতিমধ্যে চৰমসীমা অতিক্ৰম কৰিছিল। যাৰ বাবে ড০ বেনাজীৰ দৰে মানুহে জীৱন হেৰুৱাইছিল সেইজোপা গচ্ছ মই আজি স্বচক্ষে প্ৰত্যক্ষ কৰিবলৈ পাম। মানসিক চঞ্চলতাত মই অজানিতে ঘাসিবলৈ আৰন্ত কৰিছিলো।

উদ্যানলৈ খোজ লওঁতে এটা সুতীৰ অথচ মিঠাচ ভৰা গোক্ষে মোৰ মগজু আচন্ন কৰি পেলালে।

“—আপুনি বাক গোন্ধটো পাইছেনে? উৎসৰ সন্ধান

কৰোতেই তেওঁ কৈ উঠিল। সেইটো সেই জোপাৰপৰা আহিছে।” জোনাকৰ পোহৰত আঁতৰৰ কাচৰ ঘৰটোলৈ আঙুলিয়াই তেওঁ ক’লে লাহে লাহে মোৰ মগজুৰ আঁৰ কাপোৰ আঁতৰিবলৈ ধৰিছিল। সেউজ ঘৰৰ বহস্য, মোক কৰা বাধা নিষেধ আদিৰ কাৰণবোৰ হঠাৎ বুজি পোৱা যেন লাগিল।

সেয়া চৈতানৰ ভোক লাগিছে। প্ৰায় এসপ্তাহমানৰ ব্যৰধানত এই গোন্ধটো গুলায়। মানে ই চিকাৰক আকাৰণ কৰে। আহক মোৰ পিছে পিছে।”

হাতত টৰ্চ লৈ আমি আগবাঢ়িলো উদ্যানৰ সেই অংশত লাইটৰ কোনো কানেকচন নাই। এই অংশত জোনৰ পোহৰো স্লান। তথাপিও বাগিচাৰ সৰু অথচ মসৃণ পথত খোজ কাঢ়িবলৈ অসুবিধা পোৱা নাছিলো। চিন্মন্দামীৰ অসুবিধাৰ প্রান্তই নাহে। দিনটোৰ কতবাৰ তেওঁ এই বাস্তোৰে খোজ কাঠে তাৰ চাঁগৈ জোখ নাই।

গোল ঘৰৰ দৰ্জা খোল খালে কেমেৰাত দেখে। কেমেৰাত দেখা জন্তু সদৃশ গচ্ছাল দেখি মই স্তৰ হৈ পৰিলো। এটা তীক্ষ্ণ চি-চিয়ানিৰ শব্দৰে জন্তুটো (নে গচ্ছজোপা?) যেন ফোঁপাইছে। কেমেৰাত নেদেখা হ’লে নিশ্চয় মোৰ মুখৰ পৰা চিৎকাৰ ওলালেহেঁতেন। তথাপিও গাৰ মাজেৰে সিৰসিৰণিৰ স্নোত এটা অনুভৰ কৰিলো।

পিছে পিছে আহি থকা আঁশাই অব্যৰ্থ নিজানত বাছি অনা কুকুৰাটো সেই অস্তুত জীৱনটোৰ চক্ৰটোলৈ দলি মাৰি দিলে। চক্ৰটো জাপ খাই গ’ল, কুকুৰাটোৰ তীৱ্ৰ আৰ্তনাদে পৰিৱেশটো আৰু জয়াল কৰি পেলালে।

কেতিয়া সেউজঘৰৰ দৰ্জা বন্ধ হ’ল, কেতিয়া আহি আমি নিজৰ কোঠা পালোহি মানসিক আছমতাত মই গমেই ধৰিব নোৱাৰিলো।

“— সেই জনজাতীয় লোক সকলৰ কথাই সঁচা। এনেই নিমাখিত হৈ থাকিও ভোক লাগিলে ই চৈতানৰ দৰে আচৰণ কৰে। মই নিজে নিৰামিষভোজী, প্ৰণীহত্যা বেয়া পাওঁ। এতিয়া এই চৈতানৰ বাবে মাংস যোগান ধৰি ধৰি মই বিবেকৰ দংশনত ভুগি আহিছো। তাৰোপৰি ডাঙৰ হৈ অহাৰ লগে লগে ইয়াৰ ভোকটোও বাঢ়ি আহিছে। ড০ বেনাজীৰ অৱস্থা মই মৰ্মে উপলব্ধি কৰিব পাৰিছো।”

মই উচপ খাই উঠিলো। তাৰ মানে এইজন বিজানীয়েও - মোৰ মনৰ ভাৰ উপলব্ধি কৰিয়েই যেন তেওঁ পুনৰ কৈ উঠিল।

“— মই অৱশ্যে আৰুহত্যা নকৰো। কিন্তু ইয়াক মই শেষ কৰি দিম। ড০ বেনাজীৰ সেই ছাত্ৰজনৰ লগতো

কথা পাতিছো। তেঁরো ইয়াক শেষ কবি দিয়াৰ কথাকে কয়। এজন উদ্বিদ বিজ্ঞানী হিচাপে আপোনাক সুধিছো ইয়াক লোকালয়ত বাচি থাকিবলৈ দিয়া উচিতনে ? আপোনাৰ লগত মই এক আঞ্চিক সম্পৰ্ক অনুভৱ কৰো। নে আপুনিও ইয়াৰ ওপৰত কিছু গৱেষণা কথিব খোজে ?

“- নাই নাই, অট্টব্য অৰণ্যত হে ইয়াৰ বাসস্থান হোৱা উচিত। অ নহয় নহয় ই ক'তো জীয়াই থকা উচিত নহয়-” বিষয় সৰ্বাছ মোৰ মাতটো প্ৰয়োজনতকৈ ডাঙৰ হৈ ওলাল।

“-আপুনি ঠিকেই কৈছে। কিন্তু ওপৰবালাই সৃষ্টি কৰিছে যেতিয়া হয়তো গভীৰ অৰণ্যত ইয়াৰ বাবেও নিশ্চয় জেগো আছে। কিজানি প্ৰাকৃতিক ভাৰসাম্যতাৰ বাবেই হয়তো ইয়াৰ প্ৰয়োজন আছে। কিজানি প্ৰাকৃতিক ভাৰসাম্যতাৰ বাবেই হয়তো ইয়াৰ প্ৰয়োজন আছে। মই পুনৰবাৰ আপোনাক সুধিৰ বিচাৰিছো ইয়াৰ মূল সংগ্ৰহ কৰাৰ আপোনাৰ কিবা ইচ্ছা আছে নেকি ?

মই চিৰগি উঠিলো। উদ্বিদ বিজ্ঞানত ডক্টৰেট ডিপ্রীটো ললেই মই কোনো বিজ্ঞানী নহও। মই এটা নিচেই সাধাৰণ পৰিয়ালকেন্দ্ৰিক মানুহ। এটা চৈতানক প্ৰতিপাল কৰি মই মোৰ পৰিয়ালক ধৰণ কৰিব নোৱাৰো। মনৰ ভাৱ গোপন কৰি তেওঁক ক'লো-“ চাওক, আপুনি কৈছিল, এনেকুৰা উদ্বিদৰ বাবে লোকালয়ত কোনো স্থান নাই। মানুহৰ মাজত ইয়াক বক্ষা কৰাটো কিমান কষ্টকৰ তাৰ প্ৰমাণ ডো বেনাজী আৰু আপুনি নিজেই। গতিকে মোৰ মাত ইয়াক সমূলি ধৰণ কৰি পেলাব লাগে।”

“- গুড়, আচলতে সিদ্ধান্ত মই ইতিমধ্যে লৈয়েই হৈছো। আপোনাৰ মতামতে মোক এটা মেন্টেল চার্পট দিলো। বাই ডাৰে, এই গোটেই গৱেষণাটোৰ বিষয়ে আপুনি, মই, আঞ্চা আৰু সেই ছাত্ৰজনৰ বাহিৰে আন কোনোৱে নজনাই ভাল। মই মাৰ মানৰ সমাজলৈ এটা বাৰ্তা এৰি হৈ যাম। এইবুলি তেওঁ সৰু ডায়েৰীখনৰ কেইটামান কথালৈ মোৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। তাত লিখা আছিল-“ এই পৃথিৰীত ক'বৰাত হয়তো বৃহৎ মাংসহাৰী উদ্বিদ থাকিবও পাৰে। গৱেষণাত পোৱা তথ্য অনুসৰি এনে উদ্বিদৰ কাণ আৰু ডালৰ বং বেঙুগীয়া। অঙ্গোপাচৰ দৰে ওপৰাৰ চক্ৰটোত লুকাই থকা ডালসমূহে ডাঙৰ ডাঙৰ জৰুৰ চিকাৰ কৰিব পাৰে। আফ্ৰিকাত লগ পোৱা জংঘলত

বাস কৰা ছিল জনজাতিৱে এনে উদ্বিদ আগতে আছিল বুলি মত পোৰণ কৰিছিল।”

এই ভাৱেৰীখন মই মানৰ সমাজলৈ এৰি যাম। ভৱিষ্যতৰ কোনো পৰ্যটকে বাতে এনে উদ্বিদৰ মুখামুখি হ'লৈ সৰ্তক হ' পাৰে। আচল সত্যটো আমাৰ চাৰিওজনৰ মাজত সীমাবদ্ধ থাকিব।”

সিদ্ধান্তটো লওঁতে মানুহজনৰ যে কষ্ট হৈছে। মই বুজিব পাৰিছো। এটা বৃহৎ গৱেষণাত মানুহজনে জীৱনৰ বহু সময় ব্যয় কৰি সাফল্য লাভ কৰিলো, অথচ নিজহাতে ইয়াক ধৰণ কৰিব লাগিব। মানুহজনৰ কান্ধত আলফুলে স্পৰ্শ কৰিলো। কিছু সময়ৰ পিছত তেওঁ পুনৰ ক'লো-“ চাওক, বাতিপুৱাই আহিছে। আপুনি কিছু বিশ্রাম লওঁক। মই পুৱাতে ফুইটিত আপোনাৰ বিটান যিকটা কৰিব থৈছো। আপুনি মোৰ কথামতে ইমান দূৰ দৌৰি আহিল মোক মানসিক সাহস হোগালৈ। আপোনাৰ মহানুভৱতাৰ মই জীয়াই থকা দিলকেইটাত মনত বাখিম। কেতিয়াৰা সপৰিবাৰে আহি মোৰ পত্ৰীৰ নামৰ আশ্রমখন চাই যাবাহি। পৰহিলৈ মই সেউজ গৃহটো জুলাই দিম, এমাহ পিছতে ইয়াত কন্ট্ৰাকচনৰ কাম আৰম্ভ হ'ব।”

মই আন্তৰিকতাৰে তেওঁ দুৱোখন হাতত ধৰিলো। “নিশ্চয় আহিম আৰু খুটুৰ সোনকালে আহিম। মই মনতে ভাবিলো।

হৃদয়ৰো ভাবা থাকে। মোৰ আন্তৰিকতাই বোধকৰো তেওঁৰ হৃদয় চুলোগৈ এটা স্মিত হাঁহিৰে পুনৰ ক'লো-“ চাওক, জীয়াই থাকোতে মই মোৰ পত্ৰীক বহুত কম সময় দিলো। কোনে জানে মনৰ একাকীভূই তেওঁলৈ কিজানি দূৰাৰোগ্য ৰোগ কঢ়িয়াই আনিলৈ। সেয়েহে এতিয়াৰ পৰা জীৱনৰ বাকী সময়খনি মই আমাৰ বয়সৰ বৃদ্ধ লোকসকলৰ লগতে কটাম, তেওঁলোকৰ সুখ দুখৰ সমভাগী হৈ। আঞ্চাকো তাৰ গাঁৱৰ ঘৰৰ পৰা পৰিয়াললৈ আহিবৰ বাবে কৈছো।”

এটা সঁচা জীৱনৰ কৰুণ গাঁথাৰ অন্ত পৰিল। হাতৰ ঘড়ীটোলৈ চালো। পুৱা ও বাজি ৩০ মিনিট। দহ বজাত বিমান। হাতত থকা সময়খনিত অলপ বিশ্রাম লোৱাৰ প্ৰয়োজন।

ড° ভূপেন হাজৰিকা আৰু নদী

প্ৰস্তাৱনা-

শ্ৰী কেশৱী ভূঞ্জ
অসমীয়া বিভাগ, সোণাৰি মহাবিদ্যালয়

কথাশিল্পী, কলাবিদ ভূপেন হাজৰিকা এজন মানৱপ্ৰেমী, সমাজ সচেতক, গায়ক সুৰকাৰ গীতিকাৰ আৰু সংগীত পৰিচালক আছিল। তদুপৰি তেখেতে আছিল এগৰাকী চিত্ৰকৰ লেখক, বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষক চলচিত্ৰ পৰিচালক আৰু আলোচনী সম্পাদক, সুধাকৃষ্ণ নামেৰে পৰিচিত ভূপেন হাজৰিকাই অসম পশ্চিমবঙ্গ তথা ভাৰতৰ অন্যান্য প্ৰদেশৰ বাহিৰেও চুবুৰীয়া দেশ বাংলাদেশটো এগৰাকী জনপ্ৰিয় শিল্পীৰূপে খ্যাতি লাভ কৰিছিল। অসমীয়া, বঙালী হিন্দী, ইংৰাজী আদি বিভিন্ন ভাষাত তেখেতে সংগীত বচনা কৰি কঠদান কৰিছিল। তেখেতে নিজে লিখা আৰু কঠদান কৰা গীতসমূহক ভূপেন্দ্ৰ সংগীত বোলে।

ওপজা মাটিৰ পৰা বিশ্বখনৰ ঘৈলেকে ভূপেন হাজৰিকা গৈছিল তাৰেই আকাশ বতাহ, সমাজ সভ্যতা, সংস্কৃতি সকলোকে আকোৱালি লৈ গীত বচি মৃত্যুপৰ্যন্ত গাই গৈছিল। নদীৰ প্ৰতি থকা সহজাত আকৰ্ষণৰ কাৰণেই হয়তো পৃথিবীৰ কেইবাখনো বৃহৎ নদীয়ে তেখেতৰ গীতৰ কথাত ঠাই পাইছে।

অধ্যয়নৰ পৰিসৰ

ড° ভূপেন হাজৰিকা আৰু নদী - এই বিষয়টোৱে অধ্যয়নৰ পৰিসৰত এক বিশাল ক্ষেত্ৰক সামৰি লয় যদিৰ এক নিৰ্দিষ্ট পৰিসৰকহে অধ্যয়নত সামৰা হৈছে। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ প্রাণ হৈছেনদী আৰু সেউজীয়া প্ৰকৃতি। বৰলুইত, লুইত বঢ়ালুইত অথবা ৱৰক্ষপুত্ৰ অসমীয়া জাতিৰ প্রাণ ভূপেন হাজৰিকাই লুইতক সৃষ্টিৰ চৰোশালি হিচাপে গণ্য কৰিছে। ভূপেন হাজৰিকা আৰু নদীৰ সম্পর্ক বিচাৰ কৰিবলৈ যাৰ্গতে পৰিসৰৰ বিস্তৃতিলৈ লক্ষ্য ৰাখি লুইতক পৰিসৰৰ মাজত সামৰা হৈছে।

বিষয়ৰ পৰিচয়

ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত বণাত্য ৰূপত আৱৰ প্ৰকাশ কৰিছে। কেতিয়াৰা নদীক বিষয়বস্তু হিচাপে লৈ তেখেতে গীত ৰচনে - কেতিয়াৰা পটভূমি হিচাপে কেতিয়াৰা প্ৰতীক হিচাপে নদীক স্থান দিছে। নদী প্ৰধান দেশৰ নাগৰিক হিচাপে নদী প্ৰধান ৰাজ্য অসম তেওঁৰ মাতৃভূমি হোৱাৰ হেতু গীতত নদীয়ে প্ৰাধান্য পোৱাটো স্বভাৱিক, শদিয়া ধূবুৰী তেজপুৰ গুৱাহাটী সকলোতে ভূপেন হাজৰিকাই লুইতক অতি ওচৰৰ পৰা পাইছে লুইতৰ গহীন-গভীৰ ৰূপৰ পৰা সংহাৰী ৰূপলৈ সকলোতে ভূপেন হাজৰিকাৰ সম্বন্ধ আছিল নিবিড়।

২০০ মূল বিষয়ৰ আলোচনা

ভাৰতীয় প্ৰেক্ষাপটত আঘাৰ বৰ অসমক ভাল পোৱা ভূপেন হাজৰিকাৰ গীতত নদীৰ ভূমিকা বিদ্যমান। অকল ভাৰতৰ নদীয়েই যে তেখেতৰ গীতত ঠাই পাইছে তেনে নহয়, পৃথিবীত ঘৈলেকে গৈছে তাৰ নদীৰ লগত তেখেতৰ আঞ্চল্যিতা গঢ় লৈ উঠিছে আৰু ৱৰক্ষপুত্ৰ নতুৰা লুইতক স্মৃতিৰে সিঙ্গ হৈ তেওঁৰ গীতৰ মাজেদি প্ৰকাশ কৰিছিল। লুইতক লৈ যিমান কল্পনা কৰিব লাগে তাতোকৈ অধিক নিকট সম্বন্ধ আছিল ভূপেন হাজৰিকাৰ।

ভূপেন হাজৰিকাই আকাশী যানেৰে বোলা গীতটোক তেজপুৰলৈ আহি থাকোতে ওপৰৰ পৰা লুইতৰ অবয়ব দেখি এনেদৰে কৈছিল-
'অকোৱা পকোৱা গামোচা এখন
যেন বালিত মেলি থোৱা আছে
সেইখন গামোচা বৰহমপুত্ৰ
শীততে ৰ'দহে পুৰাইছে....
নৈৰ সৈতে মানৱ প্ৰেমৰ সম্পর্ক প্ৰাচীন লুইত আৰু

অসমীয়া সমাজৰ প্ৰেম আন এক অন্য কপ। বিষ, বনভোজ,
বহুৱা বিৰিগা সকলোতে আছে প্ৰেমৰ মিঠা আমেজ ভূপেন
হাজৰিকাই প্ৰেমিকাক মনত পেলাই দিছিল লুইতত
সাঁতোৱাৰ কথা। লুইতক অনেক সৌন্দৰ্যৰ লগত বহাগৰ
লুইতৰ সৌন্দৰ্যত অতি আবেগমনা সেইবাবে তেওঁ
গাইছিল-

বহাগ মাহৰ লুইত খনিত
দুয়ো সাতোৱা মনত আছে

অসমৰ সকলো জনগোষ্ঠী মিলি বৰ অসম গঢ়ি
উঠিছে। পাহাৰ, ভৈয়াম পৃথক পৃথক হৈ গলেও অসমীয়াৰ
সংজ্ঞা সলনি হলেও আশাৰ শেষ বেঙনিকণ এতিয়াও
লুইতৰ বুকুত দেখা যায়। সেই বাবে তেখেতে
'ময় অসমৰ মই ভাৰতৰ
ময়ে ডেকা ল'ৰা অগ্নিগড়....'

বুলি কৈ অসমৰ সকলো জাতি জনগোষ্ঠীক
লুইতত একাকাৰ কৰি দিছে। সেই বাবেই তেওঁ কৈছিল-

-

'মই কত পৰ্বতৰ ক'ত তৈৱামৰ
কত শত নিজৰাৰ ধাৰ
হিল দল ভাণ্ডি বৈ আহি আহি
বৰ লুইতত হৈ বাও একাকাৰ

জাতিৰ সংকটৰ সমৰত মহাবাহুৰ গাত ডেজা দি
ভূপেন হাজৰিকাই অসমীয়া জাতিটোক সাহস দি সকলোৰে
আগত দাঙি ধৰিছিল। তেতিৱা তেখেতে মহাবাহুক মিলনৰ
তীর্থ বুলি আখ্যা দিছিল।
মহাবাহু ব্ৰহ্মপুত্ৰ
মহামিলনৰ তীর্থ
কত যুগ ধৰি আহিছে প্ৰকাশি
সময়ৰ অৰ্থ।

লুইতৰ বিধবংসী কপ অতি নিষ্ঠুৰ ভূপেন
হাজৰিকাই বলিয়া লুইতক লুইতৰ পাৰতে প্ৰত্যাহৰণ
জনাইছিল এনেদৰে-

গ্রন্থ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা

শ্ৰী ৰেখামণি গাঁগে,
অসমীয়া বিভাগ, সোণাবি মহাবিদ্যালয়
ধৰণৰ বচন। এইবিলাকে পাঠকৰ আন্তৰালাত সঁহাৰি
তোলে।

আজিৰ যুগত সৰহ কিতাপ আন ধৰণৰ। বৰ্তমান
সভ্যতাৰ বিভিন্ন আভাস এইবিলাকে দিবলৈ চেষ্টা কৰে
পাঠ্যপুঁথি, আৰু বোৱা-কটা, বন্ধা-বঢ়া আদি কেনেকৈ কৰিব
লাগে তাৰ সংকেত দিয়া কিতাপৰপৰা সাধাৰণ উপন্যাস
আৰু ভ্ৰমণ কাহিনীলৈ আজিৰ দিনত কিতাপৰ অলেখ পো-
পোৱালি। এইবিলাকৰ সৰহভাগ সময়ৰ লগে লগে সাময়িক
কাম সাধি লোপ পায়, তাৰে কিছুমান বাচে, পিছৰ যুগলৈ,
মানৰ জাতিৰ সম্পত্তি হিচাপে।

কিতাপ ওলায়ে আছে, কিতাপ আমি লিখিয়ে
আছে। ইয়াৰ আটাইবোৰ পঢ়া সন্তুষ্ট নহয়, পঢ়িবৰ দৰকাৰো
নহয়। এই কাৰণেই ইংৰাজী দাশনিক বেকনে দিহা দিছিল
এইদৰে - “কিছুমান কিতাপৰ সোৱাদ ল'ব লাগে, আন
কিছুমান লাগে গিলিব, আৰু অলপ সংখ্যক লাগে চোৱাৰ

আৰু হজম কৰিব।” চীনদেশীয় লোকে কিতাপ সম্পর্কে এসদৰে কয়—“কিতাপ মেলা মানেই লাভ। বিদ্যান লোকে চোৰাং কাম নকৰে। প্ৰথমবাৰ কিতাপ এখন হাতত লোৱা মানে নতুন বস্তু এজনৰে চিনাকী হোৱা, দিতীয়বাৰ সেইখন হাতত লোৱা মানে পুৰণি বস্তুক লগ পোৱা। যদিহে কোলোবাই অতীত আৰু বৰ্তমান জানিব খোজে তেনেহলে তেও পাঁচগাড়ী কিতাপ পঢ়ি ল'ব লাগে।

হাতচনৰ মতে, “সেইবোৰ গ্ৰন্থ, কেৰেল সেইবোৰ গ্ৰন্থই সাহিত্য যিবোৰৰ বিষয়বস্তু আৰু তাৰ প্ৰয়োগ সাধাৰণতে মানবধৰ্মী হয় আৰু দ্বিতীয়তে যিবোৰৰ আকৃতিগত উপাদানে যোগোৱা আনন্দ বিশেষ প্ৰয়োজনীয় হৈ পৰে।” অৰ্থাৎ সাহিত্য অধ্যয়নৰ বস্তু, হৃদয়ঙ্গম কৰি নিজে নিজেৰ জীৱনত প্ৰয়োগ কৰি নতুন চিন্তাৰ পথ প্ৰশঞ্চ কৰা। যি পুথিত শুন্দি আৰু সত্য জীৱনৰ অভিজ্ঞতা লিপিবদ্ধ হয় সেয়া সাহিত্য। সাহিত্যৰ পৰিসৰ অস্তুহীন। হালামে সাহিত্যৰ গাণ্ডীৰ ভিতৰত আইন, জ্যোতিষ আৰু চিকিৎসা শাস্ত্ৰকো অন্তৰ্ভুক্ত কৰি পেলাইছে। মুঠৰ ওপৰত মানুহৰ মনৰ সকলো ধৰণৰ ভাৱ শব্দৰ মাজেৰে প্ৰকাশিত হোৱা মাধ্যমেই হ'ল সাহিত্য।

মানুহ সৃষ্টিৰ সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ প্ৰাণী। অন্যান্য ইতৰ প্ৰাণীতকৈ মানুহৰ পাৰ্থক্য এইখনিতে যে মানুহৰ আশা আকাঙ্ক্ষা, বিচাৰ- বুদ্ধি আবেগ-অনুভূতি আছে। মানুহে যেনেকৈ আনক জানিব খোজে, তেনেকৈ নিজকো জনাব বিচাৰে। সি মানুহৰ সহজাত প্ৰবণ্টি। এই নিজক জনাব বিচাৰাতেই আঘাতপ্ৰকাশৰ প্ৰয়াস আৰু তাতেই সাহিত্যৰ উৎপত্তি। মানুহ যদি প্ৰকৃতিৰ এক অঙ্গ হয়, সাহিত্য তেনে মানুহৰ মনৰ কৰ্য্যত শিল্প। মানুহৰ মনৰ অভিজ্ঞতাবোক কলাত্মকভাৱে বৰ্পত প্ৰকাশিত হ'লেই সাহিত্যৰ সৌন্দৰ্য প্ৰতিভাত হয়। গতিকে মানুহে সততে গ্ৰন্থৰ লগত বস্তুত কৰিব লাগে। এখন ভাল কিতাপ এজন ভাল বস্তুৰ নিচিনা। জীৱনৰ প্ৰতিটো খোজত গ্ৰন্থৰ ভূমিকা অতুলনীয়।

Roald Dahl এ কৈছিল if you are going to get any where in life, you have to read a lots of books “অৰ্থাৎ জীৱনৰ যিকোনো পৰিস্থিতিৰ সম্পর্কে বুজিবলৈ আৰু জানিবলৈ হ'লেই গ্ৰন্থ অধ্যয়ন কৰা উচিত মুঠতে গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ যেনে মাদকতা তেনে মাদকতা অন্য কোনো মাধ্যমত পোৱা নাযায় গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ বহু উপযোগিতা আছে। সেয়া হ'ল-

১) গ্ৰন্থ অধ্যয়নে জ্ঞান বৰ্ধন কৰে।

- ২) মগজুৰ কৰ্য্য হয়।
- ৩) লক্ষ্য স্থিৰ হোৱাৰ লগতে দৃষ্টি সুদৃঢ় হয়।
- ৪) স্মৃতি শক্তি বৃদ্ধি হয়।
- ৫) মনৰ আনন্দ বৰ্ধণ হয়।
- ৬) যোগাযোগৰ শৈলী উন্নত কৰিব পাৰি।
- ৭) শৰীৰৰ চিন্তা-ভাবনা তথা অৱশ মনোভাৱ হ্রাস হয়।
- ৮) মানসিক স্বাস্থ্য উন্নীতকৰণ কৰিব পাৰি।
- ৯) গ্ৰন্থ অধ্যয়নে মানুহক দীৰ্ঘজীৱী কৰি তোলে।

এনেধৰণৰ কাৰণৰ বাবেই গ্ৰন্থ অধ্যয়নৰ অভ্যাস কৰা উচিত। জীৱনত গঢ়ি উঠা ভাল অভ্যাসটোৱেই অন্যতম। কিতাপ পঢ়িলৈ মানুহৰ চিন্তা- চৰ্চা উন্নত হয়। এই উন্নত চিন্তা-চৰ্চাইহে কাম কৰাৰ শৈলী উন্নত কৰে। শুন্দি কৰিবলৈ হ'লে শুন্দি চিন্তা কৰিব লাগিব। প্ৰতিটো দিন মানুহৰ বাবে মূল্যবান। এই বহুমূলীয়া সময়কণ গঠনমূলক অতিবাহিত কৰিবৰ বাবেই আমাৰক প্ৰয়োজন হয় কেইখনমান নিবাচিত যুগজীৱী গ্ৰন্থৰ। কাৰণ দৈনিক অসংখ্য গ্ৰন্থ ছপাশালাত ছপা হৈ উলাই আছে। তাৰ ভিতৰত সকলোৰে গ্ৰন্থই উপযোগী যদিও ছা৤-ছা৤ীৰ সহায় হোৱাকৈ কোনকেইখন গ্ৰন্থ বেছি উপযোগী আৰি জানিব লাগিব। তাৰবাৰে বিজ্ঞনে লাভকৰা অভিজ্ঞতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি তলত কেইখনমান গ্ৰন্থৰ নাম থোৰতে দাঙি ধৰা হ'ল। যিকেইখন গ্ৰন্থই ছা৤-ছা৤ী তথা নৰপত্জন্মক জ্ঞানৰ বাট দেখুৱাব।

কিতাপৰ নাম আৰু বিষয়ক্ষেত্ৰ-

আধ্যাত্মিক :

- ১) শ্ৰীমদ্বাগৰতগীতা, এখন যুগজীৱা আৰু সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ গ্ৰন্থ। এই গ্ৰন্থখন ল'বা, দেকা, বুঢ়া তিনিও লোকৰ বাবে উপযোগী। ল'বাই কাহিনী তথা সাধুকথাৰ দৰে শুনি নৈতিকতাৰ জ্ঞান লাভ কৰিব পাৰে। ডেকাসকলৈ জীৱনৰ আদৰ্শ লাভ কৰিব পাৰে, ঠিকতেনেদেৰে বুঢালোকে জীৱনৰ মায়ামোহৰ পৰা পৰিত্রাণ বিচাৰি মুক্তিৰ পথ বিচাৰি পায়।
- ২) নামঘোষা, মাধৰদেৰ দ্বাৰা বচিত অসমীয়া সমাজ আৰু সাহিত্যৰ বাবে অদ্বিতীয় আধ্যাত্মিক গ্ৰন্থ হ'ল নামঘোষা। এই গ্ৰন্থ অসমীয়া বৈষ্ণবৰ সমাজত নামঘৰত থাপনাত স্থাপন কৰা চাৰিখন প্ৰথান ধৰ্মগ্ৰন্থৰ ভিতৰত অন্যতম। বাকী তিনিখন হ'ল- কীৰ্তন, দশম আৰু ভক্তি-ৰত্নাবলী। নামঘোষাত বসময়ী ভক্তিৰ তিনিটি ভাবৰ গভীৰ আবেগৰ সমাৱেশ ঘটিছে। যেনে- পুন্যলোক শংকৰ-স্মৃতি, মাধৰদেৰ আত্ম-লঘিমা আৰু কৃষণভক্তি মাহাত্ম্য।

ভক্তিধর্মৰ আধাৰ হোৱাৰ উপৰিও নামঘোষা অপূৰ্ব কাব্য
সৌন্দৰ্যৰে মহিমামণ্ডিত গ্ৰন্থ।

- ৩) কীৰ্তন পুঁথি, নাম প্ৰসঙ্গৰ গ্ৰন্থ হিচাপে কীৰ্তনঘোষাৰ
সাহিত্যিক মূল্যৰ লগতে সামাজিক প্ৰমুল্য অতি উচ্চ খাপৰ।
কীৰ্তনঘোষা এখনি আখ্যানমূলক ভক্তিকাব্য। মুঠ ২৭ টা
খণ্ডৰ এই গ্ৰন্থত প্ৰতিটো খণ্ডতে সমাজৰ সংকীৰ্ণতা,
অনৈক্য, ব্ৰাহ্মণবাদ আদিক মৰিমূৰ কৰি সমাজৰ সকলো
শ্ৰেণীৰ মাজত সমতা সৃষ্টিৰ জৰিয়তে সংক্ষাৰপূৰ্ণ সমাজ
এখনৰ প্ৰতিফলন কৰা দেখা যায়। জীৱন গঢ়াৰ ভাল
কথাবোৰ এই কীৰ্তনতে পোৱা যায় বুলি ক'ব পাৰি।
- ৪) ভক্তি-ৰত্নাবলী, বিষ্ণুপুৰী সন্ন্যাসীয়ে সংংঘ কৰা
ভাগৱতৰ গ্ৰন্থৰজিৰ অসমীয়া অনুবাদেই হৈছে ভক্তি
ৰত্নাবলীৰ মূল বিষয়। বৈষণৱ ধৰ্মৰ ধৰ্মপুঁথি। যিয়ে সমগ্ৰ
মানবসমাজক উপকৃত কৰিছে।
- ৫) দশম, ভক্তিতত্ত্বৰ আন এখনি উল্লেখযোগ্য পুঁথি হ'ল
দাম। পাঠ হিচাপে পঢ়িবপৰা এইখনো এখন অতি মূল্যবান
গ্ৰন্থ।

এনেধৰণৰ গ্ৰন্থবোৰে পঢ়াৰে সমাজক আধ্যাত্মিক
দিশত সমল যোগায়। মানুহ আধ্যাত্মিক হ'লে কেতিয়াও
সত্য আৰু শুন্দ পথৰ পৰা বিচলিত হ'ব নোৱাৰে।
তেনেদেৰে বেদ, উপনিষদ, পুৰাণ, অশোকৰ অনুশাসন
আদিৰ বিষয়েও অলপ আচৰ পঢ়িব লাগে। কাৰণ এই
ধৰ্মগ্ৰন্থবোৰৰ প্ৰাসংগিকতা কেতিয়াও কোনোকালে হুস
হ'ব নোৱাৰে।

দৰ্শন/তত্ত্বমূলক

৬) 'কথা-মহাভাৰত' চত্ৰৰত্তী বাজাগোপালাচাৰীৰ দ্বাৰা
এই গ্ৰন্থৰ অনুবাদক হ'ল প্ৰদীপ শইকীয়া। মহাভাৰত হৈছে
প্ৰাচীন ভাৰতৰ দুই প্ৰদান সংস্কৃত মহাকাব্যৰ ভিতৰত এখন
(আনখন হৈছে বামায়ণ)। এই মহাকাব্য ভাৰতৰ ইতিহাসৰ
এক অংশ। মহাভাৰতত হিন্দুৰ্দৰ্শনৰ বহুতো তত্ত্ব বিষয়ক
আলোচনা সন্নিৰিষ্ট হৈছে। যেনে, জীৱনৰ চাৰিলক্ষ্য বা
পুৰুষার্থৰ বৰ্ণনা, যেনে-ধৰ্ম (সঠিক কাৰ্য), পুৰুষার্থ
(উদ্দেশ্য), সুখ আৰু মোক্ষ বা মুক্তি। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
বাবে এইখন গ্ৰন্থ উৎকৃষ্ট পাঠৰ অস্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰি।

৭) 'কথা-বামায়ণ'। প্ৰদীপ শইকীয়াৰ অনুবাদ কৰা আন
এখন অন্যতম গ্ৰন্থ হ'ল 'কথা-বামায়ণ', ভাৰত ইতিহাসৰ
এক অন্যতম নিৰ্দৰ্শন।

৮) চন্দ্ৰপ্ৰসাদ শইকীয়াৰ 'মহাভাৰতঃ বিশ্বাস আৰু বিস্ময়'
এখন অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ গ্ৰন্থ। মহাভাৰতৰ 'কাহিনীক যুক্তিৰে

বিশ্লেষণ কৰি লেখকে পাঠকক এখনি সুখপাঠ্য গ্ৰন্থ উপহাৰ
দিছে। বেদ, ব্ৰহ্মণ, উপনিষদ, বামায়ণ মহাভাৰত আদি
ধৰ্মগ্ৰন্থবোৰত প্ৰকৃততে একোটা কাহিনী থাকে। যি কাহিনীৰ
মাজেৰে সকলো শ্ৰেণীৰ বয়সৰ মানুহক নৈতিক মূল্যবোধৰ
জ্ঞান দিয়ে। গতিকে চন্দ্ৰপ্ৰসাদ শইকীয়াই এই গ্ৰন্থত যুক্তিৰে
বিশ্লেষণ কৰিবৰ যত্ন কৰিছে। গতিকে এইখন এখন অতি
গুৰুত্বপূৰ্ণ গ্ৰন্থ।

ভাৰগাধুৰ চিন্তামূলক গ্ৰন্থঃ

৯) 'জীৱন কলা' ডো প্ৰহৃদ কুমাৰ বৰুৱাৰ জীৱন সম্পৰ্কীয়
এখনি সুন্দৰ গ্ৰন্থ। মানুহৰ অন্তৰজ্ঞতখন কিয়ে ভয়ানক
অথচ কি যে সুন্দৰ, কি যে বিচিৰ আৰু কি যে বহস্যময়,
এনেধৰণৰ অনুভববোৰকে লেখকে গ্ৰন্থখনত উপস্থাপন
কৰিছে। জীৱন যেনেকৈ বিচিৰ তেনেকৈ সুন্দৰ। জীৱনত
লাভ কৰা অভিজ্ঞতাবোৰক সাহিত্যত কলাভূকভাৱে বৰ্ণনা
কৰা হয়। 'জীৱনকলা' গ্ৰন্থখনো ঠিক তেনেধৰণৰেই এখনি
গ্ৰন্থ।

জীৱন যিহেতু এটা বিমুৰ্ত ধাৰণা গতিকে এই
বিমুৰ্ত ধাৰণাটোৰ সৌন্দৰ্য বিচৰা যথেষ্ট জটিল কাম। কাৰণ
গুৰুত্ব আধাৰত গঢ় লৈ উঠা মানুহৰ জীৱনৰ সৌন্দৰ্য অতি
সূক্ষ্ম। কিন্তু সূক্ষ্ম সৌন্দৰ্য আনে অনুভৱ কৰিব পাৰে মানুহৰ
চিন্তা- ভাৰনা, আচৰণ, কাৰ্য আৰু প্ৰাত্যহিক জীৱন পদ্ধতিৰ
মাজেদি। অথাৎ একোজন ব্যক্তিৰ চিন্তা ভাৰনাবোৰ
কেনেকুৰা, আচৰণেইবা কেনেকুৰা তথা দৈনন্দিন জীৱনত
মানুহজনে কেনেধৰণৰ জীৱন যাপন কৰে, এনেধৰণৰ
কথাবোৰেই গ্ৰন্থখনত দেখিবলৈ পোৱা যায়।

১০) 'ভাৰতৰ আঘাৎ' এ.পি. জে আব্দুল কালামৰ এইখন
গ্ৰন্থত যুৱ প্ৰজন্মৰ স্বপ্ন, উৎকৃষ্টা আৰু আশা-আকাঙ্ক্ষা
প্ৰতিফলন ঘটিছে। গ্ৰন্থখনৰ অসমীয়া অনুবাদ কৰিছে সুৰেশ
শৰ্মাৰ্হি। ভাৰতৰ প্ৰাক্তন বাস্তুপতি জনাই দেশৰ তৰঙ-
তৰঙীৰ মাজত সৌহার্দ্যপূৰ্ণ সম্পর্ক বৰ্ক্ষা কৰি চলিছিল।
তেওঁ কোমলমতি শিশু ছাত্ৰছাত্ৰীৰ মনৰ কথা শুনিছিল।
গ্ৰন্থখনত ডো কালাম আৰু দেশৰ বিভিন্ন ঠাইৰ
বিদ্যায়ীসকলৰ মাজত হোৱা অন্তৰঙ্গ আলাপ বা
কথোপকথন অথবা উভয় পক্ষৰ মাজত স্থাপিত হোৱা
মন সংযোগ বুলিব পাৰি।

১১) সত্যনাথ বৰাৰ এখনি চিন্তামূলক গ্ৰন্থ। ছাত্ৰছাত্ৰীৰ জীৱনৰ
সাৰাথি স্বৰূপ গ্ৰন্থ এইখন। এই পুঁথিখনত জীৱন যুদ্ধৰ আও-
ভাও, আঁত-ধৰি আৰু কোশলবিলাক বুজাই দিবলৈ চেষ্টা
কৰা হৈছে। উদ্গতি সাধন মনুষ্য জীৱনৰ মূল মন্ত্ৰ, আৰু

সংসার কর্মক্ষেত্র, এই ক্ষেত্রত যি নিজৰ আলম লৈ পুৰুষাৰ্থ কৰি সম্পদ লাভ কৰিব পাৰে। আৰু ডাঙৰ হয়, সি ধন্য, যি নোৱাৰে তাক কোনেও মানুহবুলি লেখত নথৰে। এনেধৰণৰ কথাৰোৰেই সাৰথিৰ মূল বিষয়বস্তু।

বুৰঞ্জীমূলক গ্ৰন্থ :

১২) সূৰ্যকুমাৰৰ ভৃগুৰ 'সাতসৰী অসম বুৰঞ্জী' এখন অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ গ্ৰন্থ। অতীতৰ ভেটিতহে বৰ্তমানক উপস্থাপন কৰি ভৱিষ্যতৰ সম্পোন বচিব পাৰি। অসমত বাস কৰি অসমৰ ইতিহাস জানিবলৈ তথা আমাৰ নিজৰ অস্তিত্ব ও পৰিচয় লাভ কৰিবলৈ 'অসম বুৰঞ্জী' পঢ়াটো নিতান্তই বাঞ্ছনীয়। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বুৰঞ্জী অধ্যয়ন কৰাটো খুবেই জৰুৰী। এইখন গ্ৰন্থ বুৰঞ্জীৰ অন্যতম প্ৰকাশ।

১৩) ইতিহাসে সেঁৰোৰ ছশ্টা বছৰ' সৰ্বনিন্দ ৰাজকুমাৰৰ এখনি উল্লেখযোগ্য গ্ৰন্থ। ইয়াত অসম বুৰঞ্জীৰ স্বৰ্ণিল ইতিহাসৰ পৰিপূৰ্ণ প্ৰতিফলন দেখিবলৈ পোৱা গৈছে। চুকাফাৰ ছশ্ট বছৰ শাসনকালৰ সৃষ্টাতিসৃষ্ট অৱলোকন এইখন গ্ৰন্থ। অসমৰ জনসাধাৰণে নিজৰ অতীত সম্পর্কে জনাটো একমাত্ৰ কৰ্তব্যই নহয় জাতীয় দায়িত্বও। সেই দিশেৰে এইখনি গ্ৰন্থ উভয় বুলিব পাৰি।

ব্যাকৰণ :

১৪) সত্যনাথ বৰাৰ 'বহল ব্যাকৰণ' এখনি উল্লেখযোগ্য পুথি। কোনো এটা ভাষা শুন্দুকৈ ক'বলৈ আৰু লিখিবলৈ হ'লে ব্যাকৰণ পঢ়াটো অতি জৰুৰী। তাৰবাবে এইখন কিতাপ অতি উপযোগী। সত্যনাথ বৰাই অতি সহজ-সৰলকৈ এই কিতাপখন বচনা কৰিছে।

সাহিত্য- সংস্কৃতিমূলক গ্ৰন্থ :

১৫) 'উচ্চাকাঙ্ক্ষ' হোমেন বৰগোহাঞ্চিৰ এখন অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ গ্ৰন্থ। ইয়াত পৃথিবীৰ মহান ব্যক্তিৰ জীৱনৰ মূল্যবান কথাবোৰ বৰ্ণনা কৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে বিশ্ববিদ্যাত ইৎৰাজ ঔপন্যাসিক ছাৰ ওৱাল্টাৰ ক্ষটে মৃত্যুৰ মাত্ৰ কেইমুহূৰ্তমানৰ আগতে পুতেকক তেওঁৰ বিছাবৰ কাষলৈ মাতি আনি কৈছিল - "সৎ মানুহ হ'বি বোপাই, সদাচাৰী হ'বি, ধৰ্মনিষ্ঠ হ'বি" চিৰকাললৈ চকু মুদাৰ আগতে এইকেইটাই আছিল তেওঁৰ মুখৰ পৰা ওলোৱা শেষ কথা। কিতাপখনত জীৱনত কৰিবলগীয়া আৰু জানিবলগীয়া বহু কথা সুন্দৰকৈ বৰ্ণনা কৰিছে।

১৬) 'জ্যোতি মনীষা' ডো প্ৰহুদ কুমাৰ বৰুৱাৰ এখনি অতি মূল্যবান গ্ৰন্থ। জ্যোতি প্ৰসাদ আগৱালা এটি মাত্ৰ নাম নহয়, ই এক স্বতন্ত্ৰ দৰ্শন। যি দৰ্শনত ৰাজনীতি,

অৰ্থনীতি, সমাজনীতি, সংস্কৃতি, নৃত্য, গীত, বাদ্য স্থাপত্য এই সকলোৰে সন্নিৰিষ্ট হৈআছে। ৰূপান্তৰে জগত ধূনীয়া কৰিব খোজা শিল্পীগৰাকী যে কিমান প্ৰতিভাদৰ আৰু বিপুল গুনধৰ ব্যক্তি আছিল সেইকথা এই গ্ৰন্থখনত স্পষ্টকৈ দেখিবলৈ পোৱা গৈছে।

১৭) 'অসমীয়া সাহিত্যৰ সমীক্ষাত্মক ইতিবৃত্ত সত্যেণ্ট্ৰনাথ শৰ্মাৰ এখনি অতি ধূনীয়া গ্ৰন্থ। অসমীয়া সাহিত্যৰ ইতিহাস সম্পর্কীয় এই গ্ৰন্থখনত লোকসাহিত্যৰ স্বৰূপ পৰা আধুনিক স্বৰলৈকে সাহিত্যৰ গতি-বৈচিত্ৰ্য সুন্দৰকৈ উপস্থাপন কৰা হৈছে।

১৮) স্বামী বিবেকানন্দৰ এখনি অতি উল্লেখযোগ্য পুথি। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ব্যক্তিত্বৰ বিকাশত সহায় কৰা এখনি গ্ৰন্থ।

১৯) 'চৰিত্ৰবোধ' ছেমুৰেল স্মাইলচনৰ এই গ্ৰন্থখন অসমীয়ালৈ অনুবাদ কৰে ডো প্ৰফুল্ল কটকীয়ে। এইখন গ্ৰন্থত মহামূল্যবান জ্ঞানৰ সম্ভেদ পাব পাৰি। এনেধৰণৰ আৰু তিনিখন যুগান্তকাৰী গ্ৰন্থ হ'ল - কৰ্তব্যবোধ, দায়িত্ববোধ আৰু স্বারলম্বন। এনেধৰণৰ কিতাপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ লগতে সমগ্ৰ মানৱসমাজকে উপকৃত কৰিব বুলি ভাৰিব পাৰি। চৰিত্ৰবোধ কিতাপখন এটুকুৰা হীৰাতকৈ মূল্যবান। যিখন সমগ্ৰ পৃথিবীত প্ৰবলভাৱে মানুহৰ চিন্তা-ধাৰণাত আলোড়িত কৰি তুলিছে।

২০) 'আঞ্চোৎকৰ্ষ, বৌদ্ধিক, শাৰীৰিক আৰু নৈতিক' জন ষ্টুৱার্ট ব্ৰেকিৰ এখন অতি বহুমূলীয়া গ্ৰন্থ। গ্ৰন্থখনৰ অসমীয়া অনুবাদ কৰে ডো প্ৰফুল্ল কটকীয়ে। পুথিখনক সৰ্বকালৰ সাংসারিক জ্ঞানৰ মেটমৰা ভৰ্বাল বুলি ক'ব পাৰি।

২১) 'জীৱনৰ ভাস্কৰ্য ..... 'মানুহ' গঢ়াৰ কমাৰশাল, অৱৰঞ্চতী দণ্ডিত লিখা এখনি বৰ মৰমলগা গ্ৰন্থ।

২২) 'জীৱনৰ উপহাৰ' সংকলন কৰিছে হোমেন বৰগোহাঞ্চিৰ আৰু গীতিমালিকা নেওগ এ। জীৱনৰ বিষয়ে অতি সুন্দৰ উপস্থাপন কৰিছে এইখন গ্ৰন্থত।

২৩) উইল ডুৰান্টৰ 'জীৱনৰ অৰ্থ সম্পর্কত'। অসমীয়া অনুবাদক ডো প্ৰফুল্ল কটকী। এইখনো এখন ভাল কিতাপ।

২৪) 'জীৱনৰ পৰা আমি কি বিচাৰোঁ' লেখক হোমেন বৰগোহাঞ্চিৰ। বৰ উপযোগী কিতাপ।

২৫) 'জীৱনৰ পৰা আমি কি বিচাৰোঁ, আৰহাম মাছলোৰ মনোবেজ়ণিক তত্ত্ব' সম্পর্কীয় গ্ৰন্থ।

২৬) 'জীৱনৰ পৰা মই কি শিকিলোঁ, গ্ৰন্থখনৰ সংকলন আৰু সম্পাদনা কৰিছে হোমেন বৰগোহাঞ্চিৰ আৰু জিলামণি ফুকনে।

আত্মজীরনী

আত্মজীরনী বুলি ক'লেই মনলৈ আহে নৱপ্রজন্মৰ বাবে
উপযোগী কেইবাখনো জীরনী গঢ়ৰ। তাৰভিতৰত পৃথিবীৰ
সকলো দেশৰ শ্ৰেষ্ঠ লেখকসকলৰ মাজত এজন টলষ্টয়ৰ
কথা। মানুহে জীৱনত কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিবলৈ
উচ্চাকাঙ্ক্ষা থকাটো বাঞ্ছনীয়। এই উচ্চাকাঙ্ক্ষাক বাস্তৱত
পৰিণত কৰিবলৈ তেওঁ বহতো গুণ আয়ত্ত কৰিব লাগিব।
ধৈৰ্য, অধ্যৰসায় একাগ্রতা, মনোবল আদি। কিন্তু সেইবোৰ
গুণতকৈ পৰিপাটিতি, পৰিস্কাৰ পৰিচ্ছন্নতা, চিন্তাৰ স্পষ্টতা,
নিজৰ বক্তব্য সাৱলীলভাৱে প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষমতা আৰু
শিষ্টাচাৰৰ গুৰুত্ব কোনো গুনেই কম নহয় গতিকে মহান
পণ্ডিতৰ আত্মজীরনীৰ পৰা মানুহৰ স্বভাৱত যে বহতো
গুণৰ সমাৱেশ ঘটোৱাৰ প্ৰয়োজন এই কথা টলষ্টয়ৰ জীৱনী
পঢ়িলেই গম পোৱা যায়। ইয়াৰোপি আন কেইবাখনো
আত্মজীরনীৰ নাম তলত উল্লেখ কৰা হৈছে।

২৭) 'মোৰ দেশ আৰু মোৰ মানুহ' পুন্যাদ্বা দালাই লাজ্বাৰ
আত্মজীরনী।

২৮) 'মোৰ সত্য অৰ্থেষণৰ কাহিনী' অসমীয়া অনুবাদক
ৰূপা বৰা।

২৯) 'জীৱন-জীৱন বৰ অনুপম - ডো নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈ।

৩০) 'মোৰ শৈশৱৰ মোৰ কৈশোৰ' - ভৱেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া।

৩১) 'Wing of Fire - ডো এ.পি.জে.আব্দুল কালামৰ
আত্মজীরনী। ইয়াত ডো কালামে জীৱনত সফলতা লাভ
কৰাৰ আগলৈকে জীৱনত ঘটা নানা উত্থান-পতন, বিভিন্ন
অভিজ্ঞতা এই গ্ৰন্থত দাঙি ধৰিবছে। গতিকে তেওঁৰ জীৱনৰ
আদৰ্শ গ্ৰহণ কৰি ছা৤-ছা৤ী সকলে কেনেদৰে ভৱিষ্যত
জীৱনৰ বাবে নিজক সাজু কৰি তুলিব পাৰে। তাৰ উৎকৃষ্ট
উদাহৰণ এই গ্ৰন্থখন।

উপন্যাস :

৩২) 'নৈ বৈ যায়' লীলা গঁগৈৰ এখনি উৎকৃষ্ট উপন্যাস।
উপন্যাস যদি মানৰ জীৱনৰ পৰিপূৰ্ণ প্ৰতিফলন হয়
তেনেহলে নৈ বৈ যায় 'উপন্যাসখনো তেনেখেৰণৰে এখনি
উপন্যাস। ইয়াত লীলা গঁগৈয়ে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ পূৰ্ণ
প্ৰতিচ্ছবিখন প্ৰতিফলন কৰিবছে। উপন্যাসখন অসমীয়া
সংস্কৃতিৰ ক্ষেত্ৰ সংস্কৃতৰ বুলিব পাৰি।

৩৩) 'মৌন গুঁঠ মুখৰ হাদয়' য়েচেদেৰজে ঠংচিৰ উপন্যাস।
অৰূপাচলৰ মানুহৰ তথা নগা জীৱনৰ কাহিনী ৰূপায়ণ কৰা
হৈছে।

৩৪) 'বৰদোৱানী' মণিকুন্তলা ভট্টাচাৰ্যৰ উপন্যাস। ইয়াত

কুবি শতিকাৰ নাৰীৰ চিন্তা মনন আৰু জীৱন ধাৰণাৰ উৎকৃষ্ট
প্ৰতিফলন দেখিবলৈ পোৱা যায়। এখনি ভাল সামাজিক
উপন্যাস।

৩৫) 'ইয়াৰোইঙ্গম' বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্যৰ উপন্যাস।
কিতাপখনৰ ভাষা, কাহিনী তথা সামগ্ৰিক অবয়বৰ এখনি
সুন্দৰ গ্ৰন্থ।

৩৬) 'দেওলাংখুই' বীতা চৌধুৰীৰ উপন্যাস। তিৰা
জনগোষ্ঠীৰ সম্পর্কে জানিবলৈ এইখন গ্ৰন্থ সৰ্বোত্তম।

৩৭) 'সোণ হৰিগৰ চেঁকুৰ' অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ এখনি
ধূমীয়া উপন্যাস। নৱপ্রজন্মৰ বাবে বিশেষভাৱে উপযোগী
এইখন কিতাপত স্বাধীনভাৱে মুক্তমনে আকাশত বিচৰণ
কৰাৰ উদাহৰণ আছে।

৩৮) 'অন্তৰীপ' ভৱেন্দ্ৰনাথ শইকীয়াৰ এগৰাকী নাৰীৰ
কাহিনীৰে শ্ৰেষ্ঠ উপন্যাস হ'ল অন্তৰীপ।

৩৯) 'নীল প্ৰজাপতী' অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰীৰ উপন্যাস।
ইয়াত মানুহে কৰা জীৱনৰ সংগ্ৰাম, সময়ৰ ওপৰত দিয়া
যুঁজ আদিৰ সম্পর্কে সুন্দৰকৈ উপস্থাপন কৰিবছে।

৪০) 'অঘৰী আঘাৰ কাহিনী' চৈৱদ আব্দুল মালিকৰ এখনি
সুন্দৰ উপন্যাস।

৪১) 'ছাংলট ফেংলা' উভৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ সাহিত্যৰ বিভিন্ন
কথা, সমাজৰ প্ৰতি দায়িত্ব কৰ্তব্যৰ উপস্থাপন কৰা পৰাগ
কুমাৰ চলিহাৰ অন্যতম এখনি সুন্দৰ উপন্যাস।

৪২) 'অনুৰাধাৰ দেশ' ফলীলুকুমাৰ দেৱচৌধুৰীৰ এখনি
ৰোমান্টিক কাহিনীৰ দেশ, উবিব্যাৰ অনুৰাধাৰ দেশত গৈ
ৰচনা কৰা এখন অন্য সুন্দৰ উপন্যাস।

৪৩) 'অসীমত যাৰ হেৰাল সীমা' কাঞ্জল বৰুৱাৰ এখনি
অতি মৰমৰ গ্ৰন্থ তথা জনপ্ৰিয় উপন্যাস য'ত পাঠকৰ মনৰ
কল্পনাৰ সীমাৰ পৰিধি ভাঙি লাভ কৰা কাহিনীৰে সুন্দৰ
উপন্যাস।

কবিতা পুঁথি :

৪৪) 'সুগন্ধি পথিলা' হীৱেণ ভট্টাচাৰ্যৰ কবিতাপুঁথি। সুন্দৰ
সুন্দৰ কবিতা কবিতা লগা বাছকবনীয়া শব্দ তথা কবিতাৰ
সমাৱেশ এইখনি কবিতা পুঁথি। য'ত উন্মুক্ত চিন্তা-চেতনাৰ
প্ৰয়োভৰে ৰোমান্টিচিজমৰ প্ৰকাশ ঘটিছে গ্ৰন্থখনে ইতিমধ্যে
বহুতো বাঁটা পাৰলৈও সম্ভব হৈছে।

৪৫) 'সঞ্চয়ন' অসমীয়া কবিৰ নিবাচিত সংকলন। পুঁথিখনৰ
সম্পাদক মহেশ্বৰ নেওগ।

৪৬) ডো কৰবী ডেকা হাজাৰিকাৰ কেইখনমান কবিতা
ছা৤-ছা৤ীৰ বাবে অতি উপযোগী। সেয়া হ'ল - 'সুবাসিত

এই যন্ত্রণা' 'মাটির পৰা মেঘলৈ, এমুঠি সোনালী তৰা' গানৰ
পাখি, চুলি নাবাঞ্জিবা যাঙ্গসেনী' ইত্যাদি

শিশু সাহিত্য :

৪৭) 'ব'দালি ব'দ একন দে'। লেখক হ'ল ভবেন্দ্রনাথ
শ্টাইকীয়া।

৪৮) 'উমলা ঘৰৰ পুথি' নৰকান্ত বৰুৱাৰ এখনি বৰ ভাল
শিশু পুথি।

৪৯) 'উমলা গীত' নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ এখনি উল্লেখযোগ্য
শিশুপুথি।

৫০) 'আখৰৰ বাখৰ' ধীৰেন্দ্ৰনাথ বৰুৱাৰ শিশু পুথি।

৫১) দেশ বিদেশৰ সাধু' কাশীনাথ বৰ্মনৰ শিশু পুথি।

৫২) 'সোণ তৰা' লীলা গাঁগেৰ শিশু পুথি।

৫৩) 'বংমনৰ কথা' আৰু মাখনৰ কুকুৰাপোৱালি'
এইকেইখন শিশু পুথিৰ লেখক হ'ল নৰকান্ত বৰুৱা।

গল্পপুথি :

৫৪) ভৱেন্দ্রনাথ শহীকীয়াৰ গল্প সংকলন : বৃন্দাবন, প্ৰহুৰ,
সেন্দুৰ, শৃংখল।

৫৫) লক্ষ্মীনন্দন বৰাৰ গল্প সংকলন : দৃষ্টিকৌপা, সেই সুৰে
উতলা, গোপন গধুলি, অচিন কইনা।

৫৬) অৰূপা পটঙ্গীয়া কলিতাৰ গল্প সংকলন : মিলেনিয়াৰ
সপোন, মৰিয়ম আষ্টিন অথবা হীৰা বৰুৱা

অভিধান :

৫৭) 'হেমকোষ' হেমচন্দ্ৰ বৰুৱাৰ অভিধান।

৫৮) চন্দ্ৰকান্ত অভিধান অসম সাহিত্য সভাই সংকলন আৰু
প্ৰকাশ কৰিছে এই অভিধান খন।

৫৯) আধুনিক অসমীয়া শব্দকোষ সুমন্ত চলিহাৰ দ্বাৰা
সংকলিত অসমীয়া ভাষাৰ অভিধান।

৬০) অসমীয়া জাতীয় অভিধান 'অসম জাতীয় প্ৰকাশ এ
প্ৰকাশ কৰা এইখন এখন সামুদায়িক অভিধান। ইয়াত
গোৱালপৰীয়া, কামৰূপী, দৰঢ়ী আৰু অসমীয়া ভাষাৰ
সকলোৰোৰ উপভাষা আৰু সিবোৰৰ ঠাল ঠেঁড়ুলিৰোৰ
শব্দবোৰে সংকলিত হৈছে।

৬১) বেজবৰুৱা অভিধান - ডিএগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ডো
কৰবী ডেকা হাজৰিকাৰ দ্বাৰা সংকলিত আৰু সম্পাদিত
এই বেজবৰুৱাৰ অভিধানখনত মুঠ ৪৯৪০ টা বেজবৰুৱাই
প্ৰয়োগ কৰা শব্দ সন্নিৰিষ্ট হৈছে।

সাধুকথাৰ পুথি :

সাধুকথা ই মানুহৰ কল্পনাৰ পৃথিৱীখন অতি বেছি
গভীৰ কৰি তোলে। কল্পনাৰ আশ্রয়তে মানুহে নতুন সৃষ্টিৰ

পথ উদ্ঘারন কৰে। মানুহ জীৱশ্ৰেষ্ঠ হোৱাৰ মূলতে মানুহৰ
চিন্তা কৰিব পৰা ক্ষমতা। মগজুৰ কৰিত আচৰণে মানুহক
শ্ৰেষ্ঠতম কৰি তোলে। গতিকে সাধুকথা বা সাধুকথাৰ পুথি
সকলো সময়ৰ বাবেই প্ৰাসংগিক হৈ থাকিব। শিশু অৱস্থাত
ল'ৰা-ছোৱালীক সাধুকথাৰ মাজেদি নীতি-নৈতিকতাৰ জ্ঞান
দিয়াৰ লগতে শিশুটিক কল্পনাৰ এনে এখন জগতৰ লগত
পৰিচয় কৰি দিয়া হয়। যিয়ে ভৱিষ্যত জীৱনত মানসিক
উৎকৰ্ষ সাধন কৰিব পাৰে। তেনেধৰণৰ কেইখনমান
সাধুকথাৰ পুথি তলত উল্লেখ কৰা হ'ল-

৬২) বুঢ়ী আইৰ সাধু - ৰসৰাজ লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ
অন্য সুন্দৰ এখনি সাধুকথাৰ পুথি। চিৰদিনৰ বাবে
প্ৰাসংগিকতা অৰ্জন কৰা এই পুথিখন কেৱল শিশুৰ বাবেই
নহয় সকলো লোকৰ বাবেই উপযোগী বুলি ক'ব পাৰি।

৬৩) লিও টলষ্টয়ৰ সাধু টলষ্টয়ৰ এখনি সুখপাঠ্য সাধুকথাৰ
পুথি।

৬৪) সাধুৰ সাতসৰী - জ্যোৎস্না দেৱীৰ এখনি শিশু
উপযোগী সাধুকথাৰ পুথি।

৬৫) হিতোপদেশ - মৃত্যুঞ্জয় বিদ্যালক্ষাৰৰ সাধুক পুথি।

৬৬) পঞ্চতন্ত্র

৬৭) বীৰবলৰ সাধু

৬৮) 'জাতকৰ সাধু'

ওপৰত উল্লেখ কৰা প্ৰহুবোৰ কেৱল মাত্ৰ সততে
পাৰ পৰা গ্ৰহণ এক নমুনাহে। এনেধৰণৰ বিভিন্ন বিষয়ৰ
জ্ঞান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে প্ৰাথমিক স্তৰত লাভ কৰিলে ভৱিষ্যত
জীৱনত গুণ্ঠ অধ্যয়ন অভ্যাসত পৰিণত হ'ব বুলি ক'ব পাৰি।
শ্ৰেষ্ঠত ইয়াকে ক'ব পাৰি আধুনিক যুগত কৃতকাৰ্যতা অৰ্জন
কৰা এটা প্ৰধান সঁজলি হ'ল কিতাপ। এই কিতাপে উৱতিৰ
প্ৰধান আহিলা জ্ঞান আহৰণ কৰাত সহায় কৰে। বৰ্তমান
যান্ত্ৰিক যুগত মানুহৰ আজৰি সময় অনেক গুনে বৃদ্ধি
পাইছে। গতিকে আজৰি সময় কেনেকৈ কটোৱা যায় সেই
প্ৰশ্নাও আগতকৈ বেছি জটিল হৈ আহিছে। ধনী-দৰিদ্ৰ
নিৰ্বিশেষে সকলো মানুহেই লাভদায়ক ভাবে আজৰি
সময়খনি ব্যৱহাৰ কৰিব পৰাৰ এটা সহজ উপায় হ'ল
ভাল কিতাপ পঢ়া। কিতাপে মানুহক কু-সঙ্গ আৰু কু-কৰ্মৰ
পৰা বক্ষা কৰাৰ উপৰি ই মানুহক মানসিক অৱসাদৰ পৰা
বক্ষা কৰে। ই মানুহক সঙ্গ দিয়ে, শিক্ষা দিয়ে, আনন্দ দিয়ে।
যি মানুহক এবাৰ কিতাপৰ নিচাই পাইছে তেওঁক আন
একো নিচাই টলাৰ নোৱাৰে।

নারীত্ব আৰু নারীবাদ

হোমেন গঁগে

দৰাচলতে পৃথিৰীৰ মুদ্ৰাবোৰত দুই পিঠিবে জুধি চোৱাৰ প্ৰণতা মানৱ সভ্যতাৰ ইতিহাসত দেখি অহা হয়, আৰু নারীয়ে চিংকাৰ কৰি মুৰা হৃদয়ৰ আগণন ফুলিবোৰ জোৱা টাপলি মাৰি পৃথিৰীৰ গঢ়া এজাক মালালৈ সুঁৱাৰৰ আৰ্তনাদে পৃথিৰীত এক পৰম্পৰা গঢ়ি তুলিলে।

নারী মানে শাৰী-শাৰীকৈ কাটি শণিত কোনো অভিসন্ধিত যুগৰ উথান-পতনৰ ইউৰেকা।

আমি কিদৰে ভাবো

ব'দ মানে নিৰপেক্ষতাৰ ব'হ নহয়

সাগৰ মানে গভীৰতাৰ নীলা কিঞ্চা ড'লফিনৰ ফিচা

উৰণ আকাশ নহয়।

আমি এনেকৈয়ো ভাবো নি যে নারী মানে সমাধিৰ নিষিদ্ধ কোনো অস্তুশ্য আঙ্গী পথিলা ভিজা ঘোড়শোপচাৰৰ অবাচ্য বশ্যতাৰ সহজ বাক্য।

যদি এয়াও নারী নহয় বুলি আপুনি ভাবে, তেন্তে নারী মানে কিন্তু

অভিশপ্ত সমাজৰ সপ্তৰ্কাত্তিক বিয়পি সবি অহা ফাণুনৰ অৱহেলিত মাত্ৰ একো একেজনী নারীৰ শৰ?

প্ৰকৃততে নারীৰ ইয়াৰ কোনো এটা ধাৰণাৰ সৈতে মিতিৰালি নাই।

আমি পেশীবহুল অভিলিপ্তাৰ তৰংগত তুংগত ইচ্ছাৰ বেদখল পাহাৰৰ চূড়া নতুবা স্থালনৰ চৌ চাই হতবাক হওঁ, মুকাবধিৰ ত্ৰ্যা।

সেয়ে নারীত্বৰ ক্লিষ্ট দেহত সংগ্রামৰ সতেজ পতাকাখন চিৰহৰিং বঙ্গেৰে অংকিত কৰি দিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে।

পৃথিৰীত বিয়পি পৰা এক মুদ্ৰাৰ দুইপিঠি তত্ত্বই ইতিমধ্যে মানুহে সততে আঁতবি থাকি ভাল গোৱা ভাবসাম্যতাৰ সংশয়ে নারীবাদ বনাম ডাৰউইনৰ ‘Survival of the fittest’ প্ৰকৃতিত কিশলয় এজনী দিপলিপ নারীৰ জন্ম হৈছে আৰু কৰ্পাস্তৰৰ সাধিনী হৈ আহিছে।

প্ৰতিনিধিৰ দ্বাৰা কম্পিত পৰিপক্ষ কঠ বাগৰি আহে

“নারী নারীত্ৰ

সংগ্রাম আবিৰত...”

(মালালা ইউসুফজাই শাস্তিৰ নোবেল বঁটা বিজয়ী মহীয়সী নারী)

উচ্চল যৌবন আৰু জীৱনৰ

শ্ৰেষ্ঠী গণ্গা,
ষষ্ঠ শান্মাসিক

(১)

তাৰ ধাৰিত সময়বোৰ

আৰু জীৱনৰ এখিলা নতুন পৃষ্ঠা
লিখি অহা পৃষ্ঠাটোত ছাগে বহু যুগ বৈ গ'ল
বহু লিখিব লগা কথা বৈ গ'ল
ভাষাৰ দৈন্য সেতু ?
হয়তো নহয়
এজাক উচ্চল যৌবনৰ মাজত
হৈবাই যোৱাৰ মাদকতা।

(২)

ভাৰি থোৱাৰ দৰে হয়তো
ভৰি মণিৰল পৃষ্ঠাটো
এয়া আক্ষেপ বা হৃমুনিয়াহ নহয়।
মই আপোনাক আগেয়ে কৈছো
এজাক উচ্চল যৌবন
আৰু
তাৰ মাজত হৈবাই যোৱাৰ মাদকতা।।

(৩)

অহ মই পাইছো এখিলা নতুন পৃষ্ঠাৰ আৰম্ভণি এয়া
স্মৃতিবোৰ টোপোলা বাঞ্ছিছো
কালীলৈ আমি প্ৰত্যেকে যাত্ৰা কৰিম
ষ্টেচনৰ পৰাই ভিন্ন বেলগাড়ীত
চিনাকী মুখবোৰ লাহে লাহে অচিনাকী যেন হৈ পৰিব
স্বার্থপৰ যেন লাগিব।
আচলতে সময় স্বার্থপৰ

(৪)

পৰিয়ালৰ দায়িত্ব আৰু সাংসাৰিক জীৱনৰ দৈনন্দিনতা
তাপলিমৰা জীৱনটোত আকৌ সোমায় পৰিলো
২০ বছৰৰ পাছত পুনৰ পৃষ্ঠা ৰোমন্তন আৰম্ভ হৈছে

বাৰে বাৰে মনত পেলাই অতীতবোৰলৈ বজাৰলৈ আহোতে
যাওতে চকুত পৰা সেই কলেজীয়া ল'বাৰ জাকটোৱে
এজাক উচ্চল যৌবন আৰু আমিবোৰ
তাৰ জীৱনৰ এখিলা নতুন পৃষ্ঠা
লিখি অহা পৃষ্ঠাটোত ছাগে বহু খুদ বৈ গ'ল
বহু লিখিব লগা কথা বৈ গ'ল
ভাষাৰে দৈন্য সেনু ?

হয়টো নহয়

এজাক উচ্চল যৌবনৰ মাজত
হৈবাই যোৱাৰ মাদকতা
ভাৰি থোৱাৰ দৰে হয়তো
ভৰি নপৰিল পৃষ্ঠাটো
এয়া আক্ষেপ বা হৃমুনিয়াহ নহয়।
মই আপোনাক আগেয়ে কৈছো
এজাক উচ্চল যৌবন
আৰু আমিবোৰ

(৫)

চলিছ বছৰৰ মাজটো
এইজাক যৌবনেই মুখ্য চৰিত
মোৰ জীৱনৰ কিতাপখনৰ বোমাধ্বকৰ পৃষ্ঠাবোৰ
আপুনি যদি ইচ্ছা কৰে
চকু ফুৰাই চাব পাৰে
যদি এতিয়াও আপুনি ভাবিছে
মোৰ জীৱন ব্যৰ্থ নি
হয়তো এতিয়া আপোনাক মই ক'ব পাৰিম
“এয়া ভাষাৰে দৈন্য সেতু
মই আপোনাক বুজাব পৰা নাই
এইজাক যৌবনৰ গুৰুত্ব
মোৰ জীৱনত।।

ফাণ

এ পুজান্বী চেতিয়া
অসমীয়া বিভাগ
ষষ্ঠ শাস্ত্রাসিক

মোক বলিয়া নকৰিবি ফাণ
তোৰ উতনুৱা বতাহ ছাটিয়ে
মোৰ মন বিচলিত কৰি নিছে।
ফাণ বুলিলে মই এন্যে বলিয়া
তাতে তোৰ উতনুৱা বতাহছাটিয়ে
মোক চঞ্চল কৰি তুলিছে।
কল্পনাত উটি ভাঁহি ফুৰা
মোৰ মনতো উৰা মাৰিছে
তেওঁৰ কাষলৈ
মই জানো তোৰ স'ত্তে উৰিব পাৰিম?
পাৰিমজানো তোৰ বাড়লি বতাহজাকৰ ঢোত
মোৰ দৰে তেওঁকো
মোৰ প্ৰেমত বিলীন কৰাবলৈ?
লঠতা শিমলুত ফুল ফুলোৱাৰ দৰে
পাৰিবিনে তেওঁৰ মনত
মোৰ বাবে বীজ সিঁচিবলৈ?
মোক নিৰাশা নকৰিবি ফাণ
তোৰ অবিহনে মই যে দিশহাৰা পক্ষী

জ্ঞানপীঠ কবি নীলমণি ফুকন

শ্রেষ্ঠজ্ঞানী দূরবী
ষষ্ঠ শামাসিক অসমীয়া বিভাগ

নিজস্ব সাধনারে অসমীয়া কবিতাক সমৃদ্ধ কৰা কাব্য জগতৰ ভোটা তৰু সদৃশ এজন ব্যক্তি হ'ল নীলমণি ফুকন, কবিতাৰ বাবে সমগ্ৰ জীৱন উচ্চ্চাৰণ কৰা অসমীয়া কবিতাৰ এটা উজ্জ্বল নক্ষত্র নীলমণি ফুকনৰ কবিতাক বাদ দি আধুনিক অসমীয়া কবিতা কেতিয়াও সম্পূর্ণ হ'ব নোৱাৰে। নিজস্ব অভিজ্ঞতা, স্মৃতি আৰু স্বপ্নৰ সমাহাৰেৰে সমৃদ্ধ নীলমণি ফুকনৰ প্রতিটো কবিতাৰ প্ৰকাশৰ ভংগী তথা বিষয়বস্তু প্ৰতি পাঠক সমাজ আকৃষ্ট হয়। অত্যন্ত ইল্লিয় সচেতন, সংবেদশীলতাৰ পৰিচয় দিয়া কবি নীলমণি ফুকনৰ কবিতাত সংযোগ হৈ থাকে ঐতিহ্য আৰু প্ৰম্পৰা।

১৯৩৩ চনৰ ১০ চেপ্টেম্বৰত জন্ম লাভ কৰা নীলমণি ফুকনে ১৯৫০ চনৰ পৰাই কবিতা লিখিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল, তেখেতৰ কবিতা সংকলন হ'ল সূৰ্য হেনো নামি আহে এই নদীয়োদি, ১৯৫৩ নিৰ্জনতাৰ শব্দ ১৯৬৫ আৰু কি মৈ শব্দ ১৯৬৮ 'ফুলি থকা সূর্যমুখী ফুলটোৰ ফালে ১৯৭১ 'কাইট গোলাপ আৰু কাইট ১৯৭৫ গোলাপী জামুৰ লঘ' ১৯৭৭, 'কবিতা ১৯৮১, 'ন্তৰতা পৃথিৰী ১৯৮৫, অলপ আগত আমি কি পঢ়িছিলো' ২০০৩, সম্পূর্ণ কবিতা ২০০৩ নীলমণি ফুকন বচনাৱলী ২০১২ ইয়াৰ ভিতৰত ১৯৮০ চনত প্ৰকাশিত কবিতা পুঁথিৰ বাবে ১৯৮১ চনত সাহিত্য অকাডেমী বঁটা অৰ্জন কৰিছিল। অন্যহাতে ১৯৭৭ চনত প্ৰকাশিত 'কাইট গোলাপ আৰু কাইট, কাব্য গ্ৰন্থৰ বাবে অসম প্ৰকাশন পৰিয়দ বঁটা ১৯৯৭ চনত অসম উপত্যকা সাহিত্য বঁটা আৰু কমল কুমাৰী বঁটাৰ লাভ কৰিছিল।

অসমীয়া কবিতাক নব্য বাপেৰে সমৃদ্ধ কৰা কবি হ'ল নীলমণি ফুকন। প্ৰতীক আৰু চিৰকলি নিৰ্মাণৰ সিদ্ধহস্ত এইগৰাকী কবিয়ে জাপানী হাইকু আৰু টংকু স্পেনীছ কবি ফেডাৰিকা পথিয়া লকা আৰু ফৰাচী প্ৰতিকবাদী আন্দোলনৰ প্ৰভাৱেৰে তেওঁ কবিতাক সমৃদ্ধ কৰিছে।

সৌন্দৰ্য বোধ, প্ৰেম, দুঃস্মৰণ, মৃত্যু চেতনা, ল'ৰালিৰ ধূসৰ স্মৃতি, প্ৰতিকী বাঞ্ছনা হ'ল নীলমণি ফুকনৰ কবিতাৰ অন্যতম বৈশিষ্ট্য, কম শব্দেৰে অসমীয়া ভাষাৰ সুন্দৰ ব্যৱহাৰেৰে তেওঁ কবিতাক ন- ৰূপ প্ৰদান কৰে। ইয়াৰ উপৰি বিষয়ৰ ব্যাপ্তি আৰু গভীৰতা, প্ৰতীকবাদৰ সফল প্ৰয়োগৰ লগতে চিৰকলিৰ সঠিক ব্যৱহাৰৰ জৰিয়তে অসমীয়া কবিতাক সমৃদ্ধ কৰা নীলমণি ফুকনৰ কবিতাত অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰকাশিক শক্তিৰ বৈচিত্ৰময় ৰূপ পৰিলক্ষিত হয়। কবিতাৰ সমৃদ্ধি আৰু উন্নৰণৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে অবিহণা যোগোৱা নীলমণি ফুকনে আধুনিক অসমীয়া কবিতাত চিৰকলাৰ সম্পৰ্ক স্থাপন উদ্বিদ্ধ জগত লোক জীৱনৰ কলা কৃষ্টিৰ উপজীৱন সফলভাৱে ৰূপদান কৰি স্বীকীয়তাৰ স্বাক্ষৰ বহন কৰিছে। অসমৰ বোকা পানীৰ সজল ৰূপটি বিভিন্ন ৰূপত কবিতাৰ মাজেৰে পৰিস্ফুত কৰা নীলমণি ফুকন হ'ল অসমীয়া কাব্য তথা সাহিত্য জগতৰ এজন পুৰোধা ব্যক্তি। শেহতীয়া ভাৱে অসম কবি তথা সাহিত্যিক নীলমণি ফুকনে সৰ্বোচ্চ ভাৰতীয় সাহিত্য বঁটা জ্ঞানপীট বঁটা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। এই ৫৬ সংখ্যক জ্ঞানপীট বঁটা লাভ কৰিবলৈ কবি নীলমণি ফুকনে আগবঢ়োৱা ভাষণ ৰাজি হল ১১ এপ্ৰিল ২০২২ হে মোৰ সপোনৰ সূৰ্যৰ মানুহ জয় জয়তে সমৰেত সুধীসমাজৰ ওচৰত মূৰ দোৱাইছোঁ। নমস্কাৰ জনাইছোঁ। ২০২১ বৰ্ষৰ জ্ঞানপীট সন্মান এই ব্যক্তিলৈ আগবঢ়োৱা হৈছে ই এক অসামান্য মানবিশিষ্ট বঁটা মোৰ কবিতাৰ বাবে এয়া এক ওখ খাপৰ স্বীকৃতি। অসমীয়া ভাষাত কবিতা লিখা কৰি এজনলৈ এই সন্মান আগবঢ়োৱা মানসেৰে জ্ঞানপীট সমিতিয়ে মোৰ নাম বিবেচনা কৰাত মই ভাল পাইছোঁ, সুখী হৈছোঁ। সমিতিৰ লগত মুক্ত হৈ থকা সকলোকে ধন্যবাদ জনোৱাৰ লগতে অসমৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী প্ৰমুখ্যে অসম চৰকাৰক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। চাৰিওপিনী

হিংসা নির্বিচার নির্মম নিয়াটিন নিপীড়ণ হত্যার খবরের লগতে মিল নোখোৱা খবৰ এইটো ধৰ্মান্ধৰ উন্মাদনা কাজনীতিৰ দুৰ্ভাগ্যন দিনে দিনে বাঢ়ি অহা পৰিৱেশ প্ৰদুষণ অনিশ্চিয়তা দৌৰা-দৌৰি ভয়ৰ মাজত মোলৈ অহা এই ভাল খবৰটোৱে মুকলিকৈ উশাহ লব পাৰিছেনে? চকিষ্টান নামৰ অধ্যাত গাওঁখনৰ এমূৰত থকা হাৰিখনৰ পৰা হাতৰ মুঠিত জোনকী এটা লৈ তাহানিটে গুৱাহাটী ওলাইছিলোহি, অন্তৰত বিষয় এক সেউজীয়া স্তৰকতা সোগাৰৰ অকৰমান সোগহালধীয়া লৈ গেজেপণিৰ হাবি এখনৰ পৰা ওলাই আহিছিলোঁ নেহেৰিটিঙুৰ শিৰদৌল, দেওপাহাৰৰ শিলামুৰ্তিবোৰ আৰু আমাৰ গাঁৱৰ কাষেৰে বৈ যোৱা গেলাবিল নামৰ বৰপহী নৈখনে মোৰ মন থাণ প্ৰবাহিত কৰিব নৰখা হ'লে মই আজিৰ এই ঠাই ওলাব নোৱাৰিলোহেঁতেন সি খাটাং, তাৰ লগতে আছে এই চুটি ভাষণত নামোল্লেখ কৰিব নোৱাৰা মোৰ পুথিৰ প্ৰকাশসকল আলোচনীৰ সম্পাদক সকল, ঘৰখন পৰিয়ালৰ সদৌটিকে ধৰি অসংখ্য শুভানুবাগী, অনুবাগীৰ মৰম ভালপোৱাৰ আৰু পুজনীয় পিত্ৰ-মাতৃৰ লগতে জ্যেষ্ঠ জনৰ আশীৰ্বাদ জৰোশ্বাভ চিফাৰ্টৰ এফাকি কৰিব তাৰ প্ৰতিধৰনি কণ্ঠ পৃথিবীৰ কেইবা নিযুত কৰিব মাজত মই মাত্ৰ কেইটামান কৰিবাহে যোগ দিছোঁ উইচিবিঙ্গাৰ মাততকৈ তাত বেছি জ্ঞানগৰ্ভ কথা আকো নাই। চহৰত সুদীৰ্ঘকাল কটোৱাৰ পিছতো স্মৃতি-স্মৃতি, বিষাদ আনন্দ হৈ সেই গাওঁখনেই অজস্র কথা সুৰ-গঞ্চ-কণ্ঠ দিন আৰু বাতিৰ বহস্যময় দৃশ্য হৈ আজিও প্ৰতিনিয়ত মোৰ মন হৃদয় আৰু ক঳নাক বা আলোকিত কৰি বাখিছে। গাওঁখনৰ কাষেদি বৈ যোৱা বৰ্বাৰ শীতৰ নৈখনৰ পাৰত থিয় হৈ আজিও যেন দূৰ দিগন্তলৈ চাইছোঁ আবেলি উৰি যোৱা চৰাইজাকৰ ফাললৈ। ওখ ওখ গছবোৰৰ ওপৰলৈ হাত মেলি দিছোঁ লৈ-সাগৰ অৰুণ্যাদি পৰ্বত-পাহাৰ মৰুভূমি পাৰ হৈ কৰবাৰ মানুহ গৈ কোন সুদুৰত ওলাইছোঁগৈ। কোনোৰা জনমৰ সুহাদ বুলি ইজনৰ পাছত সিজনক আকোৱালি লৈছোঁ নিজকে পাহৰি গৈছোঁ, আকো নতুনকৈ নিজকে বিচাৰি পাইছোঁ চিৰকালৰ মানুহৰ অমিত শক্তি আশা - আকাঙ্ক্ষা জয়-পৰাজয়ৰ গৌৰৱ-আনন্দ-গ্লানি যন্ত্ৰণাৰ অংশীদাৰ হৈছোঁ যেতিয়া পৃথিবীৰ সৰ্বত্র মানুহ আছে জড় জীৱন্ত বস্তুবোৰ আছে জুই-পানী আছে হাঁহি আৰু চকুলোৰ জোন বেলি তৰাবোৰ অনন্ত কাল ধৰি একেখন আকাশতে জুলি আছে। চি জি যুঙে এবাৰ কৈছিল - আধুনিক মানুহে এটা আঘা

বিচাৰি ফুৰিছে। আমাৰ বিশ্বাস, কৰিতাৰ মাজেৰেই আধুনিক মানুহে এদিন কেই আমাৰ সন্ধান পাৰ, সন্ধান পাৰ এখন প্ৰেমৰ পৃথিবীৰ নতুন আধ্যাত্মিক প্ৰফুল্যৰ সৰ্বাত্মক এটা মানৱিক যুগৰ, কৰিতা ভাষা শিল্প জীৱন শিল্পও, সমাজবোধ আৰু ইতিহাসবোধৰ পৰাৰ উৎসাৰিত হয় কৰিতাৰ ভাষা। কিন্তু শেষত এই ভাষাৰো বন্ধন ছিঞ্চি কৰিতাই বিচাৰে অন্তৰীন ব্যাপ্তি মানুহৰ তেজত মঙ্গলত্বতাহত আকাশত লিথিছোনে এনে এটা কৰিতা বি বচনাতীত আবাদ আনন্দ ৰূপ অমৃত নীল নিসাদি উঠা হংকাৰ যি জীৱনত প্ৰতিকল্প য'ত কালাতীত মহাজীৱনৰ ধৰনিসৰ্বস্ব কৰপময় গন্ধময় বৰ্ণময় বাণী লোকৰ সংগীত হৈ বাজি উঠিছে গুজৰি গুমৰি মৰিছে বছ প্ৰস্তুতি আৰু প্ৰতিক্রিয়াৰ পিছত পাওঁ এটা তম্ময়ৰ মুহূৰ্ত। লিখো এটা কৰিতা বা অকৰিতা তাৰ পাছত আকো সেই অতৃপ্তি, কেই ব্যৰ্থতাৰ ক্লেশ আৰু যন্ত্ৰণা আকো সেই বৈ থকা আৰু সেই এজাক বৰষুণলৈ বাট চাই থকা মানুহক মানুহ কৰাই সকলো কলাৰ লক্ষ্য কৰিতাৰো মানুহক সৃজনশক্তি উপলব্ধি শক্তি মংগলবোধক উদ্বেক কৰা বোধ অনুভূতিক জীৱাল, তেজাল, ধাৰাল কৰা মানুহক সৃজনশীল চৈতন্যক সম্প্ৰসাৰিত কৰা মানুহক দ্ৰষ্টা কৰা শ্ৰষ্টা কৰা। পৃথিবীৰ সকলো কৰিবেই কন্ডেৰত বাকা বাবে পৃথিবীৰ সকলো মানুহেই কৰি হওক, বিশ্ৰোহী হওক প্ৰেমিক হওক। জীৱনৰ অবশ্য কৰণৰ সাধনাই কৰিব সাধনা আৰু কৰিতা -প্ৰেম, শক্তি, শান্তি, ঐক্য সৌন্দৰ্যত আৰু সৃজনশীলতাক মানুহৰ অটল আছা, এই কাৰণেই ই অক্ষয় আৰু অনন্ত। প্ৰতিটো কৰিতাই এটা মানৱিক মুহূৰ্ত যি আনন্দ বেদনাৰ, শেষ হয় চেতনাৰ লিঙ্গুলি উজ্জীৱনৰ, কৰিতা মান-তাৰ কৰ্ণস্বৰ, কাণ পাতিলৈই প্ৰতিজনে নিজৰ মনৰ নিজানত শুনিবলৈ পাৰ পুৱা সন্ধাৰ সত্য আৰু সৌন্দৰ্যৰ সেই আৱহান বাগমালা। সাৰ্থক কৰিতা এটা পঢ়িলৈ বা শুনিলৈ আমি নিজকে পাওঁ আনকো পাওঁ ইহা দেখো কল্পা দেখো জীৱন্ত জড় বস্তুবোৰক নিজৰ মাজত দেখো কৰবাত নিজকে এৰিহৈ কাৰোবাক বিচাৰি কৰবালৈ শুচি যাওঁ। বিশ্ব প্ৰকৃতি আৰু জীৱনৰ বহস্যৰ লগত জনা নজনাকৈ আমাৰ এটা সম্পৰ্ক হয়। নিজৰ কল্পনা আৰু বোধ অনুভূতিৰে মানুহৰ অস্তিত্ব অস্তিত্বৰ যন্ত্ৰণা, সত্য অসত্যক অতীত বৰ্তমান আৰু ভাৰিয়তক জীৱনৰ পূৰ্ণতা অপূৰ্ণতাক জনা নজনাক অনুভূত উপলব্ধি কৰোঁ। ব্যক্তিমন সাৰ্বজনীন মনৰ লগত কাল শ্ৰোত আৰু ইতিহাসৰ লগত অধিত হয়। কৰি মাত্ৰেই তেওঁ এজন

সর্বপ্রাণরন্দী প্রেমিক বিদ্রোহী মানবাবাদী মানুহৰ বৈত্রী-সমতাৰোধক শক্তি ঐক্য আৰু মানুহৰ ভৱিষ্যতত বিশ্বাসী। পৃথিবীৰ সকলো কবিয়েই বাঞ্ছা কৰে সৰ্বত্র শোষণ পীৱনৰ অন্ত হওক ভাতৃঘাতী আত্মাতী সংঘাত, সংঘৰ্ষ যুদ্ধ বিগ্রহ, বক্রপাতৰ অন্ত হওক, মানুহৰ মানুহলৈ ভয় নোহোৱা হওক। পৃথিবীৰ প্রতিজন মানুহৰ মাজত বিচাৰি পাওক চিৰকালৰ মুহূৰ্তই হওক একোটা মানবিক মুহূৰ্ত একোটা আধ্যাত্মিক মুহূৰ্ত। হাঁ জঁপল কাইৰ এফাঁকি কথাৰ প্রতিধ্বনি কৰি কওঁ কবিতা মাটিৰ চাকি, কবিৰ হাতত থকা এই মাটিৰ চাকিটিৰ পোহৰেই আজিৰ এই পৰিস্থিতিত যথেষ্টনে যথেষ্ট যদি মানুহে কেৱল মনত বাখে মাটিক, প্ৰথ্যাত সমালোকে চি এম বাওৰাৰ কথাৰ সুৰক্ষ কওঁ মোৰ প্রতিটো কবিতা সভ্যতাৰ বাটোৰে আহি থকা আধুনিক মানুহৰ মনৰ বিকাশ উন্মুখ এটা এটা নবীন খোজহে মাথোন। মানুহ, মানুহ, মানুহ, মানুহ মোৰ সপোনৰ সূৰ্যৰ মানুহ মোৰ অপৰ অগাধ তালৈ আস্থাৰ থলী তাৰ পিছতো মোৰ মনলৈ এই ভাৱ আহে আপুনি কবিতা পঢ়েন। নিচেই কম সংখ্যক মানুহেহে কবিতা পঢ়ে আৰু কাটিং কোনোৱাজনহে কবিতাৰ দ্বাৰা সামান্য প্ৰভাৱিত হয়। মানুহ য'তেই আচে তাতেই জড় জীৱন্ত বস্তুবোৰ আছে, তাতেই কবিতা আছে জীৱাই থকাটোৱেই কবিতা। জীৱনেই কবিতা। কেৱল মানুহৰেই গান আছে। মানুহৰেই আছে এটা চিন্তাশীল আবেগিক ভাৱ জীৱন এটা বৃহত্ত জীৱন। মানুহৰ অন্তৰাত্মাৰ ব্যাকুলতাৰ অন্ত নাই। মানুহেই কেৱল কল্পনা আৰু সৃজনশক্তিৰ অধিকাৰী। এই কল্পনাই জ্ঞান আৰু সৃজনশীল চৈতন্যই পোহৰ সৃজনশীল চৈতন্যৰ সমৃদ্ধি আৰু ব্যাপ্তিতেই মৰণশীল মানুহৰ শৌর্য আৰু মনুষ্যত্বৰ গৌৰৱ।

আহক কবিতা পঢ়ে। কবিতাই অমৃত মৰি অভয়, পাৰাপাৰহীন প্ৰেমৰ মাজত অনাবিল সৌন্দৰ্যৰ মাজত নগ্ন হওঁক, মগ্ন হওক, সৰু হওঁক - মুক্তি কৰক মন আৰু হৃদয়ক আৰু আপুনি নিজেই হৈ উঠক এটা কবিতা। আপুনিও এটা শুভকৰ্তাৰ কাৰণে বৈ আছে, মানৱতাৰ মুহূৰ্তবোৰৰ কাৰণে আহক উপলক্ষি কৰোঁ অনিবচনীয় এক আনন্দ আৰু বেদনাক, যি আনন্দৰ বেদনাৰ শেষ হয় চেতনাৰ নিষ্ঠক বোধনত। আহক অনুভৱ কৰোঁ- মনৰ ভিতৰত বঙ্গ হালধীয়া ফুলবোৰ ফুলি উঠা, এটা শঙ্খৰ ভিতৰত এটা শঙ্খ বাজি উঠা, অনুভৱ কৰোঁ- মানুহ মুক্তি, জীৱন সুন্দৰ, জুই সুন্দৰ, পানী সুন্দৰ, টিপিচি চৰাইটা সুন্দৰ, সুন্দৰ মানুহৰ মৃত্যু।

মই এক অসমীয়া, মোৰ কবিতাৰ ভাষা অসমীয়া, তাৰ মাজেভৈ মই বিশ্বমন, হৃদয় আৰু প্ৰাণৰ সৈতে মুক্তি হৈ থাকোঁ। দেশ, কাল, ভাষাৰ সীমা চৰাই গৈ পোৱা মুকুতিৰ স্থিক্ষ আনন্দত লাগিত মোৰ কল্পনা। অসমৰ বিলদীয়া প্ৰকৃতিৰ মোৰ কল্পনাক প্ৰাণৰস্ত কৰি বাখে। ইয়াৰ পাহাৰ ভৈয়ামৰ মাটি, শইচৰ সেউজ সোগালীয়ে মোৰ সংবেদনত জোঁৱাৰ তুলি থাকে অনবৰতে, ইয়াৰ কলৰৱমুখৰ নৈবোৰৰ সৌন্দৰ্য মাধুৰ্য, নৈ পাৰৰ ছোৱালীহিঁতৰ ক্ষেত্ৰে জেউতীয়ে মোৰ সৃজনশীল মনটোক নিয়ত আলোড়িত কৰি বাখে। মোলৈ অহা অতিকে সন্মানজনক জ্ঞানপীঠ বঁটা এই সকলোৱে লগত মই ভগাই লবলৈ পাই পুলকিত হৈছোঁ, শেষত পুনৰবাব সমবেতে সুধী সমাজক কৃতজ্ঞতা জনাই মোৰ দোৱাইছো, সেৱা জনাইছো। ধন্যবাদ

ৰূপকোৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা

অনুপম শইকীয়া
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ
বন্ধ যান্মাসিক

সুন্দৰ যে ফুলাক মন্ত্ৰ
আহোৱাৰি মাতে
সেয়েহে আজি ইমান ফুল
প্ৰভাতে প্ৰভাতে।

জ্যোতিৰ জেউতিয়ে যিগৰাকী ব্যক্তিয়ে অসম
মাতৃৰ বাবে বহুণীয়া সাহিত্য সংস্কৃতিক মণিকোঠা মেটমৰা
কৰি খৈ গৈছে তেওঁৰেই হৈছে ৰাপকোৱৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ
আগৰবালা। তেওঁ একাধাৰে গীতিকাৰ, সুৰকাৰ নাট্যকাৰ,
কবি, স্থাপত্যবিদ নৃত্যবিদ, চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাতাৰ উপৰিও
এগৰাকী প্ৰকৃত বিপ্লবী নেতা আছিল। মাত্ৰ আঠচলিশ
বছৰীয়া জীৱন কালতেই তেওঁ প্ৰমাণ কৰিছিল তেওঁৰ
ব্যক্তিত্ব। মহাপুৰুষ শ্ৰীমত শংকৰদেৱৰ পিছতেই
দ্বিতীয়গৰাকী জাতি নিৰ্মাতা হিচাপে পৰিচয় লাভ কৰিছিল
জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰবালাই।

১৯০৩ চনত ১৭ জুনত ডিউগড়ৰ মদাৰীহাট
মৌজাৰ তামুলপুৰ চাহ বাগিছাত জ্যোতিপ্ৰসাদৰ জন্ম হয়।
দেউতাক পৰমানন্দ আগৰবালা আৰু মাক কিৰণময়ী।
তেওঁলোকৰ আদি পুৰুষ বাজস্থানৰ আছিল। দেউতাকে
সুন্দৰ বেহেলা বজাইছিল আৰু মাকে সুৱাদী কঠেৰে
আইনাম, বিয়ানাম নিচুকণিগীত গাইছিল, যিবোৰে
জ্যোতিপ্ৰসাদক সংস্কৃতিৰ এই দিশটোত প্ৰভাৱিত কৰিছিল।
জ্যোতিপ্ৰসাদে প্ৰথমে তেজপুৰত আৰু পিছত ডিউগড়ত
স্কুলীয়া শিক্ষা গ্ৰহণ কৰিছিল। পুনৰ তেজপুৰলৈ গৈ ১৯২১
চনত তাৰ জাতীয় বিদ্যাপীঠৰ পৰা প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত
উত্তীৰ্ণ হয়।

১৯২৬ চনত উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে জ্যোতিপ্ৰসাদ
বিলাতলৈ যায়। এডিনবৰা বিশ্বদ্যালয়ত নাম ভৰ্তি কৰিছিল
যদিও সেই পাঠ্যক্ৰমত তেওঁৰ মন নবাহিল। সেয়ে লণ্ডনত
তেওঁ চলচ্চিত্ৰৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰি জামানীলৈ যায়।
হিমাংশু ৰায়ৰ তত্ত্বাবধানত চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণৰ কাম শিকি
১৯৩০ চনত স্বদেশলৈ ঘূৰি আহে। সেই সময়ত অসমত
স্বাধীনতা আন্দোলনৰ ভৱপক সময়। মহাঞ্চা গান্ধীৰ বাণীৰে
উদুৰ হৈ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ অন্তৰতো দেশ প্ৰেমৰ অগণি জুলি
উঠিল। বিপ্লবীসুৰীয়া গীতেৰে জ্যোতিপ্ৰসাদে অসমীয়া
মানুহৰ অন্তৰত দেশপ্ৰেমৰ ভাৱ গভীৰ কৰি তুলিলে।
লুইতৰ পাৰৰে আমি ডেকা লৰা
মৰিবলৈ ভয় নাই

আমি আগে বাঢ়ি, ডিঙি পাতি পাতি
তেজেৰে বলিশাল যামে বোলায়।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ বিপ্লবী সত্ত্বাক দমন কৰিবলৈ
চৰকাৰী পক্ষ উঠি পৰি লাগিল। আআগোপন কৰাৰ পিছতো
জ্যোতিপ্ৰসাদ ১৯৩২ চনত গ্ৰেপ্তাৰ হয়। বন্দী অৱস্থাত
অসুস্থ হৈ পৰা জ্যোতিক চৰকাৰে সুবিধা দিছিল, আন্দোলন

সোগাবি মহাবিদ্যালয়ৰ বাবিক মুখ্যপত্ৰ, ২০২০-২১ বৰ্ষ

নকৰাৰ লিখিত প্ৰতিশ্ৰুতিৰ বিনিময়ত মুক্তি প্ৰদান। কিন্তু,
জ্যোতিয়ে ইয়াক প্ৰত্যাখান কৰে।

স্বদেশলৈ ঘূৰি আহি জ্যোতিপ্ৰসাদে অসমীয়া
চলচ্চিত্ৰ ‘জয়মাতী’ নিৰ্মাণ কৰিলে। ১৯৩৭ চনত ‘জোনাকী’
নামৰ চিনেমা হলো প্ৰতিষ্ঠা কৰে। তাৰ পিছত দ্বিতীয়খন
চলচ্চিত্ৰ ১৯৩৯ চনত ‘ইন্দ্ৰমালতী’ নিৰ্মাণ কৰে। ১৯৪০
চনত জ্যোতিপ্ৰসাদৰ উদ্যোগত তেজপুৰ সংগীত বিদ্যালয়ৰ
আৰম্ভণি হয়। একেদৰে অসমীয়া বাতৰিকাকত ‘অসমীয়া’ৰ
সম্পাদনা কামো তেওঁ কৰিছিল। ১৯৩৫ চনত
জ্যোতিপ্ৰসাদ দেৱৱানী নামৰ এগৰাকী গুণৱত্তী কল্যাৰ
লগত বিবাহপাশত আৱদ্ধ হয়।

জ্যোতিপ্ৰসাদে অসমীয়া বাজনৈতিক, সাংস্কৃতিক
জগতখনৰ লগতে সাহিত্যিক জগত খনতো নিজৰ নাম
ৰাখি খৈ গৈছে। অতি কম বয়সতেই এটি ঐতিহাসিক
প্ৰেমকাহিনী লৈ ৰচনা কৰিছিল ‘শোণিতকুঁৰবী’নাটকখন।
অসমীয়া নাটকত ট্ৰেজেডীৰ ভাৰ-ধাৰা সোমোৰাই ৰচনা
কৰিছিল ‘কাৰেংৰ লিগিবী’নাটকখনৰ ব্যঙ্গনাৰে চিৰ-বিচিৰ
অংকন কৰি ৰচিছিল ৰূপালীম। নাৰী শক্তিৰ উদ্বৃদ্ধ কৰাৰ
মানসেৰে ‘লভিতা’নাটকখনৰ সৃষ্টি কৰিছিল। নৃত্য, গীতক
প্ৰাধান্য দি ৰচনা কৰা নাটকখন হ'ল ‘নিমাতী কইনা’।
অসমীয়া শিল্প ভাস্কৰ্যৰ স্বৰূপ প্ৰতিফলিত হোৱা নাটক
'খনিকৰ'। 'সোণ পথিলী' তেওঁৰ এখন শিশু উপযোগী
নাটক। 'সুন্দৰ কোঁৱৰ' আৰু 'কনকলতা' দুখন অসম্পূৰ্ণ
নাটক।

জ্যোতিপ্ৰসাদে অজন্ম কৰিতা আৰু গীত লিখি
খৈ গৈছে। এইবোৰ ‘লুইতৰ পাৰৰ অগ্ৰিমুৰত’ সন্নিবিষ্ট
কৰা হৈছে। তেওঁৰ গীতবোৰ অসমীয়া জনজীৱনকেই
প্ৰতিফলিত কৰাৰ বাবে প্ৰত্যেকগৰাকী অসমীয়াৰ মাজত
তেওঁৰ গীতৰ সুৰ প্ৰভাৱিত হৈ আছে। ‘লুইতৰে পানী যাবি
অ’বৈ, সেউজী সেউজী অ’ সেউজী ধৰণী ধূনীয়া ‘আমাৰ
সথি আকুল বিয়াকুলে সপোনৰ হাঁহিটি চাই এই গীতবোৰ
চিৰসেউজ চিৰপ্ৰাৰিত। তেওঁৰ ৰচনাৱলীত ৩৫৯ টা গীত
সন্নিৰিষ্ট কৰা হৈছে।

‘মা মই সপোনত দেখিলো এটি ভূতৰ পোৱালি,
কুম্সৰ সপোন তেওঁৰ উল্লেখযোগ্য কৰিতা। জ্যোতি
ৰাময়ণ ৰসপূৰ্ণ ৰচনা। ‘শিল্পীৰ পৃথিবী নতুন দিনৰ কষ্টি
অসমীয়া সংস্কৃতি পোহৰলৈ ইত্যাদি জ্যোতিপ্ৰসাদৰ
তথ্যগাথুৰ সুনীৰ্ধ প্ৰবন্ধ। ‘সোণতৰা’ বগীতৰা যুঁজাৰ সৈনিক
অভিমান ইত্যাদি মন পৰশা গল্প লিখি খৈ গৈছে। ‘আমাৰ

গাঁও তেওঁর অসমীয়া উপন্যাস। 'মহাঘা গান্ধীর জীৱন সৌৰৱণ বেজবৰুৱাৰ প্ৰতিভা "চন্দ্ৰকুমাৰ আগৰৱালা' ইত্যাদি তেওঁৰ জীৱনভিত্তিক বচনাবলী।

অতি কম বয়সীয়া এটা জীৱন। ১৯৫১ চনৰ ১৭ জানুৱাৰীত ৪৮ বছৰ বয়সত জ্যোতিষসাদ আগৰৱালাৰ মৃত্যু হয়। অসমীয়া জাতিয়ে তেওঁক 'ৰূপকোৱৰ' আখ্যা দিলৈ। সুন্দৰৰ জয়গান গোৱা জ্যোতিষসাদ আগৰৱালাক জীৱনক লক্ষ্য আছিল অসুন্দৰক আঁতৰ কৰি পৃথিৱীক

সজাই তোলা। এই শিল্পী মন, শিল্পী থাণে আজিও
অসমীয়াক জাকত জিলিকা কৰি ৰাখিছে।

শিল্পী যে মই তিনিও লোকৰ
অতীতৰ, বৰ্তমানৰ, অনাগত ভৱিষ্যতৰ
আদিতেই যাতা কৰি অনাদিলৈ যাওঁ।
ধৰংসৰ মাজেদি মই
নতুনৰ নৰতম শলিতা জুলাও।

TOPIC INTRODUCTION TO POSITIVE PSYCHOLOGY

✉ Surojit Konwar

Positive psychology is a branch of science which i's mainly deals with The strengths on virtues of human beings. Which make our life better and more lightfull. It 19 the study of the human flourishing and an applied approach to optimal functioning. There are several virtues of Life. For example- Love kindness, cxompassion etc. It is basically a treatment of sickness, mental disorders and cieanical aspects of life. It gives happiness to our life so the science "Positive Psychology" is also known as The Science of happiness.

By increasing the positive aspects or positive emotions, we shall be able to minimize the negativity of our life. So the positive emotions plays a crucial role in human society. Through the science Ps mainly responsible for the treatment of disorders, sickness. In General, Basically there are two types of drugs present in market.

(i) Cosmetice Drugs, responsible for symptoms reliever or Temporary.

(ii) Curative Drugs., responsible for curation of diseased. It is not found in the market.

"Preventions is than cure" -But now-

a-days the cure is obsent because of the absence of curative drugs in the market. The vaccine are the agent which are responsible for reducing the negativity. In case of positive psychology the love, relationship, gratitude may act as a vaccine to build the positive aspect of life.

Positive emotions are the main support of life. When the positive emotion is less than the normal level then there will be the formation of critical problem sickness.

Hopeless   Hope   Strong person
(Negative)
(Positive)

(Absolute normal)

Prof. M.E. P Seligman is knownas the father of "Positive Psychology"
Exerige No. : 1. To make our life be happy.
"WWW"- What want well- counting and recounting the goods happened in our life.

Topic : Ingredients of happiness "PERMA" Theory.

The ingredients of hapiness can be better discussed on the basis of an important

theory, proposed by the father of positive psychology Prof. MEP Seligman called the PERMA theory. The 'PERMA' Theory states that.

- P - pleasant life or positive emotions.
- E - Engaged life or engagement
- R - Relationship
- M - Meaningful life.
- A - Accomplishment.

Pleasant life or Positiveemotions :-

Positive emotions plays a significant role in the fact of happiness of life. There are several positive emotions like- love, curage, compassion, gratitude, etc. More the positive emotions, more the life will be pleasant. By increasing the positive emotions or increasing the intensity of positive emotions may leads to the formation of happy life. It contributes a lot of to the happy life. Barbara L Enedrickson, a scientist of positive emotion, built a theory called "Broaden and Build theory of positive emotions". According to this theory.

- (i) Positive emotions broader the horizon to the infinite.
- (ii) Positive emotions makes a man to be with a strong social relationship.
- (iii) Positive emotion increases the life satisfactions.

Engaged life or engagements :-

When we are engaged with some particulasr works the we are unaware of time on unware verything whish may resul;t in the formation of happy life. If we engaged with some thing then we are enjoying with the life better. There will be a difference in between work and engagement. Mihalyi Csikzentmihalyi (mee-hi-zeek-zent-mee-hi) an engagement scientist who have proved the "Psychology of optimal experience"

When we are in the free state then our mind become more active as well as function. In that condition our mind will carry some innovative ideas which basically leads to the innovative works the brain functione optimally

when we are in free conditions. Unaware of external environment result in the unacoare of destructive mind up.

She divides the work into two categories-

Autotelic, The work is the main purpose of itself.

Exotelic, There will be some external factors which are basically the purposes of the work.

The autotelic work engaged people with the work properly to make life be better and happiness.

Maningful life :

When we engaged somewhere then we must be happy and our life become meaningful. But we have a tendency to relevant with the world on others life. To be relevant we should be extended the life foe others. The extended life for others become the meaningful life. More extended yourself may be result in the extend of our life happy because of his satisfaction to extended himself.

Relationship :

Between the members of the family. if there will be norelationship, the family are not able to happy. A Relationship makes a life better and happiness. Relationship make us an achiever. It is mainly reponsible for the happiness of life. Relationship is a key factor which are responsible for rescue the people from extreme condition. It contributes to life and happiness.

Passion cann't be permanent.

Human relationship is going to be temporary.

We must be sholved the response to the relationship. As a result it strengthen the relationship and the life become happy.

There are mainly four responses to the relationship -

- ◆ Actively constructive (AC)
- ◆ Activly destructive (AD)

- ◆ Passively Constructive (PC)
- Destroys relationships
- ◆ Passively destructive (PD)

Accomplishment :-

The growing behaviour is mainly connected with the accomplishment.

Topic "Love" A composite emotion

Love is basically a composite emotion, it is the composition of several emotions. It is a significant emotion. There are several common properties of love. These are -

(i) Biochemical Synchrony :-

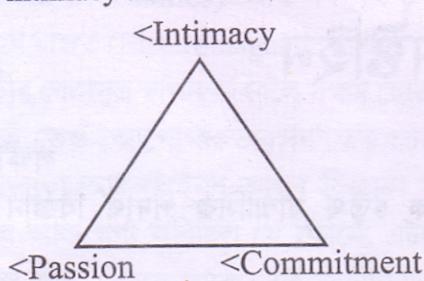
When we meet our friends there will be tendency to closer to physically with him. Both mutually close to each other. The physical closeness with others is a biochemical similarity of love. If there will no any physical closer tendency then there will no love to each other. If love occurs then there will no love to each other. If other's will be intimate or closer to each other then there will be some biochemical synchrony. If love occurs then the biochemical synchrony occurin the body of both them.

(ii) If the biochemical synchrony occur in love then there will be an investment automatically. If we gave our time to others then it is not we take our time to others. But also we sharing our time between ourselves i.e. investment of time.

(iii) Love Triangle

The love traingle refers to the three possible

aspects of life of love. They are passion, intimacy and commitment.

<Intimacy + <Passion + <Commitment + Love.

Intimacy :-

With whom we spent time more.

Ex: Life sciences people are sitting together in the class because they are intimate with each other.

Passion :-

The tendency to do work sincerly for satisfaction.

Feeling excited to see others/Like others.

Commitment :

The tendency to stay with together the whole life.

There are different types of love based on three district factors. All the factors may not be exist together ; but sometimes they exist in together. This type of love is termed as Tremendous Love.

Case 1.: - In case of women they are more possessive towards the love and the relationship. But it is not similar for both man and female. When they are in a romantic love. relationship the relationship much important than the sexual intensity.

Case 2.: - But in case of male. they are not very much aggressive towards love & relationship. They thought that the sexual intensity is better than the relationship as well.

----0000----

“চিন্তাধাৰা বনাম নৱপ্ৰজন্ম”

“নৱপ্ৰজন্ম

এক সম্ভাৱনীয়তাৰ নাম
য'ত থাকে প্ৰচুৰ উৰ্বৰতা
আৰু সকলো সলনি কৰিব পৰা ক্ষমতা।”

দেশখনৰ মূল চালিকা শক্তিয়েই হৈছে নৱপ্ৰজন্ম, যাৰ দ্বাৰা গঢ় লৈ উঠে প্ৰচুৰ সম্ভাৱনীয়তা যাৰ সামৰিধ্যত গঢ় লৈ উঠে হাজাৰটা সলনি। বৰ্তমানৰ প্ৰেক্ষাপটলৈ যদি আমি লক্ষ্য কৰোঁ দেখিবলৈ পাওঁ যে আমাৰ নৱপ্ৰজন্মৰ মাজত যেন এক সু-সংগঠিত চিন্তাধাৰাৰ অভাৱ ঘটিছে। নৱপ্ৰজন্মৰ চিন্তাধাৰাবোৰ সঙ্গীয়া তেজাল আৰু বিকৃত হ'বলৈ ধৰিছে।

অপ্রিয় যদিও সত্য যে বৰ্তমান অসমৰ আৰু এটি গোটোৱা পেকেটতে যেন সীমাবদ্ধ এনে অনুভৱ হয়। এই সীমাবদ্ধতাৰ পৰিষ্বেৰ অধিক ত্ৰাস কৰিছে। বৰ্ধিত পৰিমাণত হোৱা গণমাধ্যমৰ অপব্যৱহাৰে। আমাৰ অজানিতেই আমাক আমাৰ ফেলবোৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰি আহিছে। (যোক কোৱা হয়)।

আমাৰ নিজৰ ঠাইখনক লৈ নিজৰ আপোন মানুহথিনিক লৈ কত, কিমান নিৰ্যাতন হৈ আহিছে, তাৰ হিচাপ ল'বলৈ আজি আমাৰ নৱপ্ৰজন্মৰ হাতত সময় ক'ত ? আমাৰ প্ৰচুৰ সম্ভাৱনাময় ন-প্ৰজন্মাময় ব্যস্ত গণ মাধ্যমত কাৰোবাক ট্ৰল কৰাত।

“মোৰ দেশ আজি উপেক্ষিত।” আজিৰ নৱপ্ৰজন্মৰ কিমানজনে জ্ঞানে ডিক্ৰচেধোৱাৰ নিয়তিতা “লাইকা দধীয়া” বাধীৰ কথা। কিমানজনে খবৰ ৰাখিছে কয়লাখননৰ দ্বাৰা ফোপোলা কৰি আনা ‘দিহিং পাটকাইৰ’ কথা। আমি এনে প্ৰজন্ম যিয়ে ‘বিষুবাঙ্গ দিৱসত’ এগছি বন্তি জুলাই, আধুনিক চাউগু চিষ্টমত তেখেতৰ দুটামান গীতৰ প্ৰতিযোগিতা পাতি, তেখেতৰ নামত দুটামান গৰম ভাষণ দি ৰাহ-ৰাহ লোৱাতে সৃষ্টিবাজীৰ সংগ্ৰহৰ উদ্দেশ্যে এটা সংগ্ৰহালয় দাবী উৎপন্ন কৰিছে। এইয়াই আমাৰ আজিৰ নৱপ্ৰজন্ম।

তথাপি মোৰ দেশৰ কোঙা হৈ থকা নৱপ্ৰজন্মক আমিয়েই ঠন ধৰি উঠাৰ লাগিব। এতিয়াও এনে বহু যুৱক আছে যি নিজৰ দেখখনৰ কথা, নিজৰ আপোন মানুহথিনিৰ হৈ চিন্তা কৰি আহিছে আৰু আমাৰ অজানিতে কাম কৰি আহিছে। তেখেতসকলক লৈয়ে আমি একোটা সোণোৱালী সলনি বচিম এখন নতুন দেশ গঢ়িম।

তথাপি মোৰদেশৰ কোঙা হৈ আহা নৱপ্ৰজন্মক আমিয়েই ঠন ধৰি উঠাৰ লাগিব। এতিয়াও এনে বহু যুৱক আছে যি নিজৰ দেখখনৰ কথা, নিজৰ আপোন মানুহথিনিৰ হৈ চিন্তা কৰি আহিছে আৰু আমাৰ অজানিতে কাম কৰি আহিছে। তেখেতসকলক লৈয়ে আমি একোটা সোণোৱালী সলনি বচিম এখন নতুন দেশ গঢ়িম।

পদাৰ্থ বিজ্ঞানত নৱ-পৰিক্ৰমা আৰু এলবাট আইনষ্টাইন

লক্ষ্মী বৰুৱা
স্নাতক চতুৰ্থ ঘানামিক পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

১৯০৫ চনক বিজ্ঞান ইতিহাসের শ্রেষ্ঠতম বছৰ বুলি কোৱা হয়। ইয়াক ইংৰাজীত “Year of Physics” বুলি আখ্যা দিয়া হয়। কিয়নো এই বছৰটোতে চুইছ পোন্টৰ অফিছৰ ৰেজিষ্টাৰী চাকৰী কৰা এজন যুৱকে অগা পিছাকৈ পৃথিৰী কপাই তোলা চাৰিখন গৱেষণা পত্ৰ লিখি উলিয়াই আৰু বিদ্বান মহলৰ আগত উপস্থাপন কৰে। এইজনাই হ'ল মহান পদাথবিজ্ঞানীয়ে এলবাট আইনষ্টাইন। যাৰ নাম নুশুনা মানহৰ সংখ্যা প্রায় নগণ্য। বৈযোৱা পদাথবিজ্ঞানক দৌৰাত্য প্ৰদানৰ কৰণ এলবাট আইনষ্টাইনক “আধুনিক পদাথবিজ্ঞান”(Modern Physics) “পিতৃপুৰুষ বুলি আখ্যা দিয়া হয়।

১৯০০ চনৰ আগৰ বিজ্ঞানী সকলে ভাবিছিল যে এই পৃথিৰীৰ সকলে Law, Theory, অনুসৰি আদি সকলো আৱিষ্কাৰ হৈ গৈছে আৰু আৱিষ্কাৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই। সকলোবোৰ শেষ হৈ গৈছে। কিন্তু এই ধাৰণাক সম্পূৰ্ণ ৰাপে উফৰাই পদাথবিজ্ঞানক এক নতুন ৰমণীয়তা প্ৰদান কৰিলে এলবাট আইনষ্টাইন। আইনষ্টাইনৰ তত্ত্ব আৰু নীতিয়ে বিজ্ঞানৰ সকলো সমস্যাৰ অন্ত পেলালে। তেওঁৰ গৱেষণা পত্ৰৰ বিষয়বস্তু যথাক্ৰমে ‘আলোক বিদ্যুৎ প্ৰভাৱ, ব্ৰাউনীয় গাত, বিশেষ আপেক্ষিকতাবাদ আৰু ভৰ শক্তিৰ সমতুল্যতা’। এই গৱেষণা প্ৰএকেইখনে (আইনষ্টাইনৰ) বিজ্ঞানৰ বহু তথ্য উদ্ঘাটনৰ অন্তৰায়ৰ পৰা মুক্ত কৰিলে। এই প্ৰৱন্ধত আমি আইনষ্টাইনৰ গৱেষণা পত্ৰ আঁৰৰ দীঘলীয়া কথা অৱতাৰণা নকৰো। ইয়াত মাত্ৰ প্ৰতিখন গৱেষণা পত্ৰৰ বিষয়ে এক আভাস দিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

আইনষ্টাইনে ভাবিছিল যে নিউটনীয় বলবিদ্যাই (Newtonian Mechanics), ধৰ্মদী পদাথবিজ্ঞানত (Classical Mechanics) আৰু বিদ্যুৎ চুম্বকীয় সূত্ৰসমূহৰ মাজত (Electromagnetic theory) মাজত এক গভীৰ যোগসূত্ৰ স্থাপন কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই। তেতিয়াই তেওঁ “আপেক্ষিকতাবাদৰ” তত্ত্ব গঢ় দিয়ে। (Relativity) আইনষ্টাইনৰ আগৰ বিজ্ঞানী সকলে ভাবিছিল আৰু গণ্য কৰিছিল যে কোনো এটা বস্তুৰ দীঘ, প্ৰস্তু আৰু বেৰহে থাকে। এই তিনিটা উপাদান

থাকিলে কোনো এটা বস্তুক সেই সময়ত “স্থিৰ” বুলি গণ্য কৰা হৈছিল। কিন্তু আইনষ্টাইনে ক'লে যে- এই পৃথিৰীখন “গতিশীল” আৰু “প্ৰসাৰিত” গতিকে গতিশীল বস্তুৰ ওপৰত স্থিৰ বস্তু থাকিব কেনেকৈ? ই সম্পূৰ্ণ সময়ৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল, সময় আকৌ স্থানৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল আগতে কেৱল দীঘ, প্ৰস্তু আৰু বেৰহে কথা কোৱা হৈছিল। কিন্তু আইনষ্টাইনে তাৰ লগত সময়ক যোগ দিলে। ইয়াক আপেক্ষিকতাবাদৰ ‘ফট ডায়মেচন’ (Fourth Dimension) বুলি আখ্যা দিয়া হয়। তেওঁ আপেক্ষিকতাবাদৰ তত্ত্বে বিশ্বৰ সকলো গতিশীল বস্তুক সামৰি ললে আৰু এই সূত্ৰক তেওঁ নাম দিলে সাধাৰণ আপেক্ষিকতাবাদৰ সূত্ৰ।

ভৰ শক্তিৰ সমতুল্যতা গৱেষণা পত্ৰত আইনষ্টাইনে উপস্থাপন কৰি বৰ্ণনা কৰি দেখুওৱাই যে ‘ভৰ’ শক্তি’ দুয়োটাই সমতুল্য বাখি আৰু ইয়াৰ এটাক আনটোলৈ কৃপান্তৰ কৰিব পাৰি। তেওঁ কলে যে ভৰ আৰু শক্তি হ'ল এটা মুদ্ৰাৰ ইপিটি সিপিটি। এই সম্পৰ্কৰ সূত্ৰটো হ'ল $E=mc^2$, যত E- শক্তি, m- ভৰ আৰু C- ভেকুৰাম মাধ্যমত পোহৰৰ বেগ। এই তত্ত্ব উপাদান হোৱাত বিজ্ঞানৰ বহু সমস্যাৰ যৱনিকা পৰিল।

আইনষ্টাইনে তেওঁৰ ব্ৰাউনীয় গতিৰ গৱেষণা পত্ৰত উদ্ভিদ বিজ্ঞানী ৰৰ্বাট ব্ৰাউনৰ তত্ত্ব ওপৰত গভীৰ ভাৱে আলোকপাত কৰি দেখুওৱাই। তেওঁৰ ব্ৰাউনীয় কণিকাৰ গতিবিধিৰ ওপৰত দিয়া মন্তব্যটো হ'ল “The brownian particle an account of their random motion (medium). From the reason of higher conuntration to the lower conuntration” এই তত্ত্ব ওপৰত দিয়া সূত্ৰৰ সমীকৰণক আইনষ্টাইনৰ ব্ৰাউনীয় গতিৰ সমীকৰণ বুলি আখ্যা দিয়া হয়। অলোক বিদ্যুৎ পৰিঘটনাৰ গৱেষণা পত্ৰত আইনষ্টাইনে ১৮৮৭ চনত হাটজে আৱিষ্কাৰ কৰা আলোকবিদ্যুৎ পৰিঘটনাৰ ওপৰত বিশেষ ভাৱে আলোকপাত কৰে। এই পৰিঘটনাৰ বাবে তেওঁ পোহৰক সৰু সৰু ‘ফটন’ কণিকাৰ সমষ্টি বুলি গণ্য কৰি লৈছিল। কোনো এক

নিদিষ্ট বঙ্গৰ পোহৰৰ কম্পনাংক যদি 'ন' হয় তেন্তে সেই বঙ্গৰ পোহৰৰ ফটন এটাৰ শক্তি 'ন' বুলি বিবেচনা কৰি আইনষ্টাইনে আলোক বিদ্যুৎ পৰিঘটনাত নিৰ্গত হোৱা ইলেকট্ৰনৰ গতিশক্তিৰ বাবে এটা সমীকৰণ আগবঢ়াইছিল, যাৰ সহায়ত তেওঁ আলোক বিদ্যুৎ পৰিঘটনা নিখুঁট ভাৱে ব্যাখ্যা কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল।

১৯২১ চনত এলবাট আইনষ্টাইনক তেওঁৰ আলোক বিদ্যুৎ পৰিঘটনা (Photoelectric effect) আৰু ত্বাত্তিক পদাথৰিজ্ঞানলৈ (Theoretical Physicist) আগবঢ়েৱা অৱদানৰ বাবে পদাথৰিজ্ঞানৰ “নোৱেল বটা” প্ৰদান কৰা হয়।

এলবাট আইনষ্টাইনে তেওঁৰ চিন্তা আৰু উৎকৰ্ষৰ দ্বাৰা পদাথৰিজ্ঞানৰ বৎ কপ সলনি কৰি পদাথৰিজ্ঞানক এক নৱ পৰিক্ৰমাৰ উন্মেৰ ঘটালৈ। যাৰ ফলত প্ৰতি সময়ত বিজ্ঞনে ন-ন তথ্যৰ উদ্ঘাটন কৰিব পাৰিছে। তেওঁৰ কষ্ট আৰু চিন্তাৰ দ্বাৰা আমি বৰ্তমানৰ বিজ্ঞানৰ জগতখনক দেখিবলৈ পাইছো। জীৱনৰ অস্তিম বেলাত কোৱান্টাম তত্ত্ব দ্বাৰা নতুন সমস্য সাধন কৰি শেষ নোহতে ৭৬ বছৰত এসজনা মহান বিজ্ঞানীয়ে ইহলীলা সম্বৰণ কৰে। যাৰ অৱদান অতুলনীয়।

কলাজ

কটন কলেজ : নবীন বৰুৱা

প্ৰিতামণি বৰগোঁহাই

যুদ্ধোন্তৰ যুগৰ অসমীয়া ঔপন্যাসিকসকলৰ ভিতৰত ঔপন্যাসিক নবীন বৰুৱাৰ নাম বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য ‘কটন কলেজ’ - তেওঁৰ উপন্যাস লিখাৰ প্ৰথম প্ৰচেষ্টা।

কটন কলেজ মানেই যেন নষ্টালজিয়াৰ এখন শেষ নোহোৱা ট্ৰেইন। হাজাৰ হাজাৰজন কটনিয়ান, প্ৰাক্তন কটনিয়ান আৰু অকটনিয়ানৰ হাদয়ত স্থাপিত হোৱা “কটন কলেজ”। বছতে মৰম এৰি যোৱা আৰু বছতে বেদনা এৰি যোৱা “কটন কলেজ” কটন কলেজৰ জীৱনৰ ওপৰত অসমীয়া ভাষাৰ প্ৰথমখন উপন্যাস “কটন কলেজ”। ১৯৬৫ চনতে বচনা কৰা নবীন বৰুৱাৰ এই “কটন কলেজ” আজিও সেই তাহানিৰ দৰেই একেই প্ৰাসংসিক।

নবীন বৰুৱাৰ ‘কটন কলেজ’ সপোন খেদি ঐতিহ্যমণ্ডিত কলেজলৈ অহা নিম্ন মধ্যবিত্তৰ জীৱনৰ কাহিনী। কলেজৰ চৌহদৰ পৰা হোষ্টেলৰ নিশালৈ এক জীৱন্ত বৰ্ণনা। নিৰঞ্জন বৰুৱাৰ মাধ্যমেৰে লেখকে ভাঙি ধৰিছে নিম্ন মধ্যবিত্তৰ জীৱনক, সপোন হেৰুৱাৰ যন্ত্ৰণাক আৰু কলেজৰ মাধ্যমেৰে অংকন কৰিছে অসমৰ এচোৱা সময়, প্ৰথমৰ পৰা শেষলৈকে প্ৰতিটো বাক্যতে পাঠকে

সোমাই পৰিৰ ‘কটন কলেজ’ত নিম্ন মধ্যবিত্তৰ জীৱন সংগ্ৰামত, জীৱনৰ পৰিধি চিনাক্ত কৰিবলৈ শিকোৱা মিনিৰ হাতৰ ভঙ্গনীয়া পইছা কেইটামান কান্দিবলৈ শিকোৱা প্ৰতিজন নিৰঞ্জনে কটন কলেজলৈ আহি অসীম দিগন্তক বিলীন হৈযোৱা মানুহৰ মৰম চেনেহে আবিৰি থকা পৃথিৱী এখন যিদৰে আৱিস্কাৰ কৰিছিল, সেই পৃথিৱীখনলৈকে এখোজ-দুখোজকৈ আগবঢ়াতি যাৰ বাবে প্ৰতিজন যুৱক-যুৱতীক জীৱনৰ প্ৰথম বাটতেই প্ৰেৰণা যোগাব নবীন বৰুৱাৰ ‘কটন কলেজ’ উপন্যাস।

“আপুনি কটন কলেজত পঢ়িছিল ?

নাই পড়া,

আপুনি কট কলেজত পঢ়িছে ?

নাই পড়া,

তথাপি এইখন কলেজ আপোনাৰ অচিনাকি নহয়। চিনাকি খুব মৰম লগাইকৈ চিনাকি।”

“হোষ্টেলৰ ভিতৰত থকা ল'বাই ভাষাৰ কাৰণে প্ৰাণ আছতি দিলে, শ্বহীদ হ'ল।”

মায়াবৃত্ত- ড° ৰীতা চৌধুৰী :-

অসমীয়া সাহিত্য জগতৰ এগৰাকী কৰি,

উপন্যাসিক আৰু সাহিত্য অকাডেমী বাঁটা বিজয়ী সাহিত্যিক, তেখেতে ২০১৫ চনৰ জুলাই মাহৰ পৰা ২০২০ চনৰ জানুৱাৰী মাহলৈ নেচনেল বুক ট্ৰাষ্ট ভাৰতৰ সঞ্চালক হিচাপে কাৰ্য নিৰ্বাহি কৰিছিল, তেখেত সম্প্রতি কটন বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ জেষ্ঠ প্ৰকাশকা কাফনিবাহ কৰি আছে।

‘মায়াবৃত্ত’ এখন অনন্য সুন্দৰ কিতাপ ডো বীতা চৌধুৰীৰ প্ৰতিখন কিতাপেই মন যায় তাৰ ভিতৰত মোৰ অতিকৈ প্ৰিয় বুলি ক'লে মায়াবৃত্তৰ কথা মনলৈ আহে, কিতাপখনৰ প্ৰতিটো কথাতে যেন সারলীল বৰ্ণনা, প্ৰতিটো চৰিত্ৰই চিনাকী কৰি দিছে সমাজখনৰ লগত, প্ৰকৃতি প্ৰেম বন্ধুত্ব, উচ্চ নীচৰ মানসিকতাবোৰ ইত্যাদি বিলাকে সঁচাকৈ মনত সাঁচ বহুবাইছে বাবে বাবে পড়িও যেন আমনি নালাগে বিশেষকৈ নদী পাহাৰ প্ৰকৃতি ভালপোৱা অকণমানি পুত্ৰী জনীৰ পৰা যে নাৰীলৈ পৰিৱৰ্তন হোৱা আৰু অনন্য ব্যক্তিত অধিকাৰী সুৰ্গ, এই চৰিত্ৰ কেইটাই এক অনন্য শিকাই গ'ল এই কিতাপখনৰ মাজেৰে, কিতাপখন পঢ়া সকলোৱে হয়তো এই কথাবোৰে জ্ঞাত। নপঢ়া সকলে কিতাপখন পড়িব বুলি আশা ৰাখিলোঁ।

‘জীয়াই থাকিম বুলি ঠিক কৰা মানুহক কোনেও মাৰিব নোৱাৰে’

‘কলা হ'লো বুলিয়েই মই জানো সৌন্দয়হীন?’

‘নাহৰৰ নিৰিবিলি ছাঁ- অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰী,

অনুৰাধা শৰ্মা পূজাৰী - অসমৰ এগৰাকী বিশিষ্ট উপন্যাসিক গল্পকাৰ, সাংবাদিক, শিক্ষাবিদ আৰু আলোচনী সম্পাদনা, গুৱাহাটীৰ পৰা প্ৰকাশিত ‘আমাৰ অসম’ কাকতত সাংবাদিকতা আৰু পিছত সাদিন গোষ্ঠীত যোগদান কৰে। বৰ্তমান ‘সদিন’ কাকতত সম্পাদক হিচাপে কৰ্মৰত, ২০১৩ চনত সাহিত্য আৰু সংবাদ সেৱাৰ স্বীকৃতি স্বৰূপে তেখেতকে ‘কেবেনছাঁ অসম বাঁটা’ প্ৰদান কৰা হয়, সম্প্রতি তেখেতে বিশ্ব বাভা বাঁটাও লাভ কৰিছে।

‘নাহৰৰ নিৰিবিলি ছাঁ’ শ-হাজাৰ শিক্ষার্থীৰ তেজাল যৌৱনৰ জীৱন্ত সাক্ষী হৈ সংগোৰে থিয় দি আছে ডিৰংগড় বিশ্ববিদ্যালয় সময়ৰ আচোৰে কোঙা কৰিব নোৱাৰা শাৰী শাৰী নাহৰ গছেৰে আবৃত্ত আশ্রম যেন চৌহদৰ ডিৱিগড় বিশ্ববিদ্যালয় উপন্যাসৰ কেন্দ্ৰীয় চৰিত্ৰ আৰু প্ৰাক্তন ছাত্ৰী ভাস্তৰী চলিহাৰ মন পঢ়ি আহা ডিৱিগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চৰিত্ৰৰ মুখেৰে লেখিকাই মনত সাঁচ পেলাই যাব পৰাকৈ বিভিন্ন বিষয়ৰ অৱতাৰণা কৰিছে, নাহৰৰ দেশৰ স্মৃতিৰ পাওঁ লুটিয়াই লেখকৰ দৰেই পাঠকও হৃদয়ৎগম কৰিব

পাৰে সেই অমোৰ সত্য।

“স্মৃতি এনে এক প্ৰেম যি বিচ্ছেদৰ পিছতো লগ এৰা নিদিয়ে”

“কেয়াৰলেছ আৰু বিবেচনা শূণ্যভাৱে মানুহক বিশ্বাস কৰা উচিত নহয়”

“Friendship improves Happiness, Better are the blows of a friend than the fake kisses of an enemy, শক্ৰৰ চুমা মোক নালাগে, বন্ধুৰ ভুক এটাহে বিচাৰো”

“বকুল ফুলৰ দৰে”-মৃগাল কলিতা

মৃগাল কলিতা : অসমৰ এগৰাকী শিশু সাহিত্যিক, গল্পকাৰ উপন্যাসিক আৰু নিৰন্ধকাৰ, বৰ্তমান তেখেত গুৱাহাটীৰ পাণ্ডু মহাবিদ্যালয়ৰ গণিত বিভাগৰ অধ্যাপক, শেহতীয়াকৈ তেখেতে সাহিত্য অকাডেমিৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে কেৰালা সাহিত্য অকাডেমিৰ প্ৰেক্ষাগৃহত ‘মাইৰল্ড’ মাইৰাইটিং শীৰ্ষক বক্তৃতা প্ৰদান কৰিছিল, তেখেতৰ “বকুল ফুলৰ দৰে” শীৰ্ষক শিশু উপন্যাসৰ বাবে ২০২১ চনত শিশু সাহিত্য অকাডেমি বাঁটা লাভ কৰিছে।

‘বকুল ফুলৰ দৰে’ - এখন অনবদ্য মন চুই যোৱা মন কাঢ়ি নিয়া উপন্যাস, মামনি বয়ছম গোস্বামীয়ে সুধাকৰ্ত গীতত অৱগহন কৰি লিখিছিল “ভূপেন্দা, তোমাৰ কঠ হৃদয়ত সোমাৰ পাৰে নাজানে ওলাই অহাৰ বাট-” এইখন উপন্যাসৰ কাহিনীৰ ক্ষেত্ৰত সেই পৰ্যায়ৰ এটা উক্তি অতুল্যতাৰ নহ'ব যেন বোধ হয়, উপন্যাসিক নিজেই এজন গণিতৰ শিক্ষক, ছাত্ৰ হিচাপে তেখেতে আছিল অতি মেধাবী, গতিকৈ কিশোৰৰ মনোজগত খনত বিচৰণ কৰিবৰ জোখাৰে পৰিপক্ষ হৈ উঠা মনটোৱে তেখেতে অসীম আৰু নিৰ্মল চৰিত্ৰ দৃঢ়া অংকন কৰিছে, কাহিনীৰ অগ্রগতিৰ কোনো কোনো পৰ্যায়ত উপন্যাসিকে বাচি লোৱা শব্দৰোৰ ইমান সংবেদনশীল হৈছে যে, ই এক আৱেগিক পৰিৱেশৰ সূচনা কৰি পটুৱোৰে নিজৰ অজ্ঞাতে দুচকু সেমেকাই তুলিছে,

উপন্যাসিক মৃগাল কলিতাই পাঠকক উদ্দেশ্য লিখিছে - “পৰীক্ষা- নিৰীক্ষাই সৃষ্টি কৰ্ম কৰ্তাৰ পাঠকৰ বাবে জটিল কৰিব পাৰে কিন্তু পৰীক্ষা- নিৰীক্ষাই সৃষ্টি কৰ্ম এটাক কেতিয়াৰা সহজ সৱল কৰিও কিয় নুতোলে। ‘বকুল ফুলৰ দৰে’ আছিল ছিবিয়াছ বিষয় এটাক লৈ কৰা সেই সম্পৰীক্ষা- এটা প্ৰত্যাহানো প্ৰিয় পাংক, বকুল ফুলৰ দৰে আপোনালোকৰ কিতাপ”

“দুৰোজনেই ষ্টেণ্ড কৰিছে। নিৰ্মল তিনি নম্বৰত আৰু অসীম সাত নম্বৰত।

মনোজগত

দীপাঞ্জলি ডেকা
ষষ্ঠ যান্মাসিক, প্রাণী বিজ্ঞান)

মন স্থাদীনমনা। যার পরিসীমা নাই, শিকলিরে যাক বাঞ্ছিব নোরাবি, য'ত দেরাল দিব নোরাবি উচ্চ-নীচ-ধর্ম-বর্ণৰ। নিজেই নিজক প্রাধান্য দি মনৰ মাজত এখন ধূনীয়া জগত সাজি, সাতোৰঙ্গী বামধেনুৰ বং বুলাই য'ত দিব পাৰি সেয়াই মনোজগত। এখন আমাৰ ভাললগা পৃথিৰীতি বিনম্বিধাই সপোন দেখিব পাৰি হেঁপাহ পলুৱাই।

মনোজগতৰ এক সুকীয়াই বৈশিষ্ট্য। কল্পনাৰ বহণ আনি যাক বঙ্গীন কৰিব পাৰি, যি দৃশ্যমান চকুৰে নহয় যদিও আমাৰ পঞ্চইন্দ্ৰিয়ই অনুভৱ কৰিব পাৰি। এই যে ফুলপাহ ফুলিলে মনটি বঙ্গীণ হৈ পৰে, সূৰয়ে বাঙলী হৈ ধৰা দিলে সজীৰ অনুভৱ হয় জোনৰ মধুৰ হাঁহিত শান্তিৰে টোপনি যোৱাৰ হেঁপাহকণ জাগে, চৰাইৰ কাকলিত মনটি নাচি উঠে এই সকলোবোৰ মনোজগতৰ পৰিঘটনা। ঝতুয়ে বাগৰ সলালে হোৱা প্ৰকৃতিৰ পৰিৱৰ্তন, পৃথিৰীৰ আহিক, বাৰ্ষিক গতিৰ লগে লগে সময় বাগৰিগৈ আছে, বয়স বৈ থকা নাই.. এই কাৰকৰ উপলক্ষিৰ আঁৰত আছে মনোজগত কেৱল মানৱ জীৱন নহয়, পৃথিৰীতি জীয়াই থকা প্ৰতিটো প্ৰাণীয়ে উপলক্ষি কৰিব পৰা পৰিৱৰ্তনবোৰ সামৰি মনোজগতক বহল পৰিসৰত অন্তভুক্ত কৰিব পাৰি।

সপ্তমযুৰ বাগ-বাগিনীৰ সৃষ্টিৰ মূলত : মনোজগত মনোজগততেই বহণ সানি সৃষ্টি কৰিব পাৰি মনপৰশা গীত। যি গীতে বাস্তৱ জীৱনৰ সাময়িক দুখ-বেদনাৰ পৰা কিছু পৰ হ'লেও সকাহ দিয়ে, মনলৈ আনে প্ৰশান্তিৰ বন্যা প্ৰাচীন কালৰে পৰা এই সপ্তসুৰৰ

চতুত গুৰুত্ব দিয়া দেখা যায়, অৰ্থাৎ মনোজগতক প্ৰাথান্য দিয়া এটা নতুন বিষয় নহয়। বৎ তুকিব ছবি অংকন কৰাও সন্তৱ এই মনোজগতৰ বাবেই। আদিম কালতে আদিম মানৱে গুহাত চিত্ৰ অংকন কৰা-এয়াই প্ৰমাণ কৰে যে মানুহ সৃষ্টিৰ পৰাই চলিত মনোজগত।

মনোজগতৰ শক্তি এক অদৃশ্য শক্তি। মানুহৰ ইচ্ছা শক্তিয়ে যিকোনো অসন্তৱ কামেই কৰিব পাৰে। প্ৰযুক্তিবিদ্যায়ো এয়া সুন্দৰভাৱে উপস্থাপন কৰিছে যে মানুহৰ শাৰীৰিক সুস্থতা আৰু সুস্থ মন এটা আনটোৰ পৰি পূৰক। মহান ব্যক্তি ষ্টিফেন হকিং শাৰীৰিকভাৱে অক্ষম হ'লেও কেৱল মনৰ জোৰতেই অলেখ প্ৰস্থ বচনা আৰু বিজ্ঞান জগতলৈ অমূল্য অৱদান আগবঢ়াই গৈছে। চিকিৎসা শাস্ত্ৰত মানুহৰ অধ্যয়ন আৰু প্ৰক্ৰিয়াসমূহ অধ্যয়ন কৰা বিভাগক চাইক'লজি বুলি কোৱা হয়। অথাৎ মানসিকভাৱে অক্ষম হ'লেও এজন ব্যক্তিৰ স্বাভাৱিক জীৱন-যাপন স্তৰ হব পাৰে। আধ্যাত্মিক দিশতো ইয়াৰ যথেষ্ট গুৰুত্ব আছে। মন-প্ৰাণ একত্ৰিত কৰি কেৱল এটি অদৃশ্য শক্তিক উৎস হিচাপে লৈ অধ্যয়ন কৰাই হৈছে আধ্যাত্মিক। অন্তৰাত্মক উপলক্ষি কৰিব পাৰিলে মানসিক শান্তি পাৰি পাৰি যিয়ে দুখ-কষ্ট লাঘৱ কৰিব পাৰে। মনৰ উচ্চকাংক্ষাই বহতো দুঃসাহসিক কাম সাধন কৰিছে, অভাৱবোৰ পূৰণ কৰিছে। মনোজগত এক কম পৰিসৰত সামৰিব পৰা বিষয় নহয় আৰু ইয়াৰ কাৰক বোৰেই ইয়াক এখন সুকীয়া আসন দিছে।

“অসমীয়া চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ কৰম পূজা”

বিষ্ণু প্রধান,
ষষ্ঠ শাস্ত্রিক

অসমীয়া মাহৰ অন্যতম গুৰুত্বপূৰ্ণ মাহ বলিলেও ভাদ মাহৰ প্ৰসংগ মনলৈ আহে। বছতে এই ভাদ মাহটোক ডাঙৰ মাহ বুলিও কয় আৰু বছতে অসমীয়া মাহৰ অন্যতম পৰিত্ব মাহ হিচাপে গণ্য কৰে। এই ভাদ মাহতেই মহাপুৰুষ দুজনাৰ জন্ম গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু জগত পালক ত্ৰাণকৰ্তা শ্ৰীকৃষ্ণৰ জন্ম হৈছিল। সাধাৰণতে ভাদ মাহৰ পৰা পূজা পাৰ্বন আৰম্ভ হয়। অসমৰ নামঘৰ তথা সত্ৰ সমূহত হৰিনামৰ ধৰনিৰে এক উৎসৱমুখৰ পৰিৱেশ সৃষ্টি হয়। দোকান বজাৰত বুট, মণি, কল, নাৰিকল, কুঁহিয়াৰ গ্ৰাহকৰ মাজত যথেষ্ট চাহিদা বৃদ্ধি পায়। ভাদৰৰ আগমনে চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ মাজতো এক সুখৰ বতৰ আনে, এই আগমনে চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোকসকলৰ মাজতো এক সুখৰ বতৰ আনে, এই কথাৰ প্ৰমাণ দিয়ে ভাদৰ মাহৰ শুল্কা একাদশীৰ দিনা কাৰণ ভাদৰ মাহৰ শুল্কা একাদশীৰ দিনা কৰম পূজাৰ আৰম্ভণি হয়। কৰম পূজা হৈছে অসমৰ চাহ জনগোষ্ঠীসকলৰ মাজত এক সৰ্বজনীন জনপ্ৰিয় আৰু তাৎপৰ্যপূৰ্ণ অনুষ্ঠান ভাদ মাহৰ শুল্কা একাদশীৰ কৰম পূজাৰ কথা কয় শেষ কৰাটো প্ৰায় অসমৰ কৰম পূজা মুখ্যত এক কৃষিভিত্তি পূজা কৃষিকাৰ্যত যাতে প্ৰকৃতিৰ পৰা একো বাধা পোৱা নাযায় আৰু শস্যৰ উৎপাদন ভাল হয় তাৰ উদ্দেশ্যে এই পূজা পালন কৰা হয়। এই সময়ছোৱাত জলবায়ু খুব সুন্দৰ হয় কাৰণ এই সময় বৰ্ষাকালৰ সময়। বৰ্ষাকালত যথেষ্ট পৰিমাণে বৰষুণ হয় আৰু ৰ'দৰ প্ৰকোপ যথেষ্ট পৰিমাণে দেখা পোৱা যায়। খেতিবাতি উন্নতমানৰ হৰলৈ হলে ৰ'দ আৰু বৰষুণ অতি আৱশ্যক আৰু এই সময়ছোৱাত ৰ'দ আৰু বৰষুণৰ পৰিমাণ প্ৰায় একেই হোৱাৰ বাবে এই সময়খনি খেতিৰ বাবে উপযোগী হয়। কৰম পূজা যদিও কৃষি ভিত্তিক তথাপি এই পূজা চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোক সকলৰ বাবে আবেগ, বহু আকুলতাৰে চাহ জনগোষ্ঠীৰ লোক সকলে কৰম পূজা আয়োজন কৰে। স্থানতেদে যেনে বাৰখণ, উৰিয়া, পশ্চিমবঙ্গ আদিত এই পূজা সামান্য অমিল হ'লেও মূলতঃ

ইয়াৰ সম্বন্ধ প্ৰকৃতিৰ সৈতে অসমত কৰম পাৰব বা কৰম পূজা বছৰৰ তিনিটা সময়ত আয়োজন কৰা হয় যদিও ভাদ মাহৰ কৰম পূজা উল্লেখযোগ্য অসমত ভাদ আহিন আৰু আঘোণ মাহত কৰম পূজা পালন কৰা হয়। বিশেষকৈ ভাদ মাহটোতে কৰম আয়োজন কৰি নিজৰ নীতি নিয়মেৰে পূজা আৰ্�চনা কৰে আৰু আখৰত ডেকা গাভৰৰে কৰম নাছে। ক'ৰবাত তিনিদিন কৰবাত পাচ দিন আৰু ক'ৰবাত সাত দিন ধৰি এই পূজা পালন কৰা হয়। ভাদ মাহৰ শুল্কা একাদশী তিথিত উদযাপন কৰা কৰম পূজাক জীতিয়া কৰম বোলে। আহিন মাহৰ বিজয়া দশমীৰ দিনা উদযাপন কৰা কৰমক বুড়ী কৰম বোলে। আকো আঘোণ মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত উদযাপন কৰা কৰমক বাস বুমুৰ বোলে। কৰম জাৰা কৰম পূজাৰ জাৰা জগোৱা নামৰ অনুষ্ঠানটোৱেই আটাইতকৈ আৱশ্যকীয় আৰু শ্ৰেষ্ঠ অনুষ্ঠান বুলি গণ্য কৰা হয় কাৰণ ইয়াত মুখ্যত চাহ জনগোষ্ঠীৰ গাভৰসকলে আগভাগ লয়। এওলোকক “কৰমতী আখ্যা দিয়া হয়। এই পূজাৰ সময়ত যিসকলে ব্ৰত বাখিব বিচাৰে তেওঁলোক পাঁচ বা সাত দিন মানৰ পৰা ব্ৰতত থাকি ঢোল, তাল বাঁহী আদি বজাই নৈবেদ্য সহকাৰে নৈবে ঘাটিলৈ গৈ গা ধুই আৰতি কৰি লগত নিয়া নতুন পাচ এটাত সকলোৱে একো আজিলৈকে বালি ভৰাই তাতে কৰমতীসকলে নিয়া মাটিমাহ, বুতমাহ, মণিমাহ, ধান বজৰা সবিয়হ আদি ব্যক্তিগতভাৱে চিন বাখি সকলোৱে সিঁচি দিয়ে। নিদিষ্ট পূজাৰ দিনলৈ মাহ-সবিয়হ আদিয়ে গঁজালি মেলে এই গঁজালি মেলা অৱস্থাটোক জাৰা বোলা হয়। শুল্কা একাদশী বৰতিত পৰম আৰাধ্য দেৱতাক স্মৰণ কৰি পূজাৰ শুভাৰম্ভী কৰা হয়, এই পূজাত মূলতঃ ধৰ্ম আৰু কৰ্মৰ জৰিয়তে মানৰ জীৱনৰ উৎকৰ্ষ সাধন কৰিবলৈ বিচৰা হয়। পূজাৰ বিভিন্ন পৰ্যায়ত ধৰণৰ ঝুমুইৰ গীত আৰু ঝুমুইৰ নৃত্য এই নৃত্যৰ বিষয়ে জানিবলৈ আমি ঝুমুইৰ শব্দৰ অৰ্থটো জানিব লাগিব, কিয়নো ইয়াৰ অৰ্থত ইয়াৰ সংজ্ঞা বিচাৰি পোৱা যায়। ঝুমুইৰ শব্দটো মূলত চাঁওতলী মুণ্ডৰি ভাষা ঝুম আথাৎ

মানুহৰ জুম বা ভীৰ আৰু অইৰ অৰ্থাৎ ঘেৰি ধৰা শব্দ
দুটাৰ পৰা উৎপন্নি হৈছে। এই কথাৰ পৰা আমি বুজিব
লাগিব যে ঝুমুৰ অৰ্থ হৈছে কিছু সংখ্যক লোকে এজনে
আনজনক ঘেৰা ঘেৰিকৈ ধৰি কৰা লোক নৃত্য। মানুহে
বিশেষকৈ গাভৰসকলে শাৰী পাতি ইজনে আনজনৰ হাতে
ধৰি আখৰাত ঘূৰি ঘূৰি কৰা নৃত্যই হৈছে ঝুমুৰ নৃত্য। কৰম
পূজাত, বিশেষকৈ জারাত ঝুমুৰ বা ঝুমুই গীত-নৃত্যৰ বিশেষ
ভূমিকা আছে। কৰম জারাব প্ৰথম দিনা কৰমতী বা
নাৰীসকলক প্ৰাথান্য দি ঝুমুই গীত তলত উল্লেখ কৰা ধৰণে
গোৱা হয়।

কৰম কৰম কহলে আয়ো
কৰম কৈ - দি কৈসে আয়ো
শাওন ভাদ চইলে গেল বে
কুমাৰী ছড়ী কৰম গাড়োৰে

ঝুমুই গীত আৰু নৃত্যৰ আৰম্ভণিত শ্ৰীহৰি, ঢোল,
মাদল, ব্ৰজনাৰী আদিৰ উদ্দেশ্যে পৰম্পৰাগত ভাৱে গীত-
মাত পৰিৱেশন কৰা হয়। এই গীতবোৰত শ্ৰীকৃষ্ণৰ লীলা
-খেলা আৰু বামায়ণ-মহাভাৰতৰ কাহিনী বৰ্ণনা হয়। প্ৰহৰ
অনুসৰি ঝুমুই গীতৰ সুকীয়া বৈশিষ্ট্য থাকে। সেই সকলে
এইবোৰক বিগা ফুলীয়া গীত সোণফুলীয়া গীত গলবাৰীয়া
গীত ভিনচৰীয়া গীত আদি নামেৰে নামাকৰণ কৰে। কৰম
পূজা হোৱাৰ আগে আগে বয়োজ্যেষ্ঠ এজন এনেকৈ ঝুমুই

আখৰা আৰম্ভ কৰে।
আখৰা বন্দনা কৰি
সৰস্বতী মা কে ধৰি
আখৰা বন্দনা ব্ৰজনাৰী
মদনে ঝুমুই লাগল ভাৰী

বয়োজ্যেষ্ঠ সকলে আখৰাত বন্দনা কৰাৰ পাছত
পাছদিনাৰাতিপুৱা ভিনচৰীয়া গীত গাই আখৰা সমাপ্ত কৰা
হয় আৰু কৰমতীসকলে সাতখন আঞ্চাৰে বাহীভাত খাই
কৰম দেৱতাক নৈত উটুৱাই দিয়ে। এই মূহূৰ্তত সকলোৰে
ৰঙীন মনৰোৰ উদাসত পৰিণত হয় আৰু বিষাদ মনেৰে
ঝুমুই গোৱা হয়।

দেহো দেহো কৰম গসাই
দেহো আশিসয়ে, দেহো আশিস
আৱত ভাদ মাস
আন ঘূৰাই।

এই মূহূৰ্তত সকলোৰে আবেগিক হৈ কৰম
দেৱতাক স্মৰণ কৰি প্ৰাৰ্থনা কৰে, কৰম দেৱতাই যাতে
সকলোকে আশীৰ্বাদ দিয়ে আৰু আগন্তক ভাদ মাহ
সোনকালে ঘূৰাই আনে। শ্ৰেষ্ঠ ঝুমুই গীতেৰে কথা কটা-
কটি কৰি ডেকা গাভৰসকলৰ ঘৰমুৰা হয় আৰু কৰম
পূজাৰো সামৰণি পৰে।

নাৰী

বেবী নায়ক
শ্ৰেণী - স্নাতক চতুৰ্থ যানুষিক
পদাৰ্থ বিজ্ঞান বিভাগ

চেতনা আদি মানবীয় আৰু সজ গুণ সমূহ আয়ত্ত কৰি
বিকাশ লাভ কৰিব পাৰে।

যান্ত্ৰিকতাৰ যুগত সময় সলনি হোৱাৰ লগে লগে
আমিৰোৰ আগবঢ়ি গৈ আছো। যদিও আমাৰ মাজত
এতিয়াও এনেকিছুমান মানসিকতা আছে যিয়ে আধুনিক
যুগত বৰ্তমান সমাজত য'ত পুৰুষৰ স্থান নাৰীৰ তুলনাত
বেছি। এগৰাকী ছোৱালীয়ে হে বুজিব পাৰিব যে আমি
বহুক্ষেত্ৰত নিজকে সৰু কৰি ৰাখিব লগীয়া হৈছে। যিহেতু

মানুহ সামাজিক আৰু সমাজ প্ৰিয় প্ৰাণী সমাজ
অবিহনে কোনো সভ্য মানুহেই আজিৰ জগতত বাছি থকাৰ
কল্পনাই কৰিব নোৱাৰে। প্ৰত্যেক সমাজৰ প্ৰতিজন
ব্যক্তিয়েই সেই সমাজৰ আদৰ্শ। ৰীতি নিতি আচাৰ আচৰণ
ভাষা সংস্কৃতি আদিৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত আৰু পৰিচালিত।
সমাজতেই সমাজৰ একোজন সদস্য হিচাপে ভিন্ন
অভিজ্ঞতা আৰু গুণ যেনে দেয়া, ক্ষমা প্ৰেম, প্ৰীতি, সাধুতা,
নৃতা, ধৰ্মনিষ্ঠা, সত্যবাদিতা, আনুগত্য সহযোগিতা, সমাজ

মই এগৰাকী ছোৱালী গতিকে ভালদৰে বুজিৰ পাৰিছো।

মুক্তি মানুহৰ চিৰ কাম্য। কোনো মানুহে বন্দি হৈ জীৱন কটাব নিবিচাৰে। মুক্তিৰ আন এটা নাম স্বাধীনতা। মুক্তি বিচৰাটো প্ৰত্যেক জীৱৰে জন্মগত প্ৰযৃতি। কিন্তু আমি আজিও মুক্তি বতাহত ডেউকা মেলি উৰিব পৰা নাই। এনেকুৰা কিয় হৈছে আপোনালোকে নিশ্চয় বুজিৰ পাৰিছে চাগে। নাৰী আজি দুৰ্বল হোৱাৰ কাৰণ কিছু পৰিমাণে হ'লেও আমাৰ সমাজ খনেই নহয় জানো? বৰ্তমান আধুনিক যুগতো বহুতো সমাজৰ এনে মানুহ আছে য'ত ফুলপাহ ফুলাৰ আগতেই কলিটো চিঞ্চি পেলাৰ বিচাৰে বা চিঞ্চি পেলাই। এনেকুৰা কিয়? বহুতো সমাজত ছোৱালী জন্ম হোৱাৰ বাবে পিতৃ সহ পিতৃৰ পৰিয়ালে সন্তানক হত্যা কৰা, পত্নীক ঘৰৰ পৰা উলিয়াই দিয়া দেখা গৈছে। কি ভুলৰ বাবে এনেবোৰ সহ্য কৰিব লগিয়া হ'ল। সেই কণমাণি শিশুটি। ভুল চাগে এইয়াই যে তাই এজনী কন্যা ৰপে জন্ম প্ৰহণ কৰিছিল। কথাৰাৰ অপৰিয় যদিও সত্য। বৰ্তমান সময়ত সমাজবোৰে সদায় পুৰুষক আগস্থান দিয়া পৰিলক্ষিত হৈছে। সমাজ খনলৈ চকু দিয়াৰ আগত যদি আমাৰ ঘৰখনলৈ মন কৰো। হয়তো আমাৰ বুজাত সহজ হ'ব যে-আমাৰ মা-ডেউতাই তেওঁৰে সন্তান ল'ৰা ছোৱালীৰ মাজত থকা তুলাচানী খনত ল'ৰাৰ ওজন যেন অলপ হ'লেও বেচি সেই কথাত গুৰুত্ব দিয়ে।

যদি বাস্তুৰ জীৱনৰ ঘটনাবোৰলৈ পৰিলক্ষিত কৰা হয় এজনী ছোৱালীয়ে লৰাৰ তুলনাত মাক-ডেউতাকৰ প্ৰত্যেকটো কথা তেওঁলোকৰ ইচ্ছা আশা আকংক্ষাৰ মতে কৰিব নোৱাৰিলৈও তেওঁলোকৰ ভাৱনাবোৰ কিছু পৰিমাণে হ'লেও সন্মান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। ভাল লগা কামবোৰ কৰিবলৈ লৈয়ো থমকি বয়, প্ৰশ্ন কৰে যে তেওঁলোক বেয়া পাৰ নেকি? কিন্তু ল'ৰাৰ ক্ষেত্ৰত দেখায়া যে- “মোক লাগিবই মোক দিয়া” এই বাক্যশাৰী ল'ৰাৰ জিভাৰ আগত থাকে তাৰ তুলনাত এজনী ছোৱালীক যদি ঢোৱা হয় এ বাক্যশাৰীৰ কাৰণ চাপিবলৈ সাহস অলপ হলেও কম হয়।

এজন ল'ৰাই নিশা দহ বাৰ বজাত ঘৰৰ বাহিৰত থাকিলৈও সমাজে দুয়াৰাপ নকৰে। তাৰে তুলনাত যদি আমি ছোৱালীবোৰ যদি কিবা বিশেষ কাৰণত সন্ধ্যা ৬-৭ বজালৈ ঘৰৰ বাহিৰত থাকিব লগা হয়? সমাজত অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে ঊৰা বাতৰিব সৃষ্টি হয়। তেনে ক্ষেত্ৰত ছোৱালীবোৰ কুকুর, লুঁঠন, ধৰ্ষণ আদিৰ বলি হব লগা হয়।

আকৌ কেতিয়াৰা পৰিচয় হৈনতাৰ আশ্রয়ত নিজকে ছোৱালী বুলি পৰিচয় দি আমি যেন বহুত সৰু হৈ যাওঁ। সমাজৰ কিছু সংখ্যক লোকে ভাবে যে- ল'ৰা নথকা ঘৰখনত সুৰ্যৰ পোহৰ নপৰে, এগচি আশাৰ হেপাহৰ সপোনৰ চাকি নজুলে। যি খন ঘৰত ল'ৰা নাথকে সেইখন ঘৰৰ প্ৰতি সন্মান সহকাৰে চকু দিবলৈ সমাজৰ কিছু সংখ্যক লোকে কোঠাৰোধ কৰে।

নাৰীক নাৰীয়ে সন্মান নিদিয়ে সমাজ খনে কেনেকৈ দিব। এগৰাকী নাৰীক যদি আন এগৰাকী নাৰীয়ে সন্মান নকৰে তেওঁক আস্থা নিদিয়ে, তেওঁক সহযোগ নকৰে তেনেক্ষেত্ৰত সমাজখনে সহযোগ সন্মান কৰিব জানো? যদি আমি আনৰ দুখৰ সমভাগী হব নোৱৰো অনৰ্থক কাৰণত তেওঁক নিন্দা কৰাৰো অধিকাৰো নাই, যদি আমি আনৰ সন্মান দিব নোৱাৰো আনৰ অপমান কৰাৰো অধিকাৰ নাই। যিগৰাকী নাৰীয়ে ‘মা’ শব্দটো এবাৰ শুনি পোৱাৰ হেপাহ কিমান, বুকুত কাৰোৱাক শুবাই থোৱাৰ আগ্রহ কিমান সেই গৰাকী নাৰীয়েহে বুজি পায়। কি নোপান কৰিলে তেওঁ। তথাপি কিয় পুৱাই দেখিলে যাত্রা বেয়া হয়, কুলণীয়া অসুভ আদিবোৰ কৈ দোষাৰোপ কৰে। মাংগলিক কাৰ্য্যত সমাজ খনে কিয় এইবোৰ মিছা অবাস্থৰ ধাৰণাক আদৰণি জনাই সমাজখন আগবঢ়ি গৈ আছে।

এজনীছোৱালী যেতিয়া এখন ঘৰৰ পৰা আন এখন ঘৰলৈ বিবাহৰ বন্ধনৰ ফলত যায়, তেতিয়া কিছু পৰিয়ালৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে- স্বামী মদৰ বাগীত মাতাল হৈ পত্নীক দুৰ্বাৰ অত্যাচাৰ কৰে। শহৰ শাহৰেকৰ লগত ঘৰখনৰ সকলো সদস্যয়ে অত্যাচাৰ কৰে। নাৰী গৰাকীৰ দুখ বেদনাৰ সিঙ্ক চকুলো কাৰো চকুত নপৰে। নাৰী গৰাকীয়ে সকলোবোৰ নীৰৱে সহ্যকৰে। মানুহবোৰ কেনেদৰে ইমান নিৰ্দয়ী হব পাৰে। মানুহবোৰ নাৰী গৰাকীৰ প্ৰতি অলপো মমতা সহানুভূতি নাই নে? পত্নীৰ মৃত্যুৰ কিছুদিনৰ পিছত যদি স্বামীয়ে বিবাহ কৰে সেইয়া সমাজে সাধাৰণ কথা বুলি আদৰি লয় আৰু কয়- বেচৰাটোৱে ভালেই কৰিলে, অকলে কিনো কৰিব? কিন্তু সেই একেটাই নাৰী এগৰাকীৰ ক্ষেত্ৰত হয় তেতিয়া সাধাৰণ বুলি সহজ ভাৱে আদৰি লব নোৱাৰে কিয়?

সঁচাকৈয়ে প্ৰতিটো মৃহূৰ্ততে যেন আনৰ ইচ্ছা আনৰ সপোন আনৰ আশাৰোই কৰি আছে, নিজে স্ব-প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ পাচতো ক'ৰবাত হীন হৈ পৰে কাৰণ

তেওঁ আন কারোবাৰ অধিকাৰী। সমাজে নাৰী এগৰাকীক
তেওঁৰ মতে জীয়াই থকাত বাধা দিয়ে। কি অধিকাৰত
বাধাদিয়ে? অবিবাহিত এগৰাকী নাৰীয়ে বিবাহক জীয়াই
থকাৰ লক্ষ্য বুলি গ্ৰহণ নকৰিবও পাৰে। তেওঁ নিজৰ
জীৱনটো আকলশৰে উপভোগ কৰিবৰ ইচ্ছা কৰিবও পাৰে,
কিন্তু কিয় সমাজ খনে তেওঁক আমনি কৰে, বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ
প্ৰশ্নে বিভিন্ন কথা উলিয়াই। “এইজনী বিয়া নহয় নেকি? সদায় মাক-
দেউতাকৰ ঘৰতেই থাকিব নেকি?

কিয় বাৰঁ এনেকুৰা? জন্মহোৱা ঘৰখনতো
শাস্তিৰে জীয়াই থাকিব নোৱাৰে নেকি? এগৰাকী নাৰীয়ে
বহুতো তিক্ত অভিজ্ঞতাৰ মাজেৰে নিৰবে জীৱন কঢ়াব

লগা হয় কিয়? এইয়া মোৰ মনৰ এক খো-দোৱনিয়েহে,
পোন পটীয়াভাৱে কাকো দোষাকৃপ কৰিব বিচৰা নাই।
বহুতো নিতী নিয়মবোৰ আমাৰ সমাজখনত অতীতৰ পৰাই
আগস্থান পাই আছিছে। যদিও পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিয়ে আমাৰ
চাৰিও দিশত প্ৰভাৱ পেলাইছে। তথাপিও কিছুমান মানুহৰ
মানসিকতা সলনি কৰিব পৰা নাই। এই পূৰণি ধাৰণাবিলাক
আতৰাই সমাজ খন সুন্দৰ কৰি গঢ়ি তুলিবলৈ নাৰীয়ে
নাৰীক সহযোগ কৰিব লাগিব। সমাজখনে নাৰীক সন্মান
তথা সহযোগ কৰিব লাগিব।

“নাৰীক সহযোগ কৰিবলৈ ?”

“নাৰীক সন্মান দিবলৈ ?”

“দিবলৈ নাৰীক আস্থা ?”

১৯ শ শতিকাৰ ভাষা বিৰ্তক

মানস প্রতিম গঠনে

আমাৰ মাত্ৰভাষা হিচাপে অসমীয়া ভাষালৈ অহা
সংকট সমূহ আজিৰ নহয় উনবিংশ শতিকাৰ চতুৰ্থ দশকত
অসমত ভাষা প্রতিষ্ঠাৰ আন্দোলন অসমৰ ইতিহাসত এক
উল্লেখযোগ্য অধ্যায়। ব্ৰিটিছ সকলে ১৯৩৬ চনত অসমীয়া
ভাষাৰ সলনি বংলা ভাষা অসমত প্ৰচলন কৰিছিল।
অসমতে অসমীয়া ভাষাটোৰ গুৰুত্ব নাইকিয়া হৈ পৰিছিল।
এনে সময়ত গ্ৰামীণৰ সকলৰ প্ৰচেষ্টাত হে অসমত
বাংলা ভাষাৰ সলনি অসমীয়া ভাষা প্ৰচলন হৈছিল।

অসমত যেতিয়া ব্ৰিটিছ সকলে নতুনকৈ শাসনৰ
পাতনি মেলিছিল তেতিয়া ইংৰাজী ভাষা নজনাৰ বাবে
আহোম প্ৰশাসনৰ লগত জড়িত বিষয়াসকল ক্ৰমে
অপ্রাসংগিক হৈ পৰিছিল। এই বিষয়াসকলে ইংৰাজী ভাষাৰ
জ্ঞান নথকাৰ লগতে ইংৰাজী জোখ-মাখ হিচাপ-নিকাচ,
আইন-কানুন আদিৰ ওপৰটো জ্ঞান নাছিল। এনে সময়তে
কোম্পানী চৰকাৰে আধুনিক শিক্ষাবৰে শিক্ষিত চুবুৰীয়া
বঙ্গদেশৰ পৰা মানুহ আমদানি কৰিব লগা হয়। এইদৰে
ব্ৰিটিছ প্ৰশাসনৰ আৰম্ভণীতে ডাক্তৰ, উকিল, শিক্ষক, মহৰী

আদিৰ ৰূপত জাকে জাকে বঙ্গদেশৰ মানুহ অসমত প্ৰৱেশ
কৰিবলৈ সুবিধা পালে।

ডো সত্যেন্দ্ৰ কুমান শৰ্মাই ‘অসমীয়া সমীক্ষাত্মক
ইতিবৃত্ত’ৰ অসমীয়া লোকৰ পৰিবৰ্তে বঙালী সকলক অনাৰ
দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰিছে—

(১) অসমীয়া শিক্ষিত সম্প্ৰদায়ৰ আৰু সন্তোষ
শ্ৰেণীক বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পাইছিল।

(২) তেওঁলোকে ইংৰাজী শাসন ব্যৱস্থা সম্পর্কে
অনভিজ্ঞ আছিল।

এনেদৰে অসমত প্ৰবেশ কৰা বঙ্গদেশৰ এই
বঙালী লোকসকলে নিজৰ স্বার্থ বক্ষা কৰিবলৈ আৰু
ভৱিষ্যতৰ বাবেও নিজৰ স্থান সুদৃঢ় কৰিবলৈ কোম্পানীৰ
বিষয়া সকলক বাবে বাবে পতিয়ন নিয়াবলৈ যত্ন কৰিছিল
যে অসমীয়া ভাষাটো স্বতন্ত্ৰীয়া ভাষা নহয়, ই বঙালী
ভাষাৰ এটা গ্ৰাম্য অপদৰ্শণ মাত্ৰ। সেয়ে চৰকাৰী ভাবে
অসমীয়া ভাষাটো বন্ধ কৰি বাংলা ভাষা প্ৰচলন কৰিব
লাগে। কোম্পানী চৰকাৰে বঙালী সকলে সৃষ্টি কৰা ভুল

ধারণাত পতিয়ন গৈ কার্যালয় আদালত স্কুল আদিও ১৯৩৬ চনত বঙালী ভাষা প্রচলন কৰে। এইদৰে অসমীয়া ভাষা অসমতে নিবাসিত হৈবঙালী ভাষাই বৰপীৰা পাৰি বহিল।

ডো হৰিনাথ শৰ্মা দলৈয়ে অসমীয়া সাহিত্যৰ পূৰ্ণ ইতিহাসত এনেদৰে উল্লেখ কৰিছে “অসমৰ বুকুৰ পৰা অসমীয়া ভাষা অপসাৰিত হোৱাত নানা ভাষাৰ সংমিশ্ৰণ হৈ অতি শোচনীয়ভাৱে অসমীয়া ভাষাই বিকৃত কৰণ গ্ৰহণ কৰে। পাঁচশ বছৰ ধৰি সুই সবল ভাৱে আগবঢ়ি অহা অসমীয়া সাহিত্য বহু উপসৰ্গ পৰিবৃত্ত ৰোগাক্রস্ত হৈ পৰে আৰু বিকৃত কৰত অহাই শেষত প্ৰাণ বক্ষা কৰে মা৤্ৰ।

প্ৰথম অৱস্থাত অসমৰ স্থানীয় জনসাধাৰণে এই অন্যায় কাৰ্যৰ বাবে কোনো প্ৰতিবাদ কৰা নাছিল। সন্তুষ্ট সমাজৰ অগ্ৰণী শ্ৰেণীটোৱে মাত্ৰভাষাৰ গুৰুত্ব উপলক্ষি কৰিব পৰা নাছিল। লগতে প্ৰতিবাদ কৰি চৰকাৰক বিতুষ্ট কৰিব বিচৰা নাছিল। আনহাতে সাধাৰণ শ্ৰেণীটোৱে ইয়াৰ ভূকে পোৱা নাছিল। বহু অসমীয়া লোকে চাকৰিৰ আশাতে অসমীয়া ভাষাক বিসৰ্জন দি বঙালী ভাষাক আঁকোৱালি লৈছিল।

এনে ভাষা সংকটৰ সময়তে ১৯৩৬ চনত সেই সময়ৰ অসমৰ কমিছনৰ কেপ্টেইন জেনকিস্বৰ উদ্যোগত আমেৰিকান বেপিট্ট মিছনৰ এটা শাখা অসমত উপস্থিত হয়।

মিছনেৰীসকল আছিল পণ্ডিত, জ্ঞানী আৰু বাস্তৱ জ্ঞান সম্পৱ লোক। তেওঁলোকে ভাৰতৰ বিভিন্ন স্থানত খৃষ্টান ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰি ফুৰিছিল। তেওঁলোকে স্থানীয় ভাষাৰ যোগেদি খৃষ্টান ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিব বিচাৰিছিল। তেওঁলোকে জানিছিল যে মাত্ৰভাষাৰ দ্বাৰাহে জনসাধাৰণৰ অন্তৰ স্পৰ্শ কৰিব পৰা যায়। তেওঁলোক যেতিৱা অসমত খৃষ্টান ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰিবলৈ আহি দেখে অসমৰ মাত্ৰভাষা অসমীয়াৰ সলনি বাংলা ভাষা বিটিছে প্ৰচলন কৰি থৈছে। এই আচহৰা ভাষাৰ যোগেদি অসমীয়া জাতিক শিক্ষিত আৰু জ্ঞানী কৰি তোলাটো অসমত বুলি তেওঁলোকে বুজি পাইছিল। অসমীয়া ভাষাটো এটা ঐতিহ্যসমূজ্দ ভাষা এই কথাও তেওঁলোকে বুজি উঠিছিল। তেওঁলোকৰ উদ্দেশ্য সফল কৰিবৰ বাবে অসমীয়াতকৈ যে উত্তম ভাষা অন্য একো নাই সেয়া অনুভৱ কৰি লুপ্তপ্ৰায় অসমীয়া ভাষা পুনৰুদ্ধাৰ কৰাটোৱে প্ৰথম আৰু প্ৰধান কৰ্তব্য বুলি বিবেচনা কৰিলে।

মিছনেৰীসকলে উপলক্ষি কৰিছিল যে অসমীয়া ভাষাই প্ৰাপ্য স্বীকৃতিৰ পৰা বঢ়িত হ'লৈ বা পঢ়াশালী

আদালতত এই ভাষা ব্যৱহাৰ নহ'লে ভাষাটোৰ শ্ৰীবৃদ্ধি নহ'ব। সেয়ে অসমীয়া ভাষা পুনঃ প্ৰতিষ্ঠাৰ নিৰসংগ্ৰামত তেওঁলোক জড়িত হৈ পৰিল। অসমীয়া ভাষাৰ ঐতিহ্য বিচাৰি পুৰণি আপুৰগীয়া সাঁচিপতীয়া তুলপতীয়া পুথি উদ্বাৰ কৰি ছপা কৰিলে, অসমীয়া ভাষাত নানা গ্ৰন্থ লিখিলে, বিভিন্ন অঞ্চলত স্কুল স্থাপন কৰি অসমীয়া মাধ্যমত শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে আৰু অসমীয়া ভাষাৰ নায় প্ৰাপ্তিৰ বাবে বিটিছৰ বহু প্ৰকাৰে আবেদন কৰিলে।

মিছনেৰীসকলে প্ৰথমে শিৱসাগৰত ছাপ্যন্ত্ৰ বহুৱাই খৃষ্টান ধৰ্মৰ সৰু সৰু পুস্তিক কৰে। ইয়াৰ পাছত ১৮৪৬ চনৰ পৰা অৰগোদাই নামৰ এখন মাহেকীয়া বাৰ্তালোচনী প্ৰকাশ কৰি অসমত সংবাদ সাহিত্যৰ ভেটি প্ৰতিষ্ঠা কৰে। ‘অৰগোদাই’ৰ জৰিয়তে অসমীয়া সাহিত্যই আধুনিক যুগৰ দুৱাডলিত খোজ পেলালে। নাথান ব্ৰাউন আৰু ডো মাইলছ ব্ৰনছনে এই আন্দোলনত এজন বিশিষ্ট অসমীয়াই সঁহাৰি জনাইছিল, সেইজন হৈছে আনন্দৰাম ঢেকীয়াল ফুকন। আন এজন অসমীয়া আছিল আনন্দৰাম বৰুৱা।

১৮৫৪-৫৫ চনত জৰ্জ এ.এফ জে মিলছ চাহাৰ অসমলৈ আহিছিল। মিলছ চাহাৰক আনন্দৰাম ঢেকীয়াল ফুকন আৰু মিছনেৰীসকলে স্মাৰক পত্ৰৰ যোগেদি অসমীয়া ভাষা পুনঃ প্ৰতিষ্ঠাৰ দাবী উথাপন কৰে। কিন্তু বিটিছ চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত সঁহাৰি নজনালে। ইয়াৰ পাছত ১৮৫৬ চনত ছন্দনামত আনন্দৰাম ঢেকীয়াল ফুকনে নামৰ পুস্তিকা এখন প্ৰকাশ কৰি অসমীয়া ভাষাৰ স্বতন্ত্ৰতা, বাংলা ভাষাৰ প্ৰৱৰ্তনে অনা বিকৃপ প্ৰভাৱৰ কথা ব্যাখ্যা কৰে। এইজন মহান ব্যক্তি ১৮৫৯ চনত মা৤্ৰ ২৯ বছৰ বয়সতে মৃত্যু হোৱাত ভাষা আন্দোলনৰ দায়িত্ব ব্ৰনছনে

অকলে ল'বলগীয়া হয়। ইয়াৰ পাছত ব্ৰনচনে ১২ বছৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰি অসমীয়া মানুহৰ মুখৰ পৰা শব্দাবলী সংগ্ৰহ কৰি ১৪,০০০ শব্দ সংকলিত অসমীয়া অভিধানখন লিখি প্ৰকাশ কৰে।

ইয়াৰ পাছতে ব্ৰনচনে ভাষাটোৰ সপক্ষে আৰু বিপক্ষে বিভিন্ন জনৰ মত সংগ্ৰহ কৰি ১৯৭১ চনৰ ৯ মাৰ্চৰ বংগৰ লেফটেনেন্ট গৱৰনৰ জৰ্জ কেম্পৱেলৰ ওচৰত দাখিল কৰে। লগতে বহুতো প্ৰকাশিত পুথি সম্বলিত এখন স্মাৰক পত্ৰ দাখিল কৰে। অৱশেষত মিছনেৰীসকলৰ এনে নিৰ্বলস প্ৰচেষ্টাৰ প্ৰতি সঁহাৰি জনাই ছাৰ জৰ্জ কেম্পৱেলে বিষয়টিৰ

সম্পূর্ণ অনুসন্ধান কৰি ভাষাটোৱ যে নিজা এখন অভিধান আছে সেইটো নিশ্চিত হৈ অসমৰ জিলা বসমুহৰ উপায়ুক্ত আৰু মহকুমাদিপতি সকলৰ পৰা ক্ষেত্ৰ ভিত্তিক প্রতিবেদন বিচাৰে। এনে প্রতিবেদনসমূহত সৰহ সংখ্যকে অসমীয়া ভাষাৰ হকে মত পোষণ কৰাত গৱৰণৰ জেনেৰেলে ১৮৭৩ চনৰ ২৫ জুলাইৰ পৰা অসমীয়া ভাষাৰ পুনৰ প্ৰচলনৰ নিৰ্দেশ জাৰি কৰে। এইদৰে অসমীয়া ভাষা বিদ্যালয় আৰু আদালতত পুনৰ প্ৰচলন হ'ল।

মিছনেৰীসকলৰ অসম আগমনৰ উদ্দেশ্য আছিল শ্রীষ্টান ধৰ্ম প্ৰচাৰ কৰা কিন্তু জাতি এটাৰ সংকটপূৰ্ণ কালত তেওঁলোকে নিষ্ঠাৰে আৰু আন্তৰিকতাৰে যিথিনি সেৱা আগবঢ়াই হৈ গ'ল তাৰ ফলতে অসমীয়া জাতিয়ে সংকটৰ গৱাহৰ পৰা মুক্তি লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ল। তেওঁলোকে অনুমান কৰিছিল যে অসমত অসমীয়া ভাষা অচিৰেই বিলোপ হ'ব আৰু সেই অনুমান সঁচাত পৰিণত হৈছিল। সেই সময়ত অসমৰ শিক্ষিতসকলে কিতাপ, চিঠি প্ৰতিতো বাংলা ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিছিল। বাংলা কথা কোৱা, লিখা,, গীত গোৱা বা বঙালীৰ দৰে চুলি কটা সেই সময়ত ‘ফেশ্ন’ হৈ পৰিছিল। অসমৰ ভিতৰৰা অঞ্চল কিছুমানত ভাওনাৰ

নাটত বাংলা ভাষাতে ৰচিত হ'ব ধৰিছিল।

এনে পৰিস্থিতিত মিছনেৰীসকলৰ আগমনক বহুতে ঈশ্বৰ প্ৰেৰিত বুলি মন্তব্য কৰিছে। অসমীয়াৰ বাবে ব্ৰাউন, ব্ৰনছনৰ ভাবমূৰ্তি ধৰ্ম্যাজক হিচাপে নহয়, ভাষা উদ্বাৰকাৰী অসমীয়াৰ শুভাকাঙ্ক্ষী ৰূপেহে উজলি আছে বা ভাষা-সাহিত্যৰ ব্ৰাগকতা হিচাপেহে তেওঁলোকক স্থান দিয়া হৈছে।

ত্ৰিটিছে

১৮৩৬ চনত অসমত ত্ৰিটিছে বঙালী ভাষাৰ প্ৰচলন কৰে।
১৮৩৬ চনত আমেৰিকানবেস্টিট মিছনেৰীসকল অসমলৈ আহে।

বেস্টিট মিছনেৰী সকলে শিৱসাগৰত ছপাযন্ত্ৰ বহুলাই শ্রীষ্টান ধৰ্মৰ সৰু সৰু পুস্তিকা প্ৰকাশ কৰে।

১৮৪৬ চনত ‘অৰৰোদই’ নামৰ বাৰ্তা আলোচনীৰ প্ৰকাশ কৰে।

ডো মাইলছ ব্ৰনছনে ১৪,০০০ শব্দ সংকলিত অসমীয়া অভিধান এখন লিখি প্ৰকাশ কৰে।

অৱশ্যেত ১৮৭৩ চনত অসমত পুনৰ অসমীয়া ভাষা প্ৰচলন হয়।

Article on Child Labour

Child labour is one of the greatest vices that the world needs to do away with as soon as possible. It refers to the employment of children under a legally specified age, preventing them from gaining access to formal education. All around the world, every country is trying to do everything in their power to stop child labour. However, abolishing child labour completely is a goal yet to be achieved.

Every country has proposed rules against child labour, and anyone who is found breaking the law would be subject to imprisonment or some kind of punishment as decided by the court of law. In India the Indian Constitution lays out rules against child labour

under Article 24, which states, “No child below the age of fourteen shall be employed in any hazardous employment”. There are also other constitutional provisions for child upliftment in the Indian constitution, which include the Right to education under article 21 A (Free and compulsory education for all children from the age of six to fourteen) and Article 39 points out that the state shall in particular direct its policy towards “Securing the health and strength of workers men and women and the tender age of children are not forced by economic necessity to enter avocations unsuited to their age or strength.

The major reason behind the child

labour is poverty. When parents cannot afford to send their children to school and give them basic education, they send their children to work. According to the 2020 Global Estimates of child Labour, 1 in 10 of all children worldwide are engaged in child labour, accounting for around 160 million child workers. According to International Labour Organisation, the worst forms of child labour include all kinds of slavery (trafficking, debt bondage, servitude etc), procuring children for prostitution or pornography, using children for illegal activities and any work that would harm the health safety or morals of children.

2021 has been declared as the International year for the Elimination of child labour and it is high time that we do something concrete to stop any more children from being forced into labour due to their familial situations or economic status. There are people around the world trying to depict the issue of child labour through art and also there are

numerous stories, portraits, movies talk shows on child labour. The need of hour is action, not contemplation, No matter how many times child labour is discussed on public forums the fact that everyone should understand is that child labour is not something that should be just spoken about but something that should be put an end to.

Children are seen as the joy of every family and to remain so, Children should be able to be joyful let us help children from every corner of the world to be able to joyful and so the good in everyone around then by giving them the opportunity to avail proper formal education and a choice to live a happy childhood, so they can grow up to become individual who care and look out for the ones in need.

Dikshita Kakoti
B.A 4th Sem
Sonari College

টাইফাকে জনগোষ্ঠীর পরম্পরাগত খাদ্যাবলী

ধনজিৎ গঁটে
চতুর্থ শান্তাসিক
ইংরাজী বিভাগ

ইতিহাসের বুকুত মানবজাতির প্রতিটো জনগোষ্ঠীরজাতীয় ইতিবৃত্ত, পরম্পরা কিছু পরিমাণে হ'লেও বিবাজমান। ভাষা-সাহিত্য, গীত-মাত, পরম্পরাগতআচার অনুষ্ঠান, সাজ পার, খাদ্যাভাস আদির ক্ষেত্রে সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য বহন করি অহা টাইফাকে জনগোষ্ঠী হ'ল উভের পূরুর এক টাই জনগোষ্ঠী। চীনৰ হুবাং উপত্যকার পৰা অসমলৈ তেওঁলোকৰ প্ৰজন ঘটিছিল। আহোম বুৰঞ্জীত উল্লেখিত ফাকে-চেবিৎ আৰু কাংতাও বুলি অভিহিত মৌংফাকে বাজ্য অতিক্ৰম কৰি চুকাফাই অসমলৈ আহিছিল। সেই বাজ্যৰ

পৰ্বত পাহাৰেৰে আবৃত ঠাইৰ বাসিন্দা হিচাপে টাই জাতিৰ লোকসকলক ফাকে বুলি অভিহিত কৰা হৈছিল।

পৰম্পৰাগত সাজ-পার, গীত-মাত, আচার অনুষ্ঠান আদিৰ সমান্তৰালভাৱে টাইফাকে জনগোষ্ঠীৰ পৰম্পৰাগত খাদ্য সম্ভাৱে সকলোকে মোহিত কৰি আহিছে। টাইফাকে জনগোষ্ঠীৰ পৰম্পৰাগত খাদ্য সম্ভাৱৰ আছে এক সুকীয়া বৈশিষ্ট। টাই মূলৰ লোকসকলে উৎপাদন কৰা লাহি ধানৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰা টোপোলা ভাত হৈছে টাইফাকে সকলে গ্ৰহণ কৰা খাদ্যসমূহৰ

ভিতৰত অন্যতম স্থানীয় ভাষাত ইয়াক কোৱা হয় “খাও হ” (খাও-ভাত, হ-টোপোলা)। লগতে জনগোষ্ঠীটোৱলোকসকলৰ মাজত সৰ্বাধিক জনপ্ৰিয় আন এবিধ খাদ্য সন্তোষ হৈছে সম্পূর্ণ থলুৱাভাৱে প্ৰস্তুত কৰা ‘পা টোম’ (টেঙা মাছৰ ব্যঞ্জন)। পা মানে মাছ আৰু টোম মানে টেঙা। কেঁচা মাছ খুন্দনাত ভালকৈ খুন্দি নিমখ মিহলাই বাঁহৰ টুকুৰীত পাতেৰে টোপোলা কৰি ১০ বা ১৫ দিন বৈ খোৱাৰ সময়ত অলপমান সিঁজাই এইবিধ ব্যঞ্জন পৰিৱেশন কৰা হয়। টাইফাকে সকলৰ সামাজিক জনজীৱনত এই পা টোম এক অপৰিহাৰ্য বস্ত। জনগোষ্ঠীটোৱ বিবাহ অনুষ্ঠান তথা অন্যান্য ধৰ্মীয় অনুষ্ঠানসমূহত কিঞ্চিত পৰিমাণে হলৈও পা টোম যোগাৰ কৰাটো এটা নিয়মত পৰিণত হৈছে।

ইয়াৰ সমান্বালভাৱে টাইফাকে সমাজত বহুল প্ৰচলিত অন্যান্য পৰম্পৰাগত খাদ্য সন্তোষ হৈছে। ‘পা চা’ (কেঁচা উৱিয়াম পাতৰ সৈতে তৈয়াৰ কৰা মাছৰ চুপ) ‘খাও লাখ’ (চুঙা ভাত) ‘খাও পুৰ’ (তিল আৰু বৰা চাউলেৰে তৈয়াৰী এবিধ পিঠা) ‘সো হ খান (পাতেৰে

মেৰিয়াই সিজোৱা এবিধ পিঠা) ‘পা পুক’ (তৰকাৰী বিশেষ), পা মক, পা পিং, লৌচোৱা, নৌলাম আদি উল্লেখযোগ্য। তদুপৰি খাউ ছয়, পাইংলাম, পাইং পুং, পাইং লয়, পাহং তেপ আদি লঘু খাদ্যৰ ব্যৱহাৰে টাইফাকে সমাজত বহুলভাৱে সমাদৃত।

সাম্প্রতিক কালত টাইফাকে সমাজত আধুনিক তৈলযুক্ত বন্ধন প্ৰণালীৰ প্ৰচলন হৈছে যদিও পৌৰাণিক খাদ্য প্ৰণালীৰে খাদ্য প্ৰস্তুত কৰাৰ নৈপুণ্যতা আজিও ফাকিয়াল সমাজত বিদ্যমান। আধুনিক প্ৰযুক্তিয়ে স্পৰ্শ কৰিলৈও টাইফাকে সকলৰ জনজীৱন সম্পূর্ণ পৰম্পৰাগত পদ্ধতিৰে চলি আহিছে। টাইফাকেসকলৰ দৈনন্দিন খাদ্যৰ তালিকাত সাধাৰণতে বনৰীয়া শাক-পাচলিৰ অধিক প্ৰাধান্যতা পৰিলক্ষিত হয়। বিভিন্নধৰণৰ বনৰীয়া শাক তেওঁলোক মছলা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। প্ৰস্তুতকৰণৰ স্বকীয়তা, পৰিৱেশন কৌশল তথা খাদ্যৰ সুস্বাদৰ বাবে টাইফাকে জনগোষ্ঠীৰ খাদ্যসন্তোষ বৰ্তমান সময়ত অসমৰ অন্য লোকসকলৰ মাজতো বিপুল সমাদৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।

২০২১ বৰ্ষৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ কামৰ খতিয়ান

- ◆ মহাবিদ্যালয়ৰ সৌন্দৰ্য্যতা বৰ্তাই ৰাখিবলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ দেৱালত চিত্ৰ অংকন কৰা হয়।
- ◆ মহাবিদ্যালয়ৰ অৱসৰ প্ৰাপ্তি অধ্যাপক সকলক বিদায় সমৰ্দ্ধনা জ্ঞাপন কৰা হয়।
- ◆ মহাবিদ্যালয়ত ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আদৰাৰ উদ্দেশ্যেৰে এখনি নৰাগত আদৰণি সভা তথা সাংস্কৃতিক অনুষ্ঠান আয়োজন কৰা হয়।
- ◆ মহাবিদ্যালয়ৰ চৌহদ পৰিষ্কাৰ কৰি ৰখাৰ উদ্দেশ্যে ছাত্ৰ একতা সভাৰ উদ্যোগত চাফাই অভিযান চলোৱা হয়।
- ◆ আন্ত মহাবিদ্যালয়ৰ ভলীবল প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰা হয় আৰু মহাবিদ্যালয়ে দ্বিতীয় স্থান লাভ কৰে।
- ◆ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে আন্ত মহাবিদ্যালয়ৰ অন্যান্য খেল সমূহত প্ৰায় দহটাকৈ পদক জয় কৰিবলৈ সক্ষম হয় আৰু প্ৰায় সকলো আন্ত মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো অনুষ্ঠানতে অংশগ্ৰহণ কৰে।

ড'র্ভুনাথ কার্মকার
মূরব্বী অসমীয়া বিভাগ

ড'বীতা দত্ত
অসমীয়া বিভাগ

পদ্মবুমাৰী গোগৈ
অসমীয়া বিভাগ

বিদ্যৱৰ্থ বড়া
অসমীয়া বিভাগ

রেখামণি গোগৈ
অসমীয়া বিভাগ

ড'সুমুকিল দত্ত
মূরব্বী, ইংৰাজী বিভাগ

ড'দীপজ্যোতি গোগৈ
ইংৰাজী বিভাগ

অঞ্জুলাৰা বৰুৱা
ইংৰাজী বিভাগ

ড'আনিতা কোঁৰৱ
ইংৰাজী বিভাগ

বিনোদৰাজ খনিকৰ
মূরব্বী, বাজনীতি বিভাগ

ড'চৰুপাণি পাতোৱা
বাজনীতি বিভাগ

ড'লাকী চেতিয়া
বাজনীতি বিভাগ

ড'দীপজ্যোতি বড়া
বাজনীতি বিভাগ

দিলীপ বৰুৱা
অথনীতি বিভাগ

মিলন গোগৈ
মূরব্বী, অথনীতি বিভাগ

পৰাগন কোঁৰৱ
অথনীতি বিভাগ

সুশীল চৰঁড়ী
মূরব্বী, বুৰঞ্জী বিভাগ

ড'দীপজ্যোতি কোঁৰৱ
বুৰঞ্জী বিভাগ

লিনি গড়ুটকুন্দ
বুৰঞ্জী বিভাগ

ড'প্ৰণিতা কলিতা
মূরব্বী, শিক্ষাত্মক বিভাগ

ধন্যা কোঁৰৱ
শিক্ষাত্মক বিভাগ

যতীকৃষ্ণনাথ শ্ৰেষ্ঠা
শিক্ষাত্মক বিভাগ

নবীন গোগৈ
মূরব্বী, পদাৰ্থ বিভাগ

বীপাশা বৰুৱাকুৰ
পদাৰ্থ বিভাগ

সুভৰ্ম সেন
পদাৰ্থ বিভাগ

ড'বাপা কোঁৰৱ
বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

অমৃত কুমাৰ বৰপুজাৰী
মূরব্বী, বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

সুজিত নাৰায়ণ বাজখোৱা
বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

কিশোৰী আহমেদ
বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ

বাপা কোঁৰৱ, মূরব্বী
পাণীবিজ্ঞান বিভাগ

জ্যোতিপ্রসাদ ভুকন
প্রাণীবিজ্ঞান বিভাগ

পরালী বৰা
প্রাণীবিজ্ঞান বিভাগ

অম্ৰতা মেচ
প্রাণীবিজ্ঞান বিভাগ

টুকেশ্বৰ বৰুৱা
গণিত বিভাগ

তুপেন চন্দ্ৰ দিহেসুৱা
মূৰৰী, গণিত বিভাগ

মনোৰঞ্জন কোৱাৰ
গণিত বিভাগ

রণজিৎ কুমাৰ বৰুৱা, মূৰৰী
উজ্জিবিজ্ঞান বিভাগ

ত্ৰিদিশা বৰুৱাহাঁই
উজ্জিবিজ্ঞান বিভাগ

জেছমিন চেতিয়া
উজ্জিবিজ্ঞান বিভাগ

মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীসকল

মহাবিদ্যালয়ৰ প্রযোগীব বিষয়া কৰ্মচাৰীসকল

মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা ২০১৯-২১ বৰ্ষ

সীমান্ত হাজৰিকা
সভাপতি

প্ৰগামী বৈশ্য
উপ-সভানেত্ৰী

পল্লব কাকতি
সাধাৰণ সম্পাদক

আইভী রাজকুমাৰী
সহঃ সাধাৰণ সম্পাদিকা

খতুবাজ চাংমাই
সমাজসেৱা বিভাগ

বিষ্ণু প্ৰধান
সম্পাদক, ছাত্ৰ জীৱনিকা

অনুপম শিটকীয়া
আলোচনী সম্পাদক

মন্দিৰা পাল
সম্পাদিকা, ছাত্ৰ জীৱনিকা

ত্ৰিবেণী বুড়াগঁথাই
সম্পাদিকা, সংগীত বিভাগ

হোমেন গঙ্গে
সম্পাদক সাহিতা বিভাগ

বেদান্ত বৰঠাকৰ
সম্পাদক, গুৰু গ্ৰামীণ বিভাগ

চাহিদ আলি
সম্পাদক, লঘু গ্ৰামীণ বিভাগ

সুৰজিত কোৱাৰ
সম্পাদক, তৰক বিভাগ

মানস সন্দিকে
সম্পাদক, সাংস্কৃতিক বিভাগ

মাচুম হুছেইন
সম্পাদক, শৰীৰচৰ্চা বিভাগ

শেষ যেন লাগিলে আহি চাৰ এই পদুলীলৈ,
আহিলে দেখিব জী উঠিব আপোনাৰ সেই মৰহা পৃথিৱী

-পঞ্জব কাকতি

